„ביבליותיקה גדולה".

מבחר הספרות העברית הישנה, החדשה והצ׳ רה

נערכת בעזרתם ובהשתתפותם של טובי החכמים והסופרים
העברים בכל הארצות.

חמשים ספרים (50) בכל שנה

—— ספר בכל שבוע. ——

מחיר החתימה:

ברוסיה: לשנה 10 רובל, עם המשלוח 12 רובל; בחו"ל: 13 רובל לשנה עם המשלוח
וכן לחצי ולרבע שנה בערך.

עם ה„ביבליותיקה העברית" (מאתים ספרים בכל מקצעות הספרות). **בשיעור**:
לקבל 25 ספרים בבת אחת בכל רבע שנה:

ברוסיה: לשנה 24 רובל, עם המשלוח 28 רובל; בחו"ל: לשנה 32 רובל עם המשלוח,
וכן לחצי ולרבע שנה בערך.

החפצים לקבל את ה„ביבליותיקה העברית" **בבת אחת** עליהם לצרף להחתימה
על ה„ביבליותיקה הגדולה" עוד 20 רובל מראש, ובעד מכרכת הדר בחמשים כרכים
(מסודרים לפי הענינים) 30 רובל. המשלוח על חשבון הקונה, כפי שיעלה.
בתשלומין לשיעורין אפשר ג"כ לקבל את ה„ביבליותיקה העברית" מכורכת הדר,
אבל רק בארבעים כרכים — כפי סדר הוצאת הכרכים — ובהוספת 8 רובל בעד הכריכות
במשך שנתים (1 רובל לכל רבע בעד הכריכות של 5 כרכים). המשלוח כמבואר למעלה

מח"ל אפשר לשלוח בכספי המדינה לפי הקורס.

כריכות לספרי ה„ביבליותיקה הגדולה" תעשינה רק בסוף השנה, והחותמים יוכלו להשיגן אז ולשים בהן את כרכי הביבליותיקה בסדר נכון.

האדריסה של הרידקציה והאדמיניסטרציה:

Издат. „ТУШІЯ", Варшава.—Wydawnictwo „TUSZYJAH", Warszawa.
Verlag „TUSCHIJAH", Warschau. :של חו"ל

בע"פ: נובוליפקי 7, (טלפון 191-57).
או במחלקה: נאליבקי, איוואנוב-גאזאר 1 (טלפון 59

אפשר לחתום על ה„ביבליותיקאות" הגדולה והעברית בכל בתי

—— פרוספקט מפורט ישלח חנם לכל ז ש. ——

[Б]ИБЛІОТЕКА ГЕДОЛА.

Еженедѣльный журналъ.

Изданіе „ТУШІЯ".

Годъ II. 24 Марта 1911. **№ 10.** 48.

Редакторъ-Издатель: Л. Ш. ШАЛЬКОВИЧЪ.

עוֹד טֹהַר יָמִים רִאשׁוֹנִים וְתֻמָּם
לְבוֹאוֹ שָׁמַרְתִּי,
עוֹד זְהַב הַגַּעְגּוּעִים הַגְּדוֹלִים
בִּלְבָבִי לֹא הוּעָם.

וְאִם יָבֹא יוֹם
וִיגוֹן מֶרְחַקִּים יָשׁוּב יִתְקְפֵנִי,
וְעָזַבְתִּי אָהֳלֵךְ הַשּׁוֹקֵט וְצִלּוֹ,
עָזֹב וְהַפְקֵר עֶדְנַת נְעוּרַיִךְ הַטּוֹבִים,
בְּעוֹד הוֹמָה שׁוֹקְקָה הַכּוֹס
וְכַלָּה רָוָה חֶמְדָּה —
עוֹד אֶל אַרְצוֹת נְדוּדַי הָרְחוֹקוֹת
אֶשָּׂא אִתִּי
זִכְרוֹן חַסְדֵּךְ תָּמִיד.
וְכִי יִרְעַד צִלְצוּל טָמִיר בְּעֶצֶב שִׁירַי,
כִּתְפִלַּת־רָז, וְיָגוֹן אַחֵר
יִשָּׁמַע בָּם, וְצַעַר רַעֲנָן, חָדָשׁ
יַרְעִיף טַלְלֵי דָמִי עַל חֲרוּזַי, —
וְשָׁמַע בָּם לְבָבֵךְ הֶמְיַת דָּבָר,
לַזָּר לֹא יוּבַן לְעוֹלָמִים, —
הֲלֹא הוּא הֵד הַחֲלוֹמוֹת הַמּוּזָרִים,
הַנָּאִים, הָעֲצֵבִים וְהַטְּהוֹרִים, —
הַחֲלוֹמוֹת אֲשֶׁר לֹא יָבֹאוּ...

1910.

*　*
*

יָדַעְתִּי,
אַתְּ לֹא תִהְיִי לְעוֹלָם
אִשְׁתִּי הַצְּעִירָה, אֵם יְלָדַי וְטֹהַר נָוִי.
לֹא אַתְּ לִי תְחַכִּי עֲטוּפַת צְחוֹרִים
עַל מַעֲקֵה בֵיתִי
בִּדְמָמַת עַרְבֵי הַקַּיִץ
עִם שְׂחוֹק שְׁלוֹמֵךְ וְרֹךְ אֶצְבְּעוֹתַיִךְ.
הֵן לֹא אֵלַיִךְ אָשׁוּב מִמִּקְלַט הַבְּדִידוּת,
צָמֵא לִיגוֹן הַחַיִּים.
וְלֹא בְחֵיקֵךְ יָנוּחַ רֹאשִׁי,
כִּי יִיעַף מֵחֲלוֹמוֹת וָיֹפִי.

אַךְ שָׂמֵחַ הַלֵּב לִקְרָאתֵךְ
וַיְבָרֵךְ אֶת בּוֹאֵךְ,
וַחֲזוֹן לֵילַי וְזֹהַר יָמַי
לָךְ, הַתַּמָּה וְהַטּוֹבָה בַּנְּעָרוֹת,
מֵעַתָּה נְתוּנִים;
וְאִם אֶחֱרוּ פַּעֲמֵי הָאֹשֶׁר
וְהוֹד לוֹ וָעֶצֶב כִּנְגֹהוֹת אַחֲרוֹנִים לֶהָרִים,

כְּפוֹר.

מָה רַךְ וְטָהוֹר בְּבֹקֶר בָּצִיר
הַכְּפוֹר הָרִאשׁוֹן עֲלֵי כָל בַּד!
עַל הַכֹּל שָׁרוּי חֵן יוֹפִי קָפוּא,
חֵן עֶצֶב נִשְׁכָּח וְחַי לָעַד.

עִם שַׁחַר בּוֹדֵד בַּגָּן אֶתְהַלֵּךְ.
אֵין רַעַד עוֹבֵר. אֵין עָלֶה נָע.
אֵין עֶצֶב כְּמִישָׁה. שְׁלוֹם פְּרִיחָה לְבָנָה,
תּוֹר פְּרִיחַת חָזוֹן לָעוֹלָם בָּא.

עִם מַגַּע שֶׁמֶשׁ שׁוּב הַכֹּל יִמַּס
וּמְטַר גַּעְגּוּעִים יִשָּׁפֵךְ חָי —
הַכְּפוֹר הַלָּבָן, הַכְּפוֹר הַטָּהוֹר,
עַד יִזְרַח שֶׁמֶשׁ רֵד רֵד עָלָי!

1910.

מְטֻיָּלִים לְאָרְכּוֹ וּלְרָחְבּוֹ...

וַאֲנִי רַק נִשְׁאַרְתִּי עִם חֲלוֹמוֹת הַיּוֹם הַהוֹלֵךְ
בִּיגוֹן הָעֶרֶב – אֲנִי וְהִרְהוּרַי,
הִרְהוּרֵי־יוֹם קַלִּים וַעֲלִיזִים, וּמְהַלֵּךְ
אֲנִי בֵּין הָרִים אִלְּמִים – בַּת־קוֹל אִלֶּמֶת
שֶׁל שִׁירָה רְחוֹקָה וְזָרָה.
פּוֹרְשִׂים הָעֵצִים הָעִוְּרִים בְּבִטְחָה עַל רֹאשִׁי
עַנְפֵיהֶם, וּמַלְאַךְ־הַיָּגוֹן בִּכְנָפָיו
יְרַפְרֵף עַל גַּבִּי;
וְאֵין יוֹדֵעַ, מָה חוֹרֵשׁ לְבָבִי
עֲלֵיהֶם, וְאֵין יוֹדֵעַ
כִּי כְבוֹגֵד אֶתְהַלֵּךְ בֵּין לַהֲקוֹת־הַצְּלָלִים–חֲבֵרַי;
וּבְעֶצֶם הַלַּיְלָה
אָרִים פִּתְאֹם אֶת כַּנְפֵי אַדַּרְתִּי הַשְּׁחוֹרָה,
וּכְחַיָּה נִפְצָעָה יִרְעַד הַמֶּרְחָב הָאָפֵל
מִלַּהַט סוֹדִי,
וְעַל דַּם חֲבֵרַי אֶעֱמֹד הַנִּשְׁפָּךְ
עֲלִיז נִצְחוֹנִי...

1910.

בָּדָד נִשְׁאַרְתִּי בְּעֶרֶב הָאָבִיב.

בָּדָד נִשְׁאַרְתִּי בְּעֶרֶב הָאָבִיב הֶעָגוּם,
בָּדָד בִּשְׂדוֹתָיו הַשְּׁחוֹרִים,
וְרֶגַע אֶת רֹאשִׁי הוֹרַדְתִּי מִתַּחַת
כֹּבֶד יְגוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם זָר וְיָתוֹם,
כְּמוֹ אַלְפֵי כַּפַּיִם זָרוֹת דּוֹמְמוֹת פֵּרְשׂוּ
אֵלַי, וְאַלְפֵי נְשָׁמוֹת רְצוּצוֹת
רִפְרְפוּ דוּמָם בַּאֲפֵל הָעֶרֶב עַל רֹאשִׁי;
וַאֲנִי מֵאָז הַבֹּקֶר רָוִיתִי
נְגוֹהוֹת יוֹם אָבִיב לְבָנִים, וְאֶל אַפִּי
בָּא רֵיחוֹ מִשָּׂדוֹת רְחוֹקִים, וּלְבָבִי
עוֹד הָמָה מֵאַלְפֵי כִנּוֹרוֹת. — וַיָּבֹא
לְפֶתַע הָעֶרֶב, וַאֲנִי לֹא יָדָעְתִּי.

וּרְאֵה, יְגוֹן הַלַּיִל יָרַד עַל כֹּל.
רוֹעֲדִים עִשְׂבוֹת הֶהָרִים הַדַּקִּים, וְרֵיחָם
עוֹלֶה חָרֵד בָּאֲוִיר הַקָּפוּא;
כָּבוּ הֶהָרִים וְנָחִים עֲיֵפִים וּכְבֵדִים,
וְנֶחְבָּא הַיְאֹר בֵּין גְּדוֹתָיו הַקּוֹדְרוֹת–שְׁתוּם־עָיִן.
נִדְמֶה הָעוֹלָם לִטְרַקְלִין אָפֵל וְשָׁמֵם
כְּתֹם הֶחָג, וּצְלָלִים פְּרוּעֵי־רֹאשׁ

מִי פַּעַם בּוֹ זָכָה, וְחַם לוֹ
מְאוֹרוֹ בְּכָל חַיָּיו הַקָּרִים.

וְלִמְדִינַת־הַיָּם גַּם אִם יַרְחִיק
וְעַד קְצוֹת אֶרֶץ אִם יָבֹא,
סוֹד תְּמִיד יְלַוּוּ. וְעַד עוֹלָם
לֹא יִמְצָא עוֹד מְנוּחָה לְבָבוֹ.

וּבְלֵילוֹת יָרֵחַ כִּי יִפֹּל
קַו אֶחָד מֵאוֹרַת הַקְּסָמִים
אֶל נַפְשׁוֹ. וְתָעָה עַד בֹּקֶר
שְׁטוּף זֶרֶמֶת מַאֲוַיִּים נֶעֱלָמִים.

וְגִלּוּ אֶת סוֹדוֹ רַק פָּנָיו
הָרַכִּים וְחִוְּרֵי־גַעְגּוּעִים —
לֹא יַסְתִּיר אִישׁ חֲלוֹמוֹ בִּלְבָבוֹ
בְּלֵילוֹת הַסַּהַר הַגְּלוּיִם...

1909.

עָדָה.

לֵיל לָבָן עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה.
וָרֹךְ. נִשְׁכַּח עֶצֶב הַיָּמִים.
כִּרִימִים בְּנֵי־אָדָם פְּנֵיהֶם,
וְהוֹרִידוּם חִוְּרִים־נִחָמִים.

מַלְבִּינִים הַכְּתָלִים הַנְּמוּכִים,
מַכְסִיפִים הַגַּגּוֹת הַיְשָׁנִים,
וּשְׁרוּיִם בְּאֵין מַחֲרִיד הַצְּלָלִים
עַל גְּדוֹת אַגְמֵי־זֹהַר לְבָנִים.

לֵיל לָבָן עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה,
וַיִּגַּע בַּכֹּל שְׁלוֹם הַנְּהָרָה,
וְרוּחוֹת שֶׁל חֶסֶד וָטֹהַר
מְרַחֲפִים עַל פְּנֵי הָעִירָה.

רַק אַתְּ, יַלְדַּת־חֵן, פֹּה יוֹשֶׁבֶת
בְּסֵתֶר הַצֵּל לֹא־נִחָמָה;
עֵינַיִךְ לְמֶרְחַק הַלַּיְלָה.
וּלְבָבֵךְ מַה־יַּעֲרֹג וְהָמָה.

הֵרָגְעִי! רַק לָךְ צַמַּת־תֹּם זֹה,
וּמַבָּט — עֵין־בְּרָכָה, תְּהוֹם־סְתָרִים;

וָאֵדַע: יֵשׁ בַּיִת לָבָן
עַל שְׂפַת מַיִם שׁוֹקְטִים וּטְהוֹרִים
וּבוֹ מִתְהַלֶּכָה אַתְּ,
אוֹר חַיֵּי הַנּוֹגִים וְצִלָּם,
וְעֵינַיִךְ גְּדוֹלוֹת וּטְהוֹרוֹת כַּמַּיִם הַזַּכִּים,
הַשּׁוֹטְפִים עַל־יַד אָהֳלֵךְ,
וְהֵן שׁוֹאֲלוֹת צַעַר כָּמוֹנִי...

וַאֲנִי חָפַצְתִּי הֱיוֹת לָךְ חֶרְדַּת הַסַּעַר,
הַבָּא מִן הַמֶּרְחָק
וּמַרְגִּיז אֶת מְנוּחַת הַמַּיִם,
וְהֵבִיא בָּם דְּמָמָה אַחֶרֶת-דְּמָמַת הֶעָבִים הַקּוֹדְרִים
וּנְגֹהוֹת־הָאֵימָה לַבְּרָקִים;
וְרוּחַ הָעֶרֶב הַקַּלָּה חָפַצְתִּי הֱיוֹת
הָעוֹבְרָה בְּעִמְקֵי הַשֶּׁקֶט,
וְרֹךְ לָהּ וְקֹר וְתַנְחוּמִים נַעֲלָמִים
מֵחֶבְיוֹן הֶהָרִים.
וּבְלֵילוֹת אֵלֶּה הַחַמִּים וּבִדְמָמַת סַעֲרָם
עַל מִצְחֵךְ הַבּוֹעֵר בִּמְנִיפַת שִׁירָתִי
לְהָשִׁיב חָפַצְתִּי רַק נְשִׁיבָה קַלָּה
שֶׁל מְנוּחָה וְחָזוֹן,
וּבְהַסְתֵּר־פָּנִים לָשׁוּב
אֶל הָרֵי הָרְחוֹקִים...

1909.

בְּאוֹתָם הַלֵּילוֹת.

בְּאוֹתָם הַלֵּילוֹת, לֵילוֹת־הַדְּרָרִים הַשְּׁחוֹרִים,
רַכּוּ מִסַּמִּיט וְעָמְקוּ מִמַּיִם אֲפֵלִים.
קוֹלוֹת נַעֲלָמִים לִי קָרְאוּ,
צְלָלִים כֹּה רַבִּים הִתְרַפְּקוּ
עָלַי בַּעֲלָטָה הַחַמָּה,
רָעַד לַחַשׁ־חִשְׁקָם, הִתְחַנֵּן:
בְּטַח רַק בָּנוּ!
בֹּא וּטְבַע בִּמְצוּלוֹת חֵיקֵינוּ, הַבּוֹדֵד,
וְשָׁקְעָה הָאֵשׁ הָרְחוֹקָה הָאוֹכְלָה אוֹתְךָ
זֶה יָמִים רַבִּים וְלֵילוֹת — —
בְּאוֹתָם הַלֵּילוֹת הָיִיתִי תוֹעֶה בָּדָד
בַּכְּרָךְ הַהוֹמֶה,
וּבְלֵילֵי־הַשְּׁחוֹר לֹא בָטַחְתִּי,
וְאִם רַכּוּ וְעָמְקוּ;
כִּי קָרְאוּ לִי לֵילוֹת אֲחֵרִים,
לֵילוֹת עֵינַיִךְ הַמְּנַחֲמוֹת
בְּהַעְדֵּר הַבְטָחָה — —
וּגְאֻלָּה מֵהֶן לֹא שָׁאָלְתִּי.

בְּאוֹתָם הַלֵּילוֹת הָיִיתִי תוֹעֶה בָּדָד
בִּרְחוֹבוֹת־הַכְּרָךְ הַהוֹמִים.

וְעַד הַבֹּקֶר תֵּתַע בֵּין הַסְּלָעִים
נְגִינַת יָם עֲיֵפָה וּמְוֻזָּרָה.

אַךְ טוֹב לִי לֵיל חִוֵּר זֶה, וְעַד בֹּקֶר
חָפַצְתִּי פֹּה לָשֶׁבֶת בְּאֵין מַחֲשָׁבָה,
וּלְבָבִי הֶפְקֵר לְעָבֵי הַשָּׁמַיִם,
לִנְגִינוֹת יָם וּלְרוּחוֹת הָעֲרָבָה.

אודיסה, 1909.

V.

הַיָּם לֹא נִרְאֶה.

הַיָּם לֹא נִרְאֶה, אַךְ נְגִינַת גַּלָּיו
מִתַּחְתִּית הָר וְצוּקָיו אֵלַי בָּאָה,
וּלְמַעְלָה לַהֲקַת עָבִים חֲוַרְוָרוֹת
עַל פְּנֵי יָרֵחַ מוּעָם חִישׁ נִשָּׂאָה.

עַל רֹאשׁ הַצּוּק הַבּוֹלֵט אֲנִי יוֹשֵׁב
וּמֵאֲחוֹרַי מַאֲפֵל הָעֲרָבָה,
וְרוּחַ חַמָּה רֵיחוֹת חָצִיר יָבֵשׁ
מְבִיאָה מִמֶּרְחַקִּים לִי וְשָׁבָה.

אַךְ בָּטֵל כֹּל בִּנְשִׁימַת יָם רַק אַחַת,
כְּמוֹ שַׁרְבִיט מֶלֶךְ נִשָּׂא בְּיַד נַעֲלָמָה,
וּמְקַבְּלוֹת עֹל מַלְכוּתוֹ בְּאַהֲבָה
מִסָּבִיב רוּחוֹת הָאֲדָמָה.

מַה־טּוֹב! אֵין יָם וְאֵין שַׁחַק לְפָנַי נִרְאִים.
רַק וִילוֹן לָבָן בְּנֹגַהּ רַךְ זָרוּעַ.
מַה־טּוֹב לִי לַחְשֹׁב: פֹּה הוּא גְבוּל הָעוֹלָם
וְהָלְאָה אֵין לָלֶכֶת וְאֵין לָנוּעַ...

כֹּה הַיָּם הַלַּיְלָה, אַךְ לֹא יִהְיֶה סָעַר.
עַד בֹּקֶר יִסְעוּ עָבִים בְּאֵין מַטָּרָה,

וְלָהּ מִסְגֶּרֶת – זֶרֶם כָּחֹל וָאֹפֶל,
נִבָּט בְּכֹבֶד־רֹאשׁ וְרֶמֶז מַר בּוֹ כָּבוּשׁ;
וּדְמִי קִלּוּחַ הַלְּאָה, וְאֹפֶר קָלוּשׁ צִבְעוֹ,
מִתּוֹךְ שִׁמָּמוֹן מֵכֵן רֶגַע, רֶגַע
לְשַׁנּוֹת פָּנָיו. וְהִנֵּה פַּס שֶׁל שׁוֹשָׁן
רַךְ וָטוֹב וְהוּא מַסִּיג גְּבוּלוֹת שְׁכֵנָיו
בְּקַלּוּת־רֹאשׁ, וְאֵין בְּיָדוֹ מוֹחֶה; –
אַךְ הִנֵּה הֵצִיץ שֶׁמֶשׁ בְּעֵין־זְהָבוֹ,
וּבָטְלוּ פִּתְאֹם כָּל הַתְּחוּמִים,
וְלָכַד שְׂשׂוֹן־אוֹר אֶחָד כָּל הַמֶּרְחָב,
וְעַד קַדְרוּת תְּהוֹמוֹ בְּהֶרוֹת־גִּיל תִּרְעַדְנָה.

וּשְׁלוֹם צָהֳרַיִם בָּא. הַבִּיטָה סָבִיב:
שְׁטוּף זֹהַר נָח הַיָּם עַד אַפְסֵי תְכֵלְתּוֹ,
שְׁטוּף זֹהַר לֹבֶן שְׂפָתוֹ. אַף בַּסְּלָעִים
מִתְגַּלִּים צְבָעִים רַכִּים וִישֵׁנִים,
כִּבְנוֹת־צְחוֹק בְּבוּשׁוֹת, פִּקְחוֹת עַל פְּנֵי זְקֵנִים.
הַס, הָס! מִמֶּרְחָק בָּאִים, שׁוֹקְקִים הַגַּלִּים,
זֶה אַחַר זֶה עַל זְהַב הַחוֹל מִתְרַפְּקִים
לְאַט לְאַט – אֵין שׁוֹאֵל וְאֵין תָּמֵהַּ...

הַס. הָס! לֹא יִשְׁאַל עַתָּה גַּם הַלֵּב,
מֵאַיִן מַעְיַן־שַׁלְוָה זֶה נוֹבֵעַ!
מֵאַיִן שִׁפְעַת אשֶׁר זֶה הַמְּזֻוָּה,
לוּ בָּא עַל שְׂפַת הַיָּם בִּשְׁעַת צָהֳרָיִם.

יִתְעַנֶּה וְיִתְרַפֵּק עַל הַחוֹלוֹת
בִּמְלֹא חָזֵהוּ...

IV.

צָהֳרָיִם.

יוֹם יוֹם אֶל שְׂפַת הַיָּם אָנֹכִי הוֹלֵךְ,
וְיוֹם יוֹם מְשַׁתַּנִּים פָּנָיו, לַהֲקוֹת עָבִים
עוֹד לְאִטָּן נוֹהֲרוֹת בֵּינוֹ וּבֵין הַשַּׁחַק,
מַרְעִימוֹת פָּנָיו פִּתְאֹם בְּעֶצֶם צַחֲקוֹ,
וְעָמַד חֶצְיוֹ אֶחָד קוֹדֵר כֻּלּוֹ,
וְחֶצְיוֹ שֵׁנִי בָּהִיר, מַצְהִיל פָּנִים,
וּבְגִילוֹ גַּם בְּעִצְבוֹנוֹ טֶרֶם תַּאֲמִין.

אַךְ יֵשׁ שְׁעַת־רָצוֹן אַחַת לוֹ, שְׁעַת צָהֳרָיִם,
וְנִשְׁכַּח כָּל מִלְּבָבוֹ כְּבַד הַצְּלָלִים,
וְנָח מִזַּעְפּוֹ כֻּלּוֹ, וְהִנּוֹ נִרְדָּם
תַּרְדֵּמַת צָהֳרָיִם. בָּרָקִיעַ
עֲבִיבֵי שַׁיִשׁ בּוֹדְדוֹת מֵאֶפֶס מַעֲשֶׂה;
עִם הָעֲנָק הַנָּם אָז חוֹמְדוֹת לָצוֹן,
וְגַוְנֵי גְוָנִים רַכִּים לְאֵין כְּפֹר
אֶל תּוֹכוֹ יִמְסְכוּ – וְהוּא לֹא יֵדַע.

וְהַגְּוָנִים מַה מְּשַׁנִּים! רֹךְ שֶׁל תְּכֵלֶת
בְּהִירָה כְּעֵינֵי נַעֲרָה שׁוֹקְטוֹת, חוֹלְמוֹת,

אֶל דִּמְמַת סְלָעִים עוֹטְפֵי אֵזוֹב יָרוֹק,
כִּי תִמְסֹךְ כֹּחַ טְמִיר. אָז אֶתְיַצֵּב
עַל רֹאשׁ הַצּוּק הַקּוֹדֵר וְהָרָם
וּכְסֶלַע עַל גַּב סֶלַע אֶעֱמֹד אֵיתָן,
עֵת רוּחַ יָם כִּי יִתְגָּר, עַז וְחָצוּף,
וּמִכָּל עֵבֶר יַךְ בִּזְרוֹעוֹת רְחָבוֹת
עָלַי וּלְהָזִיז אוֹתִי יַחְגּוֹר אוֹנוֹ.
אָהַבְתִּי מַבַּט עֵינִי כִּי יְלַוֶּה
עַל שְׁחוֹר הַמֶּרְחָב שַׁחַף מַלְבִּין בּוֹדֵד,
טוֹבֵעַ בְּאֵד הַמֶּרְחָק, שׁוּב מְבַצְבֵּץ,
כְּלַהַב לָבָן כָּבֶה וְעוֹלֶה חֲלִיפוֹת.
וְאֵין לָדַעַת לְאָן מְגַמַּת־פָּנָיו
וְאֵי הַחוֹף לוֹ יִשְׁאַף... הַרְחֵק הַרְחֵק
אֳנִיָּה, חֶצְיָהּ טֹבְעָה, נָעָה. קַו־עֲשָׁנָהּ
מִצְטַיֵּר יָשָׁר אַחֲרֶיהָ, נִתְלֶה
בָּאֲוִיר, כְּשׁוֹלֵחַ בִּרְכַּת־שָׁלוֹם.
יְהִי כֵן. סְעוּ לְשָׁלוֹם, עוֹבְרֵי־יַמִּים!
אֲנִי — עוֹד אֶרֶץ־חֲלוֹמִי נַעֲלָמָה
מֵעֵבֶר לְאֵדֵי־זָהָב, — וּלְפִי־שָׁעָה
נְכוֹנִים לִי עוֹד יָמִים בְּהִירִים רַבִּים
פֹּה עַל רְפִידַת חוֹלוֹת הַלַּבְנוּנִית,
וַחֲלוֹמוֹת־קַיִץ רַבִּים לִי עוֹד שְׁפוּנִים
בְּחֵיק לֵילוֹת חַמִּים, שְׁחוֹרִים וַעֲיֵפִים,
עֵת גַּם הַיָּם רְעֵב־עֶדְנָה עַל מִשְׁכָּבוֹ

עַל תְּרִיסֵי הַמּוּגָפִים וּמִתְרַחֲקוֹת
בִּתְלוּנָה אֶל הַשְּׂדֵרוֹת הָאֲפֵלוֹת;
אָהַבְתִּי לְהִתְחַמֵּם בְּאוֹר הַשֶּׁמֶשׁ
עִם דְּשָׁאִים רוֹעֲדִים לְעֵת בֹּקֶר, וָעֶרֶב עֶרֶב
אֶת שׁוֹמֵר גַּנִּי עִם הַשְּׁקִיעָה לְהִסְתַּכֵּל
בְּכֹבֶד־רֹאשׁ אֶל־פְּנֵי רָקִיעַ מְעֻנָּן
וְעַל סַעַר־לֵיל וַדָּאִי לְהִתְנַבֵּא...

עוֹד טוֹב מִזֶּה לְהַשְׁכִּים עִם הַשֶּׁמֶשׁ
וְאֶל שְׂפַת הַיָּם לָרֶדֶת. קַר וְשָׁחוֹר
עוֹד נָח הוּא בִּשְׁעוֹת בֹּקֶר וְאֶל הַכֵּיפִים
מַתְרִיסִים גַּלָּיו זוֹעֲפִים וּכְבֵדִים,
מַשְׁאִירִים קֶצֶף לָבָן עַל שְׂפַת חוֹלוֹ,
הַנִּבְלָע לְצִמָּאוֹן בְּאַלְפֵי פִּיּוֹת
בֵּין אַבְנֵי־גִיר חֲלָקוֹת מְשֻׁנּוֹת־צוּרָה,
וְשָׁבִים אֶל חֵיק תְּהוֹמָם לֹא־נֶחָמִים.
עוֹד לְאֹרֶךְ כָּל הַחוֹף מוּנָחוֹת סִירוֹת
הֲפוּכוֹת, וְדַיָּגִים קְרוּעֵי־מַדִּים,
בְּפָנִים שְׁזוּפִים, חֲרוּכֵי רוּחוֹת, זוֹפְתִים
בְּזֶפֶת שְׁחוֹרָה אוֹתָן וּמַבִּיטִים
לֹא בְּעַיִן יָפָה עַל הַיָּם הַסּוֹעֵר.
אַךְ אָהַבְתִּי שִׁמְמַת יָם וְזַעְפּוֹ
וּבְדִידוּת גְּאוֹנוֹ בְּרֵאשִׁית אָבִיב,
וּנְגִינַת יִלְלָתוֹ, הַנִּזְרֶקֶת

בְּאֵיזֶה מִן הַיָּמִים... בַּדִּים דַּקִּים
יְרוּקִּים, וְרֻדִּים, בְּעוֹרְקִים רַכִּים, שְׁלוּחִים
בָּאֲוִיר טְעוּנֵי־רַחֲמִים. נְאוֹת־הַקַּיִץ
עוֹד רֵיקִים וְשׁוֹמֵמִים. רַק אָנֹכִי
דָרִאשׁוֹן בָּאתִי הֵנָּה; מִכְּנַף צָפוֹן
חָרַדְתִּי הֲלוֹם, וְלַיְלָה לַיְלָה
אֲקַלֵּל קַלּוּת־דַּעְתָּהּ שֶׁל הָרוּחַ
עַל שְׂפַת הַיָּם וְנֶהֱנֶה מִקָּרָתָהּ;
וְאִם קוֹפֵץ בְּכָל לֵיל אֲנִי וְנִשְׁבָּע
עִם אוֹר הַיּוֹם לַעֲזֹב נְוֵה־תַּעֲנוּגַי, —
יָם פְּתִיחַת דֶּלֶת מְעוֹנִי מִדֵּי בֹקֶר
מַנְגִּינַת צִפּוֹר פּוֹתָה בָּעֲשָׂבִים
וְנִצַּת עֵץ חֲדָשָׁה יַעֲבִירוּנִי
עַל דַּעְתִּי — וַאֲנִי נִשְׁאַר כָּאן וְקוֹפֵא...

כֵּן, צוֹנְנִים לֵילוֹת אָבִיב הָרִאשׁוֹנִים
עַל שְׂפַת הַיָּם. מְכֻנָּס בְּאַדֶּרֶת
בְּחֶדְרִי אֵשֵׁב פֹּה הַלָּבָן. הָעֲשָׁשִׁית
הוֹלֶכֶת בְּהִירָה. עַל שֻׁלְחָנִי פְּזוּרִים כְּתָבַי,
וְאֶצְבְּעוֹתַי הַנִּקְפָּאוֹת רֶגַע רֶגַע
אֶל לַהַב הָעֲשָׁשִׁית אֶשְׁלַח לְהַצִּיל
לִי מִקְצַת חֹם... אַךְ טוֹב לִי שֶׁבֶת בָּדָד
בֵּין בָּתֵּי־קַיִץ רֵיקִים וְלַבְנוּנִים אֵלֶּה,
לִשְׁמֹעַ לַיְלָה לַיְלָה רוּחוֹת־נִיסָן דּוֹפְקוֹת

עִם שַׁלְוַת גַּעְגּוּעֶיךָ הִשְׂבִּיעֵנִי!
אָ, נַפְשִׁי צְמֵאָה שַׁלְוָה עַד אֵין־חֵקֶר,
וּשְׂשׂוֹן־הַקְּרָב — לוֹ כָּלְתָה כָּל הַיָּמִים,
וַחֲלוֹם גַּם שְׁנֵיהֶם יְטַלְטְלֵנִי נֶצַח
וּמְלֹא הָאָרֶץ צַר לִי צַר זֶה כַּמָּה —
מְלֹא הָאָרֶץ שְׁנֵיהֶם לֹא יְכִילֵם...

וָאָבֹא לְפָנֶיךָ, זְקַן הָעוֹלָם,
וְעַל שְׂפָתְךָ פֹּה נָטִיתִי אֹהֶל־נְדוּדַי —
הַמְּטִירָה יוֹם וָלֵיל עָלַי שִׁירָתְךָ
וְסוֹדוֹת הֲוָיָתְךָ גַּל לִלְבָבִי,
וִיהִי כָּמוֹךָ עַז וְחַי וְגַלּוּי,
שְׁטוּף כֻּלּוֹ אוֹרוֹת־עַד וּרְוֵה בִּרְכָתָם —
וּמְצֻלַּת־שְׁחוֹר אֵין־תְּהוֹם לוֹ;
וְלוֹ כָמוֹךָ לֹא עוֹד יִשְׁלֶה כָּל הַיָּמִים —
וְשַׁלְוַת־מֶלֶךְ שׁוֹמְרִים מַעֲמַקָּיו...

.III

הַיָּם בָּאָבִיב.

תּוֹר אָבִיב מֻקְדָּם עוֹד, אַךְ דִּשְׁאֵי תְּכֵלֶת
מַבְהִירִים כְּבָר עַלְיוֹנִים בֵּין נַעֲצוּצִים
יְבֵשִׁים וַעֲרֵמִים, וְהָעַיִן
לִרְאוֹתָם תַּעֲמֹל לְהַעֲלוֹת זִכְרוֹן־פְּלָאִים
מִזֶּה שֶׁהָיָה בַּחֲלוֹמוֹת אוֹ בְהָקִיץ

כְּמוֹ נִשְׁכַּח אַחֲרָיו פִּתְאֹם כָּל הָעוֹלָם,
וְשִׂיא הַיָּם שְׁטוּף כֻּלּוֹ זֹהַר־אָבִיב
כְּבָר נָח לִפְנֵי גֵּאָה וָזָר וּמוֹשֵׁךְ –
וָאֵרֶא אָז רִאשׁוֹנָה שִׂיא־הַיָּם!

.II

תְּפִלַּת הַיָּם.

עוֹד טֶרֶם אֵדַע לְשׁוֹנְךָ, לְשׁוֹן הַתְּהוֹמוֹת,
לְשׁוֹן מֶרֶד־עַד וְתַאֲוַת־קְרָב עוֹלָמִית.
עַל מֶרְחֲבֵי עֲרָבָה גָּדַל שִׂירִי,
וּשְׁלוֹם הַקָּמָה וְהֶגֶה מַיִם טְהוֹרִים
בְּצִלְלֵי עַרְבֵי־כֶסֶף נוֹגִים, צְנוּעִים
מִקַּדְמַת נְעוּרַי רָוָה; אַךְ אָהַבְתִּי
גַּם הוֹדְךָ זֶה הַקַּר, הַיָּם הֶעָתִיק,
וּשְׁאוֹן גַּלֶּיךָ עַז וּמַרְפֵּא נָח
עַל נַפְשִׁי חוֹלַת־רֹךְ וּכְלַת־גַּעְגּוּעִים.
בַּעֲבוּרְךָ עִמְקֵי־שֶׁקֶט, יְאוֹרֵי־זָהָב,
כְּרָמִים בְּהִירִים סוֹקְרִים מִסּוּף־תְּכֵלֶת,
וּמְצִלַּת עֵדֶר בּוֹדְדָה וּקְטוּעָה,
כְּזִכְרוֹן־קְדוּמִים תַּם, בַּלֵּב עוֹד חַי מִקְצָתוֹ,
בְּצָהֳרֵי־קַיִץ עַל הָהָר עָזַבְתִּי;
וּרְאֵה, הֵן לֹא תַנְחוּמִים בָּאתִי בַקֵּשׁ
עַל כָּל אֲשֶׁר לִי אָבַד; זוּ מְרִירוּתְךָ,
זוּ תְּלוּנַת מַעֲמַקֶּיךָ, לֹא־תִפָּסֵק,

גּוּשׁ חוֹל תָּחוּחַ, וַעֲקוּרֵי חֵיקוֹ,
אַחֲרֵיהוּ נִפְצֵי־כֵיפִים נִגְרְרוּ בִתְלוּנָה, —
וַאֲנִי צָחַקְתִּי עַל תְּלוּנָתָם מֵאֲחוֹרַי,
פָּסוֹחַ וַעֲבוֹר בֵּין תְּהוֹם לִתְהוֹם.
תְּקָפַתְנִי קַלּוּת־דַּעַת זָרָה פִּתְאֹם
בְּעֶצֶם חֶרְדַּת לִבִּי וְרֶגַע צִפּוּתוֹ,
וְעַל שְׂפָתַי, אֲשֶׁר נָעוּ וַתְּפַלֵּלְנָה,
צְחוֹק־הוֹלֵלוֹת לֹא סָר — וַיְהִי כְּאִלּוּ
גְּאוֹן־יָם וְשַׁאֲנַת־אֶרֶץ מָלְאָה רוּחִי יַחַד
עַל גְּבוּלוֹת יָם וָאָרֶץ...

יֵשׁ אֲשֶׁר נֶעֱלַם פִּתְאֹם כֹּל, וּבוֹדֵד
בֵּין סְלָעִים קוֹדְרִים תּוֹעֶה הִתְהַלָּכְתִּי,
רַק שָׁאוֹן זָר וְעָמוּם פִּרְפֵּר בְּמֶרְחַקִּים
וַיִּגַּע לְאַט עַל דַּרְכּוֹ;
אַךְ חַי הַסּוֹד בְּקִטְעֵי רוּחַ חֲרִיפִים,
מֵאֵין־זֶה הֲלוֹם הִגִּיעוּ,
וְרֵיחַ רַעֲנָן, חָדָשׁ עָלָה בְּאַפִּי
וַיְעוֹדְדֵנִי — וּבְעֹז־מִשְׁנֶה צְעָדַי
הִרְחַבְתִּי בְּמַעֲלֵה הַתְּלוּלִית הָאַחֲרוֹנָה;
אָז צַהֲלַת גַּלִּים רָמָה קִדְּמָה פָּנַי
כִּצְחוֹק טִיטָנִים חָפְשִׁי וּפָרוּעַ,
וָאֵדַע כְּבָר: שְׁעַת הִתְגַּלּוּת קְרוֹבָה!
רַק רֶגַע רָעַד לִבִּי וְאַחַר נָדַם,

I.

הִתְגַּלּוּת.

מִבֵּין הָעֵצִים הִבְהִיק לִי מֵרָחוֹק
שְׁשׁוֹן הַיָּם הַלָּבָן – וַיֵּעָלֵם,
כְּמוֹ רָמְזָה לִי מֵאֵדֵי זֹהַר פִּתְאֹם
יַד לְבָנָה וַחֲבִיבָה, וְעוֹד טֶרֶם
לְבָבִי יָבִין פֵּשֶׁר רִמְזָהּ –
וַתִּתְכַּס שֵׁנִית בָּעֲרָפֶל.
אַךְ נִפְתַּח מַעְיָן סָתוּם כְּבָר וַיָּרֹן
בַּלֵּב, וְקִרְבַת דָּבָר חָשׁ בְּגִיל,
לוֹ חָזוּ עִתּוֹת קְדוּמִים בְּרוּכוֹת־רָזִים;
וּכְנֶשֶׁר טָשׁ מִמְּרוֹמֵי־עָב אֶל טַרְפּוֹ
כֵּן חָרְדָה נַפְשִׁי לִקְרַאת גְּאֻלָּתָהּ...

מַה־קַּלּוּ פִּתְאֹם רַגְלַי! שְׁבִיל־הַחוֹל
הַצַּר וְהֶעָקוֹם עֲזָבוּ. מֵאֲלֵיהֶן
בְּלֹא דֶרֶךְ נִשְּׂאוּ נִכְחָן. בְּאֵין מַעְצוֹר
מִקָּדְקֹד כַּף לַחֲבֵרוֹ קָפְצוּ עָבְרוּ.
מִתַּחַת רַגְלַי
לִרְגָעִים נִשְׁמַט וַיִּדַּרְדֵּר מַטָּה

עַל שְׂפַת הַיָּם.

(שרטוטים מתוך בדידות).

* *
*

לֵיל הַחֹרֶף חִוֵּר. אֵין לוֹ זֹהַר.
אָכֵן בָּהִיר תְּהוֹמוֹ. שֶׁקֶט בְּמַעֲמַקָּיו.
וְהַרוּר אֵינוֹ תוֹעֶה. הַכֹּל קָפוּא
וְאֵין לוֹ דָּבָר אֶל קִפְאוֹנוֹ.
גִּזְעֵי גַּן הַשְּׁחוֹרִים עוֹמְדִים הָכֵן,
וּמִלְּמַעְלָה אֵין יוֹדֵעַ גַּם אִם יַעֲבֹר
רַעַד חֲרִישִׁי בַּצַּמָּרוֹת.
הַכֹּל שָׁלֵו. הִנֵּה כֶּלֶב עָזוּב
בָּא בַּמִּשְׁעוֹל. מוֹשִׁיט רֹאשׁוֹ, תָּר, מֵרִיחַ
בֵּין הַתְּלָמִים, וְהוֹלֵךְ דּוּמָם הָלְאָה.
זְנָבוֹ מוּרָד וְשַׁלְוַת אוֹר בְּעֵינָיו.

אַל תְּחַכֶּה וְאַל תִּתְפַּלֵּל, נוֹדֵד לָיִל!
הַכֹּל נִשְׁכָּח בְּלֵילוֹת אֵלֶּה, וְהַכֹּל שָׂשׂ לִשְׁכֹּחַ.
שָׂשׂ הִתְהַלֵּךְ כָּכָה בְּאֵין זִכְרוֹנוֹת
וּלְלַוּוֹת דּוּמָם חֶלְיוֹת יָמִים,
וְהַגֵּד: אֲשֶׁר יֵשׁ וְיֵשׁ עַל מָה הִתְעַצֵּב,
וְאוּלָם טוֹב גַּם כַּךְ: טוֹב לֶכֶת כֹּה בָּאָרֶץ,
אָהֹב כֹּל וַחֲמֹד, וַעֲבֹר עַל פָּנָיו
וְאַף לֹא הַבֵּט אָחוֹר בְּגַעְגּוּעִים. —

1909.

תֹּם יַלְדָּה וְקֶסֶם נַעֲרָה שְׁזוּפַת פָּנִים
וְעֵינַיִם חֲרֵדוֹת וּמִתְבַּיְּשׁוֹת,
עָמַדְתְּ לְפָנַי. שׂוֹחֲקָה וּנְבוֹכָה
עַל פְּגִישָׁה זוּ לֹא־צְפוּיָה וְכֹה רְצוּיָה
הוֹרַדְתְּ אֶת רֹאשֵׁךְ וְעָמַדְתְּ בְּלִי מִלִּים.
כָּל טֹהַר חִנֵּךְ הִכָּה עַל לְבָבִי,
זֶה הָאֹשֶׁר־פִּתְאֹם הֲמָמַנִי,
וְלָשׁוֹן זוּ, בַּלֵּילוֹת עַל מִשְׁכָּבִי
לָךְ נוֹצְרָה, כֻּלָּהּ רֹךְ וְעֹז גַּעְגּוּעִים,
לְפֶתַע נִשְׁכְּחָה, וְאִלֵּם, אִלֵּם
עָמַדְתִּי לְפָנַיִךְ; וְרַק עֵינַי
כֹּה דָּבְקוּ בָּךְ, כְּקַרְנֵי שֶׁמֶשׁ־עֶרֶב
בְּלֵב הַיְאֹר, וְאֵשׁ זוּ לְחָשָׁה דּוּמָם
בְּשָׂפָה זָרָה זוּ, בָּהּ אָז דִּבַּרְנוּ,
וּבְמִלִּים קָרוֹת רָעֲדָה תַּעֲלוּמָה,
זוּ מִלְּאָה כָּל הַלֵּב וַתַּכְנִיעֵהוּ.

מֶה הָיָה אָז? לֹא הָיָה מְאוּם, יָדַעְתִּי.
אַךְ בְּאוֹתוֹ עֶרֶב נִשְׁקְפוּ רִאשׁוֹנָה
אֵלַי מְרוֹם כּוֹכָבִים, וְרִאשׁוֹנָה
הֵבַנְתִּי אוֹתוֹ רֶמֶז עֶצֶב־מָתוֹק,
זֶה לֵילוֹת רַבִּים בָּעַר בְּאוֹר מְזֹהָר
יְקָר עַל רֹאשִׁי. בְּאוֹתוֹ לֵיל רִאשׁוֹנָה
לְבָבִי הִכִּיר הַכֹּל, לְבָבִי יָדַע,
מָה אוֹבֵד הוּא, — וַיִּשְׂמַח עַל אָבְדָנוֹ...

1909.

זִכָּרוֹן.

לֹא, עוֹד לֹא אָבַד הַכֹּל, אִם זִכָּרוֹן
זֶה חַי בַּלֵּב. עִם שְׁקִיעַת שֶׁמֶשׁ קַיִץ
הָלַכְתִּי מוּרַד־רֹאשׁ וּשְׁכוּר הִרְהוּרִים.
מִבַּיִת וְאִילָן נָפְלוּ צְלָלִים גְּדוֹלִים,
אֲרֻכִּים וַעֲגוּמִים, וּבֵינֵיהֶם
כְּמֵי זָהָב שׁוֹקְטִים נָחוּ שַׁדְמוֹת־אוֹר.
חֲלוֹם הַיּוֹם וְעַרְבוֹ כְּאֶחָד רִפְרֵף
בָּעוֹלָם, וּבַלֵּב רָן דּוֹמָם
יְגוֹן הַשְּׁקִיעָה.

הָלַכְתִּי אַט, וּפִתְאֹם אֲפָפוּנִי
הַצְּלָלִים מִכָּל עֵבֶר: גַּן־הַקְּדוּמִים
לַמִּנְזָר שְׁחוֹר־הַכִּפָּה זֶה הֶאֱפִיל
עַל רֹחַב כָּל הַסִּמְטָא הַבּוֹדֵדָה,
וּקְרִירוּת זָרָה נָשְׁבָה עָלַי רֶגַע
מִמַּעֲמַקָּיו. נִפְסַק חוּט הַזָּהָב
בַּלֵּב, וְעֵינַי נִשְׂאוּ בַּחֲרָדָה,
כִּמְבַקְשׁוֹת אֶת הָאָבוּד.—

וְאָז – עוֹד חַי בַּלֵּב הָרֶגַע הַהוּא —
מֵאֵי זֶה בָּאת, וּבְכָל תֻּמָּתֵךְ,

* *
*

נְטָפִים נְטָפִים שָׁתִיתִי מִמַּעְיְנוֹת־הַסְּתָרִים
וּרְאוּ, הֵן הָיִיתִי בְּעַצְמִי לְמַעְיָן נוֹבֵעַ.
לֹא נְטָפִים נְטָפִים – מִלְּבָבִי מִתְפָּרְצִים מִשְׁבָּרִים,
מִשְׁתַּפְּכִים וְהוֹמִים, וְאֵין סוֹד מוֹצָאָם יוֹדֵעַ.

וְלִי הֵן הַנְּטָפִים, אֲסוּפֵי הַתְּהוֹם, רַק יְקָרִים.
מַעְיָנִי כִּי נִבְקַע וַיִּפְרֹץ,–הִפְקַרְתִּיו. לֹא לִי הוּא.
לִי יָקְרוּ הַנְּטָפִים הַבּוֹדְדִים, אָסַפְתִּי בֶּהָרִים,
וּשְׁבִילֵי מַעֲמַקִּים בָּם עָבְרוּ, הֲלוֹם עַד הִגִּיעוּ.

1909

הָעוֹלָם אֶל מַחֲבוֹאֵי תְהוֹם וְאוֹרֵב
אֶל עַצְמוֹ מִמַּעֲמַקָּיו...

וּפִתְאֹם – מַה־זֶּה? שׁוּר! בִּשׁוּלֵי שַׁחַק
הִתְלַקַּח זֹהַר פֶּלֶאִי. אֵשׁ מוּזָרָה,
בַּת־רֶגַע נִצְנְצָה וַתִּגַּע נְגִיעָה קַלָּה
בְּמֶרְחַב הָעֲרָבָה, קָפֵץ וְעָבֹר
מִקָּדְקֹד הָר לַחֲבֵרוֹ כְּנִרְדָּפָה.
זֶה אַחַר זֶה מִבֶּטֶן הַחֲשֵׁכָה
חִישׁ נִדְחֲקוּ וַיֵּצְאוּ בִּמְחוֹל־פֶּרֶא
לְהָבִים בְּהִירִים־כְּחֻלִּים, מְגַלֵּי שֶׁטַח
הָעוֹלָם וּמַסְתִּירֵי מַעֲמַקָּיו.

אָ, בַּלְהוֹת־אוֹר! כְּעֵינֵי פְלָדוֹת גְּדוֹלוֹת
נִפְתָּחוֹת שָׁם דּוֹמֵמוֹת וּמַבִּיטוֹת
אֶל עֶרְיַת־תְּהוֹם;–שׁוּר! אֵימָה לְבָנָה הֶרֶשׁ
מִשְׁתַּפְּכָה וְדָמוֹת וְרָמוֹת עַל הָאָרֶץ
וְנִקְוָה שׁוּב כְּרֶגַע אֶל הַתְּהוֹמוֹת...

1909.

לֵיל־תַּמּוּז.

שְׁמֵי לֵיל קוֹדְרִים. חַם הָאֲוִיר.
לֹא עָבִים נִתְלוּ, כִּי אִם חַיּוֹת גְּדוֹלוֹת
רָבְצוּ צְפוּפוֹת בִּשְׂדֵה־שַׁחַק,
נִדְחָקוֹת זוּ לְזוּ, וְזַנְבוֹת־שְׁחוֹרָן
סְרוּחִים עַל הֶהָרִים...
מַשָּׂא כָבֵד
מֵעִיק עַל פְּנֵי כֹּל, כְּאִלּוּ עָקַר
עֲנָק מִמְּקוֹמוֹ הַר גָּבוֹהַּ, שָׁחוֹר,
וַיֵּט יָדֵהוּ עַל הָעוֹלָם, — וְעַל מְקוֹמוֹ
לְפֶתַע קָפָא בְּלֹא תְנוּעָה.

מֶה עָיְפָה אָרֶץ! הַכֹּל נָח אֵין־אוֹנִים.
הַיַּעַר כָּבַשׁ פָּנָיו בְּחֵיק הֶהָרִים,
מִתְעַלֵּם מֵהִרְהוּרֵי לֵיל כְּבֵדִים
וְהַקָּמָה נִבְלְעָה כֻלָּהּ בָּעֲלָטָה.
הַצְּלָצַל אַף הוּא נָדַם, וּבַדְּשָׁאִים
הוּא שׁוֹכֵב כְּמִתְעַלֵּף. רַק בַּיְאוֹר
הִתְכַּנְּסוּ חֶרֶשׁ גִּבְעוֹת־שְׁחוֹר מִסָּבִיב
וְהָרֵי־שְׁחוֹר מִלְּמַעְלָה, כְּאִלּוּ נִמְלַט

בְּלֵיל זֶה הָאֹפֶל.

בְּלֵיל זֶה הָאֹפֶל כֹּה תַּשְׁחִיר הַקָּמָה בֶּהָרִים.
מְאִירִים הַשְּׁבִילִים רַק לָנוּ הַלְּבָנִים וְהַצָּרִים.
לְאָן יוֹבִילוּנוּ בְּעִמְקֵי הַלַּיְלָה? אַל תִּירְאִי,
יַלְדָּתִי הַחֲרֵדָה, מִצִּלּוֹ שֶׁל אִילָן עֲרִירִי,
מִצְּוָחַת עוֹף שָׁחוֹר מִתְּרוֹמֵם וְנֶעֱלָם בַּחֲשֵׁכָה –
הַלֵּיל לָנוּ נֶאֱמָן וּבְטוּחִים בְּהֵיכָלָיו נֵלֵכָה.

מָה רַךְ לֵיל הָאֹפֶל, מַה מּוֹשְׁכִים מַעֲמַקָּיו! נַרְחִיקָה,
נַבְקִיעָה בְּגַלָּיו, נִתְנַפֵּל אֶל סֵתֶר הַבִּקְעָה.
בְּחֻפַּת אִילָנוֹת עַתִּיקִים אֲגַל לָךְ בִּלְחִישָׁה
אֶת סוֹדִי הֶחָרֵד... אוֹ טוֹב מִזֶּה: נֵלֵךְ נַחֲרִישָׁה.
בְּלֵיל זֶה גַּם זִקְנֵי הֶהָרִים דּוֹם שִׂיחָם מַפִּילִים,
וְהַשְּׁכִינָה מְנַחֲמָה הָעוֹלָם הַיָּתוֹם בְּלִי מִלִּים.

בְּלֵיל זֶה לָךְ יִדּוֹם גַּם לְבָבִי. אֵין שָׂפָה, אֵין מִלָּה
תִּשְׁתַּפֵּךְ תְּפִלָּתִי הַזַּכָּה בִּרְעָדָה וּבְגִילָה.
בְּלֵיל זֶה לֹא אֶשְׁאַל מְאוּמָה. רַק אֵלֵךְ עַל יָדֵךְ, הַכְּשֵׁרָה!
אֲצַו עַל לְבָבִי מֵהַרְהֵר הִרְהוּרֵי עֲבֵרָה,
וְאִם פָּרְחוּ בַחֲלוֹמִי מֵאָז צִיצֵי־שֶׁמֶשׁ מְאָדָּמִים,
מְטֻהֶרֶת קִרְבָתֵךְ יַלְבִּינוּ, מַלְאֲכֵי הַתֻּמִּים!

1909.

בָּעֶרֶב.

עוֹד לִפְנֵי רֶגַע יָקְדָה אֵשׁ הַשְּׁקִיעָה כָּבָה,
וְגִבְעוֹת עֶרֶב חָלְמוּ. רֶגַע – וְהִיא נִרְעָבָה,
וְהַכֹּל נִשְׁכַּח פִּתְאֹם. עֶרֶב חָוֵר וְעָמֵם.
וְאֵיזֶה עֶצֶב נֶעְלָם בָּא מִמֶּרְחָק דּוֹמֵם.
בְּרֶשֶׁת נְשָׁפִים נִלְכַּד הַכֹּל וַיֵּעָלֵם.
אֵיזוֹ עֵצִים בּוֹדְדִים וְרָמִים, פְּלִיטֵי צְלָלִים,
רַק הִתְנַשְּׂאוּ וְעֵיר שָׁם עוֹד עַל קִבְרוֹת עוֹלָם,
וְאוּלַי סָפְרוּ לוֹ, אַךְ אִישׁ לֹא שָׁמַע קוֹלָם...

1909.

לְצוֹ מִלְּמַעְלָה אוֹ מִתָּחַת... מָסַר
אֶת עַצְמוֹ עוֹלָם בְּיַד אָבָק דַּק, פּוֹרֵחַ
וְהַכֹּל רוֹבֵץ נִכְנָע תַּחַת עֻלּוֹ,
וְאֵינוֹ מַרְגִּישׁ בְּעָלוֹ. — בְּלֹא־דֶרֶךְ
רַק צְלָלִים בּוֹדְדִים מְהַלְּכִים בַּחֲשָׁאִי,
פּוֹסְעִים פְּסִיעוֹת דַּקּוֹת סְגוּרֵי עַיִן,
אִלְּמִים פּוֹרְשִׂים נִכְחָם כַּפֵּיהֶם,
וְאֵין מְבַקֵּשׁ דָּבָר וְאֵין שׁוֹאֵל...

1909.

אֶד.

אֲבְקַת כֶּסֶף לָבָן פְּשְׁטָה סָבִיב,
שָׁטְפָה כָּל הָאָרֶץ וַתְּכַסֶּהָ,
וּמִימִינִי וּמִשְּׂמֹאלִי דְּבַר־מָה הוֹקֵם,
מַפְרִיד וְאֵינוֹ מַפְרִיד בֵּין הָעוֹלָם
וּבֵינִי, אַךְ לוֹעֵג לוֹ וְלַהֲוָיָתוֹ;
וְעַל רֹאשִׁי לֹא שָׁמַיִם, כִּי אִם שַׁפְרִיר לָבָן,
דַּק וְשָׁקוּף, וְאֵין בַּעֲדוֹ לְהַשְׁקִיף.—
הַכֹּל יֵשׁ וְאֵינוֹ, וְאֵין לָדַעַת
מַה מִּשְּׁנֵיהֶם נֶאֱמָן יוֹתֵר.
הִנֵּה הִבְהִיר מָה עַל־יָדְךָ—
מַה פִּתְרוֹנוֹ שֶׁל הָאוֹר הַסָּתוּם?
וְהִנֵּה הֶחֱשִׁיךְ שׁוּב. וְלָמָּה לְךָ פִּתְרוֹנוֹ?
הִנֵּה בָקְעָה הֶמְיַת־מָה. מַה מִּשְׁפַּט
קוֹלוֹת נַעֲלָמִים אֵלֶּה בַּמֶּרְחַקִּים?
אַךְ הַקּוֹל כְּבָר צָלַל וְאֵינֶנּוּ.
מַה יִּתֵּן וּמַה יּוֹסִיף לְךָ לָדַעַת,
מַה בִּשֵּׂר זֶה הַקּוֹל – וְהַבְּשׂוֹרָה מֵתָה עִמּוֹ?
אֵין רֵאשִׁית וְאַחֲרִית. הַכֹּל עָמַד פִּתְאֹם,
מַקְשִׁיב רַק לְעַצְמוֹ, וְאֵין מְחַכֶּה

* *
*

אִם בָּא זֶה הַחֲלוֹם לֹא בְּעִתּוֹ
וְאִם אֵחַר מְעַט אֶת הַמּוֹעֵד, —
כַּדֶּשֶׁא הָרַךְ לִפְנֵי רוּחַ
לְבָבִי לִקְרָאתוֹ עוֹד רוֹעֵד.

הַחֲלוֹמוֹת לֹא בָּאִים בְּעִתָּם,
אַךְ יֵשׁ עוֹד בַּלֵּב תָּמִיד פִּנָּה
לָאוֹרְחִים מְאֻחָרִים הַלָּלוּ,
בַּת־קוֹלָם כִּי תִשְׁבְּ הָעֲדִינָה.

וְעֵינַיִם טְהוֹרוֹת וְנָאווֹת
בְּזָהֳרָן הָרַךְ וְהָרַעֲנָן
כִּי אֵחֲרוּ מְעַט אֶת הַמּוֹעֵד, —
אֵין חוֹשְׁשִׁין, אָח: תָּמִיד זְמַנָּן...

1908.

הִתְגַּלָּה בְּכָל שִׁמְמוֹנוֹ—רְאוּ, הֲרֵינִי
לִפְנֵיכֶם, וֶאֱהַבְתֶּם אוֹתִי כָּכָה!

וְלֹא עֶצֶב נֵעוֹר בִּי, כִּי חֶדְוָה נֶעֱלָמָה.
מִכָּל הַמֶּרְחָב, שְׁדוּד אַדֶּרֶת סוֹדוֹ,
מְרִיקוּת כְּמִישָׁה זוּ, מֵעָצְבָּהּ הָרַעֲנָן, —
לִי נִשְׁקְפָה הַהֲוָיָה הָעֵירֻמָּה;
וְכָל נְשִׁיבַת רוּחַ הֶעֱמִידַתְנִי פָּנִים
אֶל פָּנִים אֶת הַ„יֵּשׁ" וַתְּגַל לִי מְהוּתוֹ.
וּבְרֶגַע אֶחָד חָוְרוּ פִּתְאֹם צְלָלַי,
וּבֶן־לְוָיָתִי, לְבוּשׁ־הַשְּׁחוֹרִים, נָמֹג
לִבְרַק הָאוֹר הֶחָדָשׁ, אֲשֶׁר נוֹלַד
וַיְחִי מֵאָז וַיְפַעֵם בְּנִגּוּנוֹתַי...

1908.

וָעַד הָעֶרֶב לִתְעוֹת עִם עִצְבוֹנִי
בֵּין שַׁדְמוֹת פָּז אֲרֻכּוֹת וּבוֹדֵדוֹת,
וְלִזְכּוֹר עִם הָעוֹלָם כֻּלּוֹ יַחַד
זִכְרוֹנוֹת נְעוּרִים מְתֻקִּים וַעֲצֵבִים.

אַךְ נָגְעוּ גַּלֵּי רוּחַ בִּי הַקְּרִירִים,
וָאָחוּשׁ: דְּבַר־מַה עוֹזֵב אוֹתִי נֶחְפָּז,
וְעַל כַּנְפֵי רוּחַ חָרֵד דּוּם לִקְרָאתִי
שְׂשׂוֹן הַמֶּרְחָק וְשַׁלְוַת גַּעֲגוּעָיו;
עוֹד לֹא יָדַעְתִּי פֵּשֶׁר לוֹ, אַךְ לִבִּי
בִּי דָפַק בְּעֹז, וְרַגְלַי קַלּוּ כָּכָה;
וָאַעַל עַל רֹאשׁ גִּבְעָה לִבְנַת־גַּבְנֹן
עֲטוּפַת נַעֲצוּצִים שִׁפְלֵי קוֹמָה—
וְהַמֶּרְחָב מִכָּל עֵבֶר קָם לְפָנַי
בִּשְׂדוֹת אֵין־סוֹף קְצוּרִים וּמַצְהִיבִים,
כְּמִשְׂתָּרְעִים הַרְחֵק לְאַפְסֵי הָעֲרָבָה,
נִמְשָׁכִים מוֹנוֹטוֹנִיִּים וְשׁוֹתְקִים...
אָז רָעַד מָה בַּלֵּב, וּכְאִלּוּ רֶגַע
שָׁב אֵלָיו עֶצֶב נוֹשָׁן וַיְמַלְּאֵהוּ.
אַךְ עָקַר אוֹתִי רוּחַ בְּעֹז מִמְּקוֹמִי,
וְשֵׁנִית נָח מַבָּטִי עַל הַמֶּרְחָק,
וַיָּגֶל בְּמַרְאֵה עֶצֶב זֶה מִין בִּטְחָה
נַעֲלָמָה וְנִמְרָצָה—בִּטְחוֹן נֵצַח.—
וָאָבִין אָז: הָעוֹלָם בְּכַוָּנָה

עֲזוּבִים נְאוֹת הַקַּיִץ.

עֲזוּבִים נְאוֹת הַקַּיִץ, וְעַל הָעוֹלָם
רִאשׁוֹנָה נִתְלוּ עַנְנֵי אֵפֶר קַלִּים,
כְּחֻפַּת מֶשִׁי דַקָּה וַעֲדִינָה;
רִאשׁוֹנָה גֻּלּוּ הָרֵי תְכֵלֶת רְחוֹקִים
כְּתַפֵּיהֶם הָעֵירֻמּוֹת וְהַכֵּהוֹת,
וְהַמֶּרְחָק עָנֹג, בָּהִיר בְּשִׁמְמָתוֹ
נִתְגַּלָּה כֻלּוֹ עֶצֶב וַחֲרִישִׁי...
וָאֶעֱזֹב בְּדִידוּת חֲדָרַי. עֶצֶב אַחֵר
לִי קָרָא בִנְגִינוֹתָיו הַדּוֹמֵמוֹת
מֵעַרְבוֹת בָּצִיר רְחוֹקוֹת וְשׁוֹמֵמוֹת.

אָהַבְתִּי שְׂדוֹת הַבָּצִיר הָעֲזוּבִים,
כִּי תַעֲבֹר רוּחַ אֱלוּל הָרִאשׁוֹנָה
עַל עִשְּׂבוֹת הָר הַבְּמוּשִׁים וּמַלְבִּינִים,
וְהֵם רוֹעֲדִים, מַרְכִּינִים רֹאשׁ עֲצֵבִים,
כִּי תִגַּע בַּחֲרוּלִים הַבּוֹדְדִים,
וְקָרְעָה עַטְרוֹתֵיהֶם הָאֲדֻמּוֹת,
וְהַיַּעַר הָעֲרִירִי הוֹמֶה חָרֵד
וּמַטֶּה בַדָּיו לְעֵבֶר אֶחָד נוֹאָשׁ...
אָהַבְתִּי אָז לָצֵאת וּמִן הַבֹּקֶר

* *
*

יוֹם יוֹם אֲנִי הוֹלֵךְ לִמְעוֹנֵךְ
וּמִלָּה עַל שְׂפָתַי חֲרֵדָה,
וְטֶרֶם עוֹד תְּגַד הַמִּלָּה,
וְאִם תְּגַד בִּזְמַן־מָה—מִי יֵדָע?

יוֹם יוֹם עַל הַדֶּרֶךְ לִמְעוֹנֵךְ
אוֹר אָשְׁרִי עַל רֹאשִׁי כֹּה לוֹהֵט,
וּבְשׁוּבִי מְנַחֲמֵנִי כֹּכָבַי
וְכָמוֹם סוֹד עָצְבּוֹ בּוֹ רוֹעֵד.

יוֹם יוֹם בְּגַן לִבִּי בַּסֵּתֶר
צִיץ אָשְׁרִי יַאֲדִים וְחָוָר; —
יוֹם יוֹם אֲנִי הוֹלֵךְ לִמְעוֹנֵךְ
וְאֵלַיִךְ לֹא גֻּנַּב עוֹד דָּבָר.

1909.

פֶּסֶל.

לג. שופמן.

הֲיְדַעְתֶּם אֶת הַפֶּסֶל? הוּא בֶּן־גִּילִי.
הוּא מְצַחֵק צְחוֹק אַכְזָרִי וֶאֱוִילִי.
חֲלוֹמוֹת־אֵל, לְבָבוֹ לֹא יְכִילֵם,
יַשְׁקִיעַ בְּחֵמָר קַר וְאִלֵּם,
וְשָׂם בְּבֶלֶא בְּרוֹנְזָה וְכַבְלֵי דְמָמָה
כָּל־רֶטֶט שֶׁל הַנְּשָׁמָה;
וְהָאֵשׁ כִּי תִפְרֹץ — וְהֵנִיק לַהֲבֵי־עָזָּה,
וְהִצִּיל רְשָׁפִים רְשָׁפִים מִמְּדוּרַת שְׁאוֹל הַגְּנוּזָה;
וּרְשָׁפִים רְשָׁפִים יַצִּית בְּחֶבְיוֹן גְּלָמִים
הוֹד כְּאֵבָיו וַחֲלוֹמוֹתָיו הַנֶּעֱלָמִים.

אַךְ יֵשׁ וְרַעְיוֹן כָּבֵד עוֹלֶה
לְמַרְאָם עַל לְבָבִי. נִדְמֶה; תּוּגָה גְּדוֹלָה
מִכָּל עֲרוּצֵי פֶּסֶל לִי נִשְׁקָפָה,
כְּאִלּוּ בְּאֶבֶן אִלְּמָה זוֹ לָנֶצַח קָפְאָה
מַחֲשָׁבָה רַבַּת־קְסָמִים בְּעֶצֶם אוֹנָהּ
וּלְעוֹלְמֵי־עַד לֹא יִגַּל כּוֹר עִצְבוֹנָהּ,
וְאֶפֶס קִצָּהּ רוֹעֵד וּמִתְלַבֵּט
וּמִכָּל מִשְׁקָע מְבַצְבֵּץ הוּא וּמַבִּיט, —
וַאֲשֶׁר בְּלֵב הַיּוֹצֵר כָּכָה סָאַן וְהָמָה
לְעוֹלָם לֹא יַבִּיעוּ קַוֵּי־דְמָמָה.

1908.

יעקב פיכמן.

מֵאָז הַבֹּקֶר תְּלוּיִם בֶּעָנָנִים
מַבָּטֵי עֵינֵי הָאִלְּמִים וְהָעוֹרְגִים,
וּכְמוֹהֶם שָׁקַט פִּתְאֹם גַּם לְבָבִי.
מֵאָז הַבֹּקֶר יָרַד צְבָא חֲלוֹמוֹת
לְבָנִים וְדוֹמְמִים מִן הֶעָבִים
וּבְרֹךְ כַּנְפֵיהֶם הָלֵט הֱלִיטוּנִי
וּבִרְכַּת מֶרְחָק הִשְׁרוּ עַל נִשְׁמָתִי.
מֵאָז הַבֹּקֶר אֲנִי תוֹעֶה בָדָד
וּמְהַרְהֵר אֶת הִרְהוּרֵי הָעֲלִיזִים,
שִׁקּוּי אוֹר הַיּוֹם הַזַּךְ וְסוֹד הֶעָבִים,
וַהֲמוֹן גַּעְגּוּעִים רַכִּים טְהוֹרֵי־לַהַב
מִיָּמִים רְחוֹקִים, יָפִים וְנִשְׁכָּחִים,
מְלַחֲכִים לְבָבִי צָמֵא כִּכְאוֹבָם,
כְּגַלֵּי יָם מִתְפַּיְּסִים לְאַחַר סַעַר,
מִתְרַפְּקִים עַל הַחוֹף וּמְנַשְּׁקִים חוֹלוֹ.

1908.

* *
*

מֵאָז הַבֹּקֶר עָמְדוּ בְאֶמְצַע שַׂחַק
לַהֲקַת־עָבִים לְבָנוֹת וַעֲדִינוֹת;
מֵאָז הַבֹּקֶר נִתְלוּ פֹה לְבַדָּן,
כְּתִלֵּי־שֶׁלֶג זַכִּים לְאַחַר סָעַר,
נֶעֱרָמוֹת אַחַת אַחַת עַל חֲבֶרְתָּהּ
וּלְבָנוֹת אַחַת אַחַת מֵחֲבֶרְתָּהּ.
מֵאָן וּלְאָן? לֹא יֵדַע אִישׁ מֶה עָבַר
עֲלֵיהֶן בְּלֵיל מַחֲשַׁבִּים. עִם הַשַּׁחַר
מְצָאָן שֶׁמֶשׁ קוֹדְרוֹת בְּשׁוּלֵי־שַׁחַק
וַיַּשְׁקֵן אוֹרוֹת־זְהָבוֹ — וַיִּנְהָרוּ;
אַךְ נִשְׁאַר קַר וָגֵא וְשׁוֹקֵט כְּבַתְּהִלָּה
מִבְטָן הַתָּקוּעַ בַּמֶּרְחַקִּים...
מֵאָז הַבֹּקֶר דּוֹמְמוֹת וּבוֹטְחוֹת,
מִתְעַמְּקוֹת בְּעַצְמָן וְנוֹהֲרוֹת לְעַצְמָן,
הֵן סוֹפְגוֹת אוֹרוֹת לוֹהֲטִים בְּצָמָא;
אַךְ רַעַד קַל לֹא עָבַר עוֹד בְּתוֹכָן,
וְאַף רַעַד קַל לֹא גִלָּה עוֹד סוֹד־חֶשְׁכָן,
הַחַי וּבוֹעֵר בְּמַעֲמַקָּן...

בָּאָה דוֹם אַתְּ אֶל חַלּוֹנִי
וְאֶת פָּנַי אַתְּ מַחֲלִיקָה;
רֶגַע – וְהֶמְיַת קוֹלֵךְ עוֹלָה
כְּבָר אֵלַי מִסּוֹף הַבִּקְעָה.

אַךְ כְּבָר צַר לִי פֹּה בְּחֶדְרִי.
אֵצֵא מַהֵר וְאֶרְדְּפֵךְ.
אַיֵּךְ? הֵם... רַק עוֹד נְשִׁיקָה
שׁוֹלַחַת אַתְּ לִי בִּקְצֵה כְנָפֵךְ.

1908.

רוּחַ עֶרֶב.

רוּחַ עֶרֶב, רוּחַ דְּמָמָה,
כֻּלֵּךְ רֹךְ וּמְקוֹר תַּנְחוּמִים!
בָּאָה אַתְּ עִם סוֹדוֹת עֶרֶב
וַחֲלוֹמוֹתָיו הָעֲגוּמִים.

בָּאָה אַתְּ עִם צִבְאוֹת צְלָלִים
וּבִכְנָפֵךְ עֶצֶב סְתָרִים —
הֲגַם אַתְּ בּוֹדֵדָה תּוֹעָה
וּמִתְגַּעְגְּעָה עַל הֶהָרִים?

מַלְכַּת עֶרֶב נוּגָה, צְנוּעָה!
רֶגַע קַל רַק אַתְּ פּוֹקֶדֶה
אֶת נָוֵנוּ וְלַמֶּרְחָק
אַתְּ שׁוּב חָשָׁה וַחֲרֵדָה.

לֹא אֵלֵינוּ בָּאת. אַךְ בְּעָבְרֵךְ
רֵיחוֹת הַר הֵבֵאת כֹּה דַקִּים,
וּבְמַגָּעֵךְ אַתְּ קוֹרֵאת לִי
לַמֶּרְחַקִּים, לַמֶּרְחַקִּים...

וּרְכוּשׁ בּוֹ עוֹד לֹא שָׁלְטָה עַיִן רוֹאָה;
וַתְּהִי גַּם אַתָּה, רְוֵה הַנְּגֹהוֹת, חֵלֶק לַיְלָה,
חוּט נִקְלָע בְּאֶרֶג צְלָלָיו וְלֹא נִפְרָד,
וּכְקֶרַע אֵד גַּם אַתָּה תּוֹעֶה, נִדָּח,
וְנִשְׁכָּח כְּנִי אֵל בְּעִלְמוּת־שְׁמָמָה...

1908.

אֲחוּזֵי אוֹרוֹת סַהַר בְּשׁוּלֵיהֶם,
מִתְנוֹעֲעִים לְאִטָּם עַל רֹאשְׁךָ,
וּלְמַטָּה בַּהֲרוֹת־אוֹר עֲמוּמוֹת חוֹלְפוֹת דּוּמָם
שְׁפוּעֵי הָר עֵירֻמִּים וְשׁוֹמֵמִים,
וְ„יֵשׁ וָאַיִן" מוֹשְׁלִים בְּעַרְבּוּבְיָה.
מַה־קָּשָׁה אָז הַבְּדִידוּת! רַק לְבָבְךָ
הַחַי וְרוֹעֵד פֹּה בֶּהָרִים.
וְנִדְמֶה לְךָ: כָּל מַשָּׂא יְגוֹנָם,
יְגוֹן הֶהָרִים זֶה הַקַּר וּמְאֻבָּן,
עַל לְבָבְךָ לְבַדּוֹ הוּטַל פִּתְאֹם
וּלְבַדְּךָ אַתָּה נוֹשְׂאוֹ. וְאִם כָּלֵאת
נְגֹהוֹת עוֹלָם אַחֵר, — עַתָּה נִהְיָה
עַל כָּרְחֲךָ שֶׁלְּךָ שִׁמָּמוֹן זָר זֶה,
וְעַל כָּרְחֲךָ בִּלְבָבְךָ תְּחַמְּמֵהוּ,
וְתַאֲצִיל לוֹ גַּחַלְתְּךָ הָאַחֲרוֹנָה...

הוֹ, עֶצֶב לֵילֵי חֹרֶף בֵּין הֶהָרִים!
מִתְכַּנֵּס אַתָּה כֻּלְּךָ בָּאַדֶּרֶת,
תְּבַקֵּשׁ נִיצוֹץ מֻצָּל אוּלַי נִשְׁאַר
מֵאֵיזֶה מִן הַיָּמִים — וְאֵינֶנּוּ.
כְּמוֹ אָרְגוּ אֵדֵי לַיְלָה זֶה מְחִיצָּה
בֵּינְךָ וּבֵין מֶרְחַקִּים עוֹטֵי־זֹהַר,
וּבְחֶזְקַת יָד הִבְדִּילוּ מֵעוֹלָמְךָ
כָּל שְׁפוּנֵי חֲלוֹמוֹתָיו, פְּלֵטַת שָׁנִים,

לֵילֵי חֹרֶף.

לי. ת. ברנר

לֹא יָדַעְתִּי מַחֲזֶה יוֹתֵר עָצֵב
מִלֵּילֵי חֹרֶף בֵּין הֶהָרִים,
עֵת בָּדָד תֵּשֵׁב בָּעֲגָלָה,
מֶרְחֲבֵי עוֹלָם נִבְדָּל, וּמִסָּבִיב
רַק אֵדִים קָרִים חַסְרֵי צֶבַע,
כְּקִרְעֵי שְׂעִפִּים כְּבֵדִים, דּוֹם נִמְשָׁכִים,
מִתְיַחֲדִים לֹא לִרְצוֹנָם, וּמִתְפָּרְדִים –
וְאֵין מַפְרִיד, וְאֵין יוֹדֵעַ לָמָּה.
וְנִדְמֶה לְךָ: הֵם נוֹאֲשׁוּ זֶה כַּמָּה
מִמְּצֹא אֵת אֲשֶׁר בִּקְשׁוּ, וְהֵמָּה הוֹלְכִים
אֶל־אֲשֶׁר יֵלֵכוּ... אַךְ בַּאֲשֶׁר רַק יִגְּעוּ,
וְהִשִּׁירוּ עָלָיו חֲלוֹמָם, חֲלוֹם קִפְאוֹנָם,
חֲלוֹם שֶׁל עוֹלָם מוּזָר לָךְ, — וְלָמָּה
הוּא מֵעִיק כֹּה עָלֶיךָ בְּעִצְּבוֹנוֹ.
וַיְּמַלֵּא לְבָבְךָ כֹּבֶד שִׁמְמוֹנוֹ?

לֹא יָדַעְתִּי מַחֲזֶה יוֹתֵר עָצֵב
מִלֵּילֵי חֹרֶף אֵלֶּה בֵּין הֶהָרִים!
מִלְּמַעְלָה גַּלֵּי עָבִים קְפוּאִים,

רוֹמַנְס.

זָכְרִינִי, הַנַּעֲרָה הַטְּהוֹרָה, הַיְחִידָה,
בֵּין הָרֵי הַשֶּׁקֶט הָרְחוֹקִים, הַנָּאוִים;
זָכְרִינִי, חַיַּיִךְ כְּנַחֲלֵי מְנוּחוֹת
כִּי יִזָּרְמוּ וַכִּים בְּצֵל הָעֲרָבִים.

זָכְרִינִי, הַתַּמָּה! בַּחֲלוֹמוֹת לֵילֵךְ
נָא יִרְעַד זִכְרוֹנִי הֶעָגוּם לִפְעָמִים
כְּרַעַד כֹּכָב רָחוֹק בַּשַּׁחַק, אַךְ כָּלִיל
לֹא יוּעַם בָּם נָגְהוֹ הַטָּהוֹר לְעוֹלָמִים.

אִם הַפֶּרֶד הִפְרִידוּ בֵּינֵינוּ הַחַיִּים,
הֵן חוּטֵי סוֹדֵנוּ בָּם אָנוּ נִקְשָׁרִים,
וּבְחֶרֶט שֶׁל זָהָב וָאֵשׁ בִּלְבָבֵנוּ
חֲרוּתָה הַכְּתֹבֶת שֶׁל פִּצְעֵי־הַסְּתָרִים.

וּבְלֵילוֹת נְדוּדַי, כִּי יַעַל זִכְרוֹנֵךְ
לְפָנַי, עוֹד נוֹטְפִים דַּם חַם וּמַכְאִיבִים
בִּכְאֵבָם הָרַעֲנָן, בִּכְאֵבָם הָרִאשׁוֹן
הַפְּצָעִים הַיְשָׁנִים, הַפְּצָעִים הַחֲבִיבִים.

1903.

חִבְּקוּנִי בִּזְרוֹעוֹתָן הַחֲזָקוֹת,
לִי נָשְׁקוּ עַל לְחָיַי וְעַל צַוָּארִי,
וּבְחֶזְקַת יָד לְפֶתַע דְּחָפוּנִי,
וַיִּקְרְאוּ גַם לְשָׁלוֹם גַּם לִקְרָבוֹת:
תְּקָפַתְנִי חֶדְוַת לֵיל הַצְּעִירָה, וְגַלֵּי־שְׁאוֹנָהּ
גְּפָפוּנִי וַיְנַשְּׂאוּנִי הָלְאָה, הָלְאָה;
וּבָרָק נֶחְפָּז גָּז וַיַּעֲבֹר לְבָבִי, —
וָאֵדַע אֶת הַדָּבָר, לֵיל זֶה יָבִיא...

— — — — — — — — —

... וּבֹקֶר עָמַד עוֹלָם לְאַחַר סַעַר.
שְׂדוֹת אֱלוּל עָמְדוּ שׁוֹתְקִים, שְׁטוּפֵי־מָטָר,
וְעַל כָּל קְנֵה־זָהָב רָעֲדוּ בִדְמָמָה
רְסִיסֵי לַיְלָה דָאַחֲרוֹנִים;
וְאִם פְּקָדָה אוֹתָם עוֹד הַשֶּׁמֶשׁ
בַּהֲמוֹן רַחֲמֶיהָ כְּמִקֶּדֶם,
וּבְכָל רְסִיס גִּבְעוֹל אַלְפֵי נְגֹהוֹת
עוֹד רֶגַע נִצְּתוּ וְכָבוּ; —
אַךְ צִיץ לְצִיץ לֹא נָע עוֹד וְלֹא לָחַשׁ,
וְגִבְעוֹל גִּבְעוֹל עָמַד לוֹ לְבַדּוֹ
וַיְהַרְהֵר אֶת הַרְהוֹרָיו לוֹ לְבַדּוֹ;
וַתְּהִי כָל־כַּךְ הַדְּמָמָה גְדוֹלָה סָבִיב,
כְּמוֹ חָדַל דְּפֹק דְּבַר־מָה בְּלֵב הָעוֹלָם
וַיִּדּוֹם בּוֹ דְּבַר־מָה לְדוֹרֵי־דוֹרוֹת...

1907.

שֶׁיָּרַד עַל הָעוֹלָם בַּחֲרָדָה.
כְּכַנְפֵי נֶשֶׁר רְחָבוֹת עֲלֵי רֹאשִׁי
הַשְּׁחָקִים רִפְרְפוּ, וַחֲלִיפוֹת
הִתְקָרְבוּ וְהִתְרַחֲקוּ: דָּמִיתִי
לִשְׁמֹעַ מְרוּצַת עָבִים הַדּוֹמֵמָה...
וּבְנָשְׂאִי עֵינַי לְהַבִּיט הַשָּׁמַיְמָה,
לִי נִגְלָה פִּתְאֹם בָּרוּר סוֹד הַלַּיְלָה:
מֵעַל לְגַג הַבַּיִת וְהָאִילָנוֹת
עֲנָנָה עָבָה, שְׁחוֹרָה וּמוּצָקָה,
אֲיֻמָּה כִּפְרִיץ־חַיּוֹת עוֹמֵד נָכוֹן
עַל טַרְפּוֹ לְהִתְנַפֵּל מִמַּאֲרָבוֹ, —
מִקְּצֵה רָקִיעַ פָּשְׁטָה וְעַד קָצֵהוּ
וַתִּסְגֹּר עַל חֲצִי עוֹלָם וְעַל מְלוֹאוֹ;
וַיֶּעֶבוּ גַּם הֶהָרִים כֻּלָּם תַּחְתָּהּ,
וְקוֹדְרִים וְנוֹרָאִים בְּלֵב הָעוֹלָם
כַּחֲרָבוֹת צְרִיחֵי־קְדוּמִים הִתְנַשְּׂאוּ.
רַק רַעַשׁ כָּבֵד לָאִילָנוֹת
הִגִּיעַ מִמֶּרְחַקִּים נַעֲלָמִים,
מִמְּקוֹם־מָה רֵיחַ דֶּשֶׁא דַּק הִתְפַּשֵּׁט
וּשְׁאוֹן הַמַּיִם עָלָה מִן הָעֵמֶק, —
וּכְאִלּוּ מְאוּם לֹא עָזַב אַחֲרָיו לְבָבִי,
כְּבָר הָיָה נָתוּן כֻּלּוֹ לַמֶּרְחַקִּים...

אָז רָעַשׁ פֶּתַע בְּעֹז הַגַּן וְאַלְפֵי בַדָּיו,
וּנְשִׁיבוֹת רוּחַ תְּכוּפוֹת מִכָּל עֵבֶר

*
* *

יָצָאתִי מִן הַחֶדֶר. זִרְמַת רוּחַ
בְּכְנָפָהּ הָעֲדִינָה וְהַקְּרִירָה
בְּשִׁכְמִי נָגְעָה אַט וַתּוֹצִיאֵנִי;
וּכְמוֹ נָפַלְתִּי פִּתְאֹם בְּחֵיק הַלַּיְלָה,
כִּתְּרוּנִי, אֲפָפוּנִי קְסָמֵי־לַיְלָה.
כִּתְּרַנִי לַיְלָה רַךְ וְצָעִיר וְרַב־אוֹנִים,
שְׁטָפַתְנִי אֲפֵלָתוֹ הָרַעֲנַנָּה,
וְרַעַשׁ חַי וַעֲלִיז עָלַי נִתַּךְ
מִכָּל צַמֶּרֶת־עֵץ עֲבֻתָּה וּמַשְׁחִירָה,
בּוֹלֶטֶת כְּלַפֵּי שַׁחַק נָע וְרוֹעֵם,
מִתּוֹךְ כָּל סְבָךְ מִתְחַבֵּא בָּאֲפֵלָה,
בְּצֵל אִילָנוֹת גְּבוֹהִים טְעוּנֵי אֵימָה...
סוֹף־קַיִץ הָיָה כְּבָר, אַךְ בְּלֵיל זֶה
כּוֹכָבִים רוֹעֲדִים וּשְׁחָקִים חִוְּרֵי־פָּנִים
הִסְתַּתְּרוּ תַּחַת לַהֲקוֹת עֲנָנִים,
וַאֲפֵלָה עָבָה, חַמָּה וַאֲבִיבִית
בִּזְרוֹעוֹת רַכּוֹת חִבְּקָה כָּל הָעוֹלָם,
וַתִּלְאַט סוֹד עֲלוּמָיו לוֹ בִדְמָמָה.

הָלַכְתִּי עִם הַלַּיְלָה שְׁבוּי סוֹד לַיְלָה,
שְׁבוּי הַחֲלוֹם הַסָּתוּם וְהַמָּתוֹק,

צָהֳרֵי־קַיִץ.

(קֶטַע).

אֵין זֹאת כִּי עָמְדָה הַחַמָּה לָנוּחַ בְּאֶמְצַע רָקִיעַ,
בְּאוֹתוֹ הַמָּקוֹם שֶׁתַּחְתּוֹ בְּמוֹרַד שֶׁל גִּבְעָה אֲפֹרָה
צִבּוּר שֶׁל בָּתִּים נְמוּכִים וּצְפוּפִים הִתְפַּשֵּׁט בְּלִי סֵדֶר.
וְשָׁפְכוּ עַל אוֹתָם הַבָּתִּים קִלּוּחִים, קִלּוּחִים שֶׁל זָהָב,
שֶׁפְּכוּ בְּנֵי־חוֹרִין וִישָׁרִים, וַיִּפְּלוּ אֶל כָּל הָעֲבָרִים,
וְנִדְמֶה – שְׁלָחָתַם הַשֶּׁמֶשׁ לַחָפְשִׁי: הִשְׁתּוֹבְבוּ, בָּנַי!
וִיגֵעֵי מְשׁוּבָה הֵם תּוֹעִים, וְאֶל כָּל אֲשֶׁר יִפְּלוּ יִפֹּלוּ.
וְעָמְדָה הָעֲיָרָה בְּבָתֶּיהָ הַקְּטַנִּים מְטֻבַּעַת בִּנְגוֹהוֹת,
מְקַבְּלָה הָאוֹר בְּאַפַּטְיָה גְמוּרָה, כְּאִילוּ לָהּ אַחַת:
אִם יֵרֵד הָאוֹר וְאִם יֶחְדַּל – – –

אַךְ בָּאוּ יוֹשְׁבֶיהָ כֻּלָּמוֹ
בְּמִסְתּוֹר בָּתֵּיהֶם, הִגִּיפוּ הַתְּרִיסִים וּפָרְשׂוּ וִילוֹנוֹת
צִבְעוֹנִים בְּכָל חַלּוֹן, וַתַּעֲמֹד הָעֲיָרָה בּוֹדֵדָה־שׁוֹמֵמָה
כַּעֲזוּבַת יוֹשְׁבֶיהָ, וְרַק שׁוּקָהּ הַמְזֻבָּל לְבַדּוֹ
עָמַד וְנוֹצֵץ בִּשְׁיָרֵי קְנֵי שַׁחַת לְנֹכַח הַשָּׁמֶשׁ;
וְעָבַר הָעוֹבֵר עַל פָּנָיו וּכְנִרְדָּף עַל צַוָּאר יְמַהֵר
וְנֶעֱלַם בִּפְתִחָהּ שֶׁל אַחַת הַדְּלָתוֹת הַמּוּכוֹת, שֶׁנִּשְׁקַף
מִתּוֹכָהּ צֵל שָׁחוֹר וְקָרִיר, כִּמְזַמֵּן הָאוֹרְחִים הַיְגֵעִים...

1907.

❀ ❀ ❀

וְכִי שַׁךְ הַסַּעַר - רַעַשׁ שְׂשׂוֹנוֹ
עוֹד עוֹבֵר בֵּין הֶהָרִים;
וְרַעֲמֵי הַבְּשׂוֹרָה כִּי נָדַמּוּ, —
עוֹד שִׁירָם, שִׁיר גְּאוֹנָם, הִנְחִילוּנוּ.

יֵשׁ מַה לִּבְכּוֹת. רְאֵה, שֶׁמֶשׁ הָיְתָה לָּנוּ.
בְּתוֹךְ עָבֵי זָהָב מְצִיצָה עוֹד נִכְלָמָה,
וְקַרְנֵי רַחֲמִים כְּבָר יוֹרְדוֹת דּוּמָם
וְנָחוֹת עַל הֶהָרִים.
אַךְ הַחֲלוֹם לֹא בָא לַשָּׁוְא — הַאֲמִינָה!
הַטַּל עִם בֹּקֶר לֹא לְחִנָּם יָרַד,
וְלֹא לְחִנָּם שֶׁמֶשׁ נְשָׁקָנוּ.
וְאִם שֻׁפְּכוּ צִלְלֵי עֶצֶב מִכָּל עֵבֶר
וִיגוֹן הָעֶרֶב מְרַפְרֵף עַל רָאשֵׁינוּ, —
עוֹד כְּבְּמִקֶּדֶם אָנוּ מְהַלְּכִים וְקוֹפֵי קוֹמָה,
עוֹד גְּאוֹן צַעֲרֵנוּ יַזְהִיר עַל רָאשֵׁינוּ —
וִיגוֹן חַיֵּינוּ רָוֶה בִּרְכַּת שֶׁמֶשׁ.

1907.

* * *

אַל תִּשְׁאַל לֵאלֹהֵינוּ. יֵשׁ נִחוּמִים
עוֹד לָנוּ בְּכָל בְּרַק־אוֹר כִּי יִפֹּל עַל דַּרְכֵּנוּ,
בְּכָל רֶטֶט חַיִּים סָבִיב כִּי יִתְעוֹרֵר;
אֶל כָּל אֲשֶׁר עוֹד נִדְּחוּ שָׁמָּה
נִיצוֹצוֹת בּוֹדְדִים שֶׁל אוֹתוֹ מְאוֹר הַגַּנָּה,
אֲשֶׁר נִתְגַּלָּה לָנוּ וַאֲשֶׁר נְזָרוֹ
עוֹד יָצִיץ עַל תַּלְתַּלֵּי עֲלוּמֵינוּ, —
אֲנַחְנוּ שׁוֹלְחִים עוֹד מַבָּטִים כָּלִים, עוֹרְגִים,
וְעַל כָּל אַמַּת מַיִם וִירַק אֵזוֹב
אֲנַחְנוּ שׁוֹפְכִים עוֹד הֲמוֹן גַּעְגּוּעִים;
וּנְטָפִים נְטָפִים נִדְלֶה מִן הַהֶפְקֵר,
בָּהֶם נִתְפַּרְנֵס וְנִשְׁבֹּר צִמְאוֹן עֲלוּמֵינוּ, —
אַךְ אַל נָא תִּשְׁאַל לֵאלֹהֵינוּ!

הַחֲלוֹם לֹא בָא לַשָּׁוְא. וְאִם גַּז וַיַּעֲבֹר,
עוֹד הִשְׁאִיר בְּרָכָה לָנוּ אַחֲרָיו,
וְלֵיל הַכִּלָּיוֹן כִּי בָא לִמְשֹׁל,
לֹא כְּלֵיל רֵיקָם הִצִּיגָנוּ.
וְאִם רַב מִזֶּה הִבְטִיחוּ הָעֲלוּמִים. —
לֹא נִסְתְּמוּ עוֹד מַעְיְנֵי הַתַּנְחוּמִים.

אֲשֶׁר גַּם צְלָלִים גַּם נְגֹהוֹת נִסְתָּרִים בָּהּ יַעֲלוּ וְנָהָרוּ...
נִהֲרִים הוֹמִים הַקּוֹלוֹת נוֹהֲרִים שְׁלֵוִים וַחֲזָקִים,
כְּלַהֲקַת צִפֳּרִים הוֹמִיָּה בִּתְכֵלֶת הָאֲוִיר הַטְּהוֹרָה
לֹא נוֹדָע מֵאַיִן הֵם בָּאִים וּלְאָן מְגַמַּת פְּנֵיהֶם,
אַךְ גְּדוֹלָה הָאָרֶץ לִפְנֵיהֶם וְהֵם הוֹלְכִים קָדִימָה –
מִמֶּרְחָק לְמֶרְחָק...

1907.

מֵרָאשֵׁי הָהָר לְמַעֲמַקִּים לֹא נִרְאִים
אָז תָּקוּם בַּמֶּרְחָב —
וּבָלְעוּ הַצְּלִילִים אִישׁ אָחִיו וְאִישׁ בַּחֲבֵרוֹ יֶהֱמוּ,
וְלֹא יֵדְעוּ עַל מָה הֵם נִלְחָמִים, אַךְ יָגֵן אִישׁ אִישׁ עַל עֶמְדָּתוֹ,
וְלֹא יַעֲזֹב כָּל אֶחָד מְקוֹמוֹ בִּלְתִּי אִם נֻצַּח וַיִּפֹּל,
וּבְנָפְלוֹ יְפַרְפֵּר עוֹד הֵדוֹ בֵּין פִּגְרֵי הַחֲלָלִים,
וְיֵשׁ שֶׁמִּלְּבַד הַהֵדִים הַצְּלָלִים הַחַיִּים יֵאָלְמוּ
וְעָלְתָה אַנְחָתָם וְהַצְּעָקָה כְּעָב עַל הַמֶּרְחָב,
וְסַכָּה בְּעַד קוֹלוֹת חֲדָשִׁים מִפַּרְכְּסִים לָצֵאת—וְלֹא יֵצְאוּ...

אָז יָבֹא הָרֶגַע וְהִתְרוֹקֵן הָאוּלָם מִצְּלִילָיו,
רַק עוֹד צְלָלֵיהֶם יְרַחֲפוּ וּרְעָדָה בַּחֲלָלוֹ תַּעֲבֹר,
עַד תָּקוּם הַדְּמָמָה הַגְּדוֹלָה וְקוֹלָהּ יִשָּׁמַע.
לֹא הֵד וְלֹא רַעַד. וּכְמוֹ אַחֲרֵי קְרָבוֹת אֵיתָנִים
נָטוּשׁ שְׂדֵה קֶטֶל הַשּׁוֹמֵם וְצִפֳּרִים שְׁחוֹרוֹת
מְרַפְרְפוֹת עָלָיו וְעוֹבְרוֹת עַל גַּבֵּי הַחֲלָלִים.
הוֹמִיָּה שֶׁל רֶגַע, וּכְנֵצַח תֶּאֱרַךְ — וְקָמוּ
מֵעִמְקֵי הַהֵיכָל הָרְחוֹקִים הַקּוֹלוֹת הַחֲדָשִׁים.
כְּנַחֲלֵי עֲרָבָה הַטְּהוֹרִים, הַבָּאִים בִּנְתִיבוֹת נַעֲלָמוֹת
וּמְקַלְּחִים מִמֶּרְחָק לֹא־נוֹדָע וְהִשְׁתַּפְּכוּ אֶל רַחֲבֵי הַמַּיִם
בָּאִים הַקּוֹלוֹת בּוֹדְדִים, זֶה אַחַר זֶה וְנִפְרָדִים, —
וּלְרִנָּה אַחַת יִתְלַכְּדוּ.
וְעָלְתָה לְאִטָּהּ הַשִּׁירָה, שִׁירַת מַעֲמַקִּים הַטְּהוֹרָה
רַבַּת הָאֱמוּנָה וּגְדוֹלַת הַצַּעַר גַּם יַחַד.

בַּמַּנְגִּינָה.

כְּטִפּוֹת רִאשׁוֹנוֹת לְגֶשֶׁם הַקַּיִץ הֶחָם
נוֹפְלִים עֲדַיִן הַצְּלִילִים, וְהֵם קְרִירִים וְזַכִּים,
תּוֹעִים מַעֲדַנּוֹת בַּחֲלָלָם שֶׁל רַחֲבֵי הָאוּלָם,
וְעוֹד טֶרֶם יִמָּלֵא הֶמְיָתָם;
וְיוֹצְאִים הֵם גֵּאִים וְנָאִים וְעוֹלִים קַלִּילִים
לִמְרוֹמֵי הַהֵיכָל, וְהוּא הוֹלֵךְ מִתְרַחֵב לִפְנֵיהֶם,
וְאִישׁ אַחַר אָחִיו הֵם עוֹבְרִים לְאָרְכּוֹ וּלְרָחְבּוֹ
נִתְקָלִים בָּאֲוִיר הַמְּצֻחְצָח וְשׁוֹלְחִים הֲדֵיהֶם הַקַּלִּים,
וְהֵם שְׁקֵטִים וּצְלוּלִים כָּל־כַּךְ וּבְלֹא־בִטְחָתָם הֵם בְּטוּחִים.
וְאִישׁ בִּמְסִלָּתוֹ יַעֲלוּ, בּוֹדְדִים וְשׁוֹאֲפִים לַמֶּרְחָק,
אֶחָד בַּחֲבֵרוֹ לֹא יִגַּע — וְרַב עוֹד הַמֶּרְחָב לְכֻלָּם...

אָז יַעֲבֹר צְלִיל אֶחָד בַּמַּחֲנֶה, וְהוּא גָּדוֹל מֵחֲבֵרָיו;
וְשָׁטַף אֶת רַחֲבֵי הָאוּלָם, וּבְשָׁטְפּוֹ וּבָלַע
עַל דַּרְכּוֹ אֶת כָּל אֲשֶׁר יַעֲמוֹד לוֹ לְשָׂטָן,
וְהוּא כֻּלּוֹ נָכוֹן לַקְּרָב וְשׁוֹאֵף הוֹד קְרָבוֹת.
וְקָמָה אָז רֶגַע דּוּמִיָּה, וְהִקְשִׁיב כָּל צְלִיל אַט אֶת הֵדוֹ,
כְּמוֹ יֶאֱרַב קוֹל אֶחָד לַחֲבֵרוֹ וְחָגַר כֹּחוֹתָיו בַּחֲשָׁאי.
וּפִתְאֹם — וַיֵּדַע כָּל אֶחָד אֶת קִרְבַת הַסַּעַר,
וְהֶמְיָה כְּהֶמְיַת קוֹלוֹת מַיִם אַדִּירִים בְּשִׁטְפָּם

נִבְלָע בְּגַלֵּי הַשַּׁיִשׁ.

נִבְלָע בְּגַלֵּי הַשַּׁיִשׁ הַקָּרִים
אֹדֶם הַשְּׁקִיעָה בִּלְהָבָיו וּצְבָעָיו
וְעֶרֶב הַחֹרֶף הַכָּחֹל וְדוֹמֵם
יוֹרֵד עַל עוֹלָם עִם אֶדוֹ וּשְׁלוֹמוֹ.

אֵין רֵעַ בִּמְעוֹנִי וּבְגַנֵּי הֶעָזוּב
שְׂפוּנִים עַד חֶצְיָם בַּשֶּׁלֶג הַגְּוָעִים.
מַשְׁחִיר גַּג מִנְזָר בַּמֶּרְחָק הַמְּטֻשְׁטָשׁ.
מַה בּוֹדֵד הָעוֹלָם, מַה קַּר הוּא עִצְּבוֹנִי!

נִדְמֶה: הַנְּגֹהוֹת פֹּה תָעוּ יוֹם שָׁלֵם
וּבְאִישׁ לֹא דָבָקוּ — וְזָרִים הָלָכוּ;
נִרְמוּ הַבָּתִּים לִשְׂרִידֵי מַצֵּבוֹת
עַל עוֹלָם שֶׁהָיָה.

נִדְמֶה: הָעֲיָרָה עֲזוּבָה זֶה כַּמָּה
וַאֲנִי רַק נִשְׁאַרְתִּי עִם עָצְבִּי לְבַדִּי;
וְאִם צַר לוֹ לָעוֹלָם עַל דְּבַר־מָה כָּמוֹנִי,
עִם עָצְבּוֹ הַקַּר לֹא יְשַׁתֵּף עִצְּבוֹנִי...

1907.

הוֹ, עַרְבֵי הַקַּיִץ עַל חֲפֵי הַפְּרוּט הַשּׁוֹקְטִים!
חַיִּים קְסָמֵיכֶם בִּלְבָבִי עֲדַיִן וְזוֹרְעִים
קִרְבִּי זֶרַע פְּרָחִים וּנְגִינוֹת וּנְגֹהוֹת־זִכְרוֹנוֹת;
וְעוֹלִים בְּאוֹתָם הַנְּגֹהוֹת אוֹרוֹת עֵינַיִם לִי שְׁחוֹרוֹת,
הוֹמִים נְשׂוּאוֹת אֵלַי בֶּאֱמוּנָה וּבְטַהֲרָה שֶׁל יַלְדוּת;
וּבְרַעַד הַגַּלִּים וְהַלֵּיל רַעַד הַלְּבָבוֹת אֶזְכְּרָה,
רְעָדוֹ מִשְׁפַּעַת הָאוֹר וּמִשְׁפַּעַת עֲלוּמִים וָאֹשֶׁר
וּמִשְׁפַּעַת חֲלוֹמוֹת לְאַבִּירִים וְנָאִים בְּלֵילֵי־הַקַּיִץ!

1907.

בִּשְׂרִידֵי מַצֵּבוֹת עַתִּיקוֹת לָעוֹלָם שֶׁחָרֵב...

מֵעֵבֶר לַנָּהָר הַגַּיְא וּבְתוֹךְ הָעֲלָטָה
נִשָּׂאוֹת וְאוֹבְדוֹת בַּחֲשֵׁכָה בָּבוּאוֹת שֶׁל סְבָכִים,
הוֹמוֹת לְיִצְרֵי לַיְלָה תוֹעִים וּמְבַקְשִׁים אִישׁ אָחִיו
שֶׁבַּלֶּכְתָּם חֲטָפָתַם הַשֵּׁנָה וּבַאֲשֶׁר עָמָדוּ;
נָח עַל בַּדֵּיהֶם הַלַּיְלָה וְהֵם תְּלוּיִם מְכֻנָּסִים וּכְבֵדִים,
וּבְצִבְצָם מִתּוֹךְ יַם הָאֹפֶל,—וְנִדְמֶה כִּי מִן הַשַּׂרְעַפּוֹת
נוֹטְפָה וְיוֹרְדָה הַחֲשֵׁכָה הַשְּׁחוֹרָה קְלוֹחִים, קְלוֹחִים...
אַךְ גַּם מִלְּמַעְלָה שׁוֹפַעַת הָעֲלָטָה בְּלִי־חָשֵׂךְ,
מְמַלְּאָה אֶת רַחֲבֵי הַגַּיְא וְנִשְׁעֶנֶת עַל גַּבֵּי הֶהָרִים
הַגְּבוֹהִים, הָעוֹמְדִים מִסָּבִיב כְּזֵר לוֹ;
עוֹד מְעַט וְגַם כִּתְפֵי הַכְּרָמִים בְּשִׁפּוּעֵי הַגִּבְעָה
נִבְלָעִים בַּלַּיְלָה — וְלֹא נוֹדַע כִּי בָאוּ אֶל קִרְבּוֹ...

פִּתְאֹם — וּבְחַגְוֵי הֶהָרִים הָרְחוֹקִים פָּרְחָה אַדְמוֹנִית.
הִשְׁתַּפְּכָה, רַכָּה וּצְנוּעָה, בְּשׁוּלֵי רָקִיעַ,
עָלְתָה לְאִטָּהּ חֲרֵדָה, וּלְתוֹךְ הַחֲשֵׁכָה
נָפְלוּ נְטָפִים שֶׁל אוֹרוֹת בּוֹדְדִים, חִוְּרִים וּנְמוֹגִים.
נִדְמָה, מֵעֵבֶר לָרָמָה שׁוֹהֶה אוֹרֵחַ בַּיְשָׁנִי,
פּוֹסֵעַ פְּסִיעוֹת קַלּוֹת וְחָרֵד לָעוֹלָם לוֹ מִזּוֹר;
אַךְ רָעֲדוּ קַוִּים לַאֲבַטּוּחִים בַּסּוּף וּבַדְּשָׁאִים
וּבְגַלֵּי הַנָּהָר עָבְרָה הַבְּשׂוֹרָה, וּבְטֶרֶם
הֵבִין אֶת עַצְמוֹ הַגַּיְא, וּכְבָר נִצָּב
נָבוֹן עַל רָאשֵׁי הָהָר וְסוֹקֵר הָעוֹלָם — הַסַּהַר.

עַל הַפְּרוֹט.

שָׁקְעָה הַשֶּׁמֶשׁ זֶה כְּבָר וְעַל רַחֲבֵי הַמִּישׁוֹר
נִתְלָה שַׁחַק תְּוֵר־תְּכֶלְתִּי רַךְ וְטָהוֹר, —
כְּטֹהַר נְשָׁמָה לְאַחַר שֶׁצֹּרְפָה בְּאֵשׁ תְּשׁוּקָה וּבְצָעֳרָהּ, —
אַךְ רִקְמָה כְּבֵדָה נֶעֶלְמָה רֶשֶׁת הַצְּלָלִים מִסָּבִיב,
וּדְמָמָה מֵאַיִן־זֶה בָּאָה וַתִּפְרֹשׂ עַל כָּל כְּנָפֶיהָ;
וּבְטֶרֶם בָּהּ הִרְגִּישׁ הַגַּיְא, נָחָה עַל כֻּלּוֹ
עֲלָטָה רַבָּה וְחַמָּה — הָעֲלָטָה לְעַרְבֵי הַקַּיִץ.
שָׁקַט הַגַּיְא וּמִתּוֹךְ עֲשָׂבָיו הָרְטֻבִּים אַט עָלוּ
קְטָעִים שֶׁל הֵדִים וּצְלִילִים וּשְׁרִיקוֹת מְמֻשָּׁכוֹת מִיָּרוֹת —
קוֹלוֹת לֵילֵי־קַיִץ הַסְּתוּמִים, הָעוֹלִים עִם אֵדֵי הַתְּכֵלֶת
וּמְשׁוֹרְרִים עַל שָׂדוֹת עֲזוּבִים מִסְתּוֹרִין וְחֶרְדָּה מְתוּקָה...
דְּמָמָה וּשְׁחוֹר. רַק לִרְצוּעַת הַמַּיִם הַשּׁוֹקְטִים,
הַנּוֹהֲרִים דּוּם עִם הַלַּיְלָה, זֹהַר מַתֶּכֶת שֶׁקְּפָאָה,
מַבְהִיקָה וּמַשְׁחִירָה כְּאַחַת, וְאֵין לָדַעַת
מִנַּיִן לָהּ אוֹר עָמוּם זֶה, וְאֹפֶל הַשַּׁחַק.
הוֹלֵךְ וּמְטַשְׁטֵשׁ הָעוֹלָם וּבְרִשְׁתּוֹת הַצְּלָלִים
נִקְלָעִים אִילָנָיו וּתְלָלָיו — וְהוּא נִבְלָע לְאִטּוֹ.
רַק מִימֵי הַנָּהָר הַצְּלוּלִים קָלְטוּ אֶל תּוֹכָם
שְׂרִיגִים בּוֹדְדִים הַבּוֹלְטִים וְרוֹעֲדִים דּוּמָם,

וְהָאִישׁ בְּשָׂשׂוֹן נִצְחוֹנוֹ וְהוֹד כִּשְׁלוֹנוֹ.
רוּחוֹת קֶדֶם הַנִּשְׁבָּחִים קָמִים, עוֹלִים,
עוֹבְרִים לִפְנֵי שְׁזוּפֵי שֶׁמֶשׁ וַחֲסוּנִים;
עָצְמַת אֵל לָהֶם וְתֹם יְלָדִים —
וִיגוֹן אֵלִים וַאֲשֶׁר יְלָדִים מְנָת חַיֵּיהֶם.

עֶרֶב, עֶרֶב אֲנִי קוֹרֵא — וּבִלְבָבִי
דְּבַר־מָה חָזָק, רַעֲנָן נֵעוֹר וּמִתְרוֹמֵם,
דְּבַר־מָה גָּדֵל בִּי וְרַב בִּטְחוֹנוֹ;
כְּמוֹ נִפְתַּח פִּתְאֹם שֶׁבֶר נֶעֱלָם
שִׁירַת חַיֵּי חָרֵד חֶרְדָּה מְמַסְגֵּרָה,
אֲנִי מַקְשִׁיב אֶל הַקּוֹלוֹת וּבִרְעָדָה, -
אָכֵן יֵשׁ עוֹד מָה בָּאָרֶץ וְאָנֹכִי לֹא יָדַעְתִּי.

1907.

עִם קְרִיאַת הוֹמֶרוֹס.

שִׁירֵי יָוָן הָעַתִּיקִים, לֹא! לֹא שִׁירִים,
צְלִילֵי נְשָׁמָה, רַעֲדֵי לֵב לֶאֱנוֹשׁ:
קוֹל הֲמוֹן הַיָּם הַנִּצְחִי קָלְטָה אָזְנִי,
הִימְנוֹן גַּלָּיו הַנִּזְרָקִים מַעְלָה, הַמִּתְפּוֹרְרִים
אֶל הַסְּלָעִים יָמִים. יוֹבְלוֹת — וְהֵם שֹׁקְטִים.
כֵּן! הֲמוֹן הַיָּם בִּלְבָבִי עָלָה,
הֶמְיַת דָּכְיוֹ בִּי הִשְׁתַּפְּכָה, וְכָמוֹהוּ
אֲנִי שׁוֹקֵט, אֲנִי שׁוֹאֶה; וּכְשִׁירָתוֹ
קָם לִפְנֵי חֶזְיוֹן חַיִּים זָרִים, פְּרָאִים,
חַיֵּי יוֹם וְחַיֵּי נֵצַח — וְאֵי גְּבוּלָם?
עוֹבְרִים הֵם כְּעָבֵי קַיִץ שְׁקוּפִים, קַלִּים,
שָׂשִׂים לִקְרַאת שֶׁמֶשׁ וּבְלַהֲבָהּ לִמְצֹא קָבֶר;
עוֹבְרִים הֵם עִם דָּכְיֵי הַגַּלִּים, בַּחֲרוּזִים
קְצוּבִים, נָאוִים, וְאֵין סוֹף וְתַכְלִית לָמוֹ.

עֶרֶב, עֶרֶב אֲנִי קוֹרֵא וּמִשְׁתָּרְעָה
אַרְצָהּ לִפְנֵי שְׁטוּפַת זָהָב,
גְּלוּיִם לְפָנַי הָרֵי־תְכֶלְתָּהּ וְעִמְקֵי־סוֹדָהּ,
סַלְעֵי יַמָּהּ קָמִים קוֹדְרִים וַחֲזָקִים,
רַחֲבֵי גַלִּים וְרַעֲמוּת קִצְפָּם לִי מַלְבִּינִים. —

* * *

לֹא לַצְּלָלִים אֶכְמַהּ וְלֹא הַבָּצִיר וְמַנִּי.
לִנְגֹהוֹת שַׁחַר לִבִּי וְלַהוֹד הַסַּעַר שִׁירִי;
אַךְ עוֹד מִבֹּקֶר חַיַּי עֶצֶב נֶעֱלָם לִוָּנִי,
וּבֵין חֲבֵרַי הִתְהַלַּכְתִּי כֹּה עֲרִירִי.

וּבְגָדְלִי גָּדַל עִמִּי גַּם יְגוֹנִי,
אַךְ עֵין הַגִּיל לֹא חָרְבָה בִּי הַטְּמִירָה,
וּבְתוֹךְ הָאֵד הָעָב לִימֵי הָעֳנִי
לִי שֶׁמֶשׁ רְחוֹקָה רָמְזָה וְהֵאִירָה.

וּבְגָדְלִי גָּדַל עִמִּי שִׁיר אֱמוּנָה,
וּבְשׁוּלֵי צְלָלִים דָּבַק זְהַב הַנְּהָרָה;
וּבְלֵילֵי־שְׁחוֹר הֱעִירַנִי גִּיל הַסְּעָרָה
וַיְטַפַּח שִׁירַת זָהֳרֵי הַשְּׁפוּנָה.

1907.

גְבְעוֹלִים.

ספר שני.

(1907—1910)

אָז יָאִיר לִי פֶּתַע הַבֹּקֶר, וּפָקַחְתִּי אֶת עֵינַי,
וְהִנֵּה עַל כָּתְלֵי מְעוֹנִי הַנְּגֹהוֹת הַלְּבָנִים,
וּשְׂשׂוֹן הָעֲרָבָה הַגְּדוֹלָה לִי קָרָא לְמֵרָחֹק
בְּרִבְבוֹת קוֹלוֹת וּבְרִבְבוֹת גְּוָנִים.

1906.

* * *

לֹא עָצְבְּכֶם טִפַּח אֶת שִׁירַת נְעוּרָי,
מְדֻמְדֶּמֶת חַיַּי אֲנִי אֲרַגְתִּיהָ
מִזָּהֳרֵי בֹקֶר מְקֻדָּמִים־חִוְּרִים,
מֵרְמָזִים וּצְפִיָּה.

וַיִּהְיוּ כִּיגוֹן לֵילֵי נִיסָן הַחֲרֵדִים
רִאשׁוֹנֵי גַּעְגּוּעַי דּוֹמְמִים וּצְנוּעִים,
וַיְטַהֲרֵם טַל נְעוּרַי וַיְקַדְּשׁוּם בְּסֵתֶר
הֲמוֹן הָעֲנָוִים,

כֹּה אָרְכָה שְׁעַת הַדִּמְדּוּמִים, כֹּה עָגְנָה
אַךְ שֶׁמֶשׁ לֹא־נִרְאָה עַל עֹצֶב נְעוּרֵי הֶגְיָה,
וּכְצָהֳלַת מַיִם בַּמֶּרְחָק בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר
קִדַּמַתְנִי הַרִנָּה.

וּמְדֵי לֵיל בָּאוּ הָרוּחוֹת הַקַּלּוֹת, הַזַּכּוֹת,
אַט סָרוּ אֶל חַדְרֵי הַבּוֹדֵד מֶרְווֹת תַּנְחוּמִים,
וּמְדֵי לֵיל כִּכְבֵי מַעֲמַקִּים מִמְּרוֹמִים הִשְׁקִיפוּ
וַיְצַוּוּ לִי חַסְדָּם וְתֻמָּם.

*

* *

אֶל אָהֳלֵי הַשֶּׁקֶט יֵשׁ בָּא
הֵד קְרָב מִמֶּרְחַקִּים הַהוֹמִים,
וְרָעֲדוּ צִלְלֵי הַדְּמִי
בְּמֶרְחַב סְבִיבוֹתַי הַשּׁוֹמֵם.

אַךְ רֶגַע — וְחָלַף הַקּוֹל
וְנָמַס בְּרַחֲבֵי הַשְּׁמָמָה;
וְרַק קִרְבִּי עוֹד יִרְעַד הָהֵד
וְקָבַל בְּעֶצֶב וְהָמָה.

וְנִדְמֶה לִי: בְּעַרְבֵי הָרָז
לִי רוֹמְזִים מֵרוֹם הַכֹּכָבִים
וְלָחֲשׁוּ: „קוּם, מַה לְּךָ פֹּה,
יְלִיד הַמֶּרְחַקִּים הַנָּאוִים?"..

1906.

הַשְּׁפוּנָה לוֹ בְּתוֹכוֹ...
עִצְּבוֹן לֵיל! כָּל עוֹף נֶחְבָּא חָרֵד אֶל קִנּוֹ,
וְכָל צִיץ מְקֻדָּם הוֹרִיד רֹאשׁוֹ
דּוֹם עַל גִּבְעוֹלוֹ,
וְאֵין שֶׁקֶט לֵיל וְאֵין חֶרְדַּת בָּא מִמֶּרְחָק.
נִדְמֶה: קָפֵא שַׂר הַלַּיִל וַיְצַמְצֵם
אֶת כָּל הָעוֹלָם פֹּה בֵּין הָרִים שְׁחוֹרִים
וַיְאַבֵּד גַּם בַּחֲלוֹם כָּל שָׂרִיד
לְמֶרְחֲבֵי נֶחָמָה...

אָ, רְאִי, מַה צָּרוּ גְּבוּלוֹת לֵיל, אֲחוֹתִי,
וְאָנָה נוֹלִיךְ עַתָּה חֲלוֹמֵנוּ?

*

בּוֹדְדִים וַעֲגֻמִּים הֵם לֵילֵי אָבִיב רִאשׁוֹנִים.
אֵי מִסְתּוֹר נִמְצָא מֵהֶם, אֲחוֹתִי,
וּבְחֵיקָם לְבֵנוּ?
רְאִי, שְׁחֹרָה הָאָרֶץ וְרָאשֵׁי הֶהָרִים יִדֹּמוּ,
וּמִקְצֵה הָעוֹלָם וְעַד קָצֵהוּ
מְרַפְרְפִים וְעוֹבְרִים הַצְּלָלִים.
לַהֲקוֹת לַהֲקוֹת יַחְנוּ עָלֵינוּ מִסָּבִיב,
נִתְלִים דּוּם עַל רָאשֵׁינוּ
וּתְלוּנַת סְתָרִים בְּלַחֲשָׁם:
עֲרִירִים אָנוּ,
וְאֶת הַבְּדִידוּת אָנוּ בּוֹרְחִים,
כִּי יָבֹא הַלַּיְלָה וְאֵינָיו, —
וְאֶל כָּל אֲשֶׁר נָבֹא
הֵן נָבִיא קִלְלָתָם אִתָּנוּ?

בּוֹדְדִים וַעֲגֻמִּים הֵם לֵילֵי אָבִיב רִאשׁוֹנִים.
רְאִי, מִן הָאֲדָמָה הַשְּׁחוֹרָה מִתַּחַת
וְעַד הַשָּׁמַיִם הַכֵּהִים מֵעָל
רִקְמַת עֶצֶב אַחַת, כְּאִלּוּ חָרֵד
הַלֵּיל הַבּוֹטֵחַ לְאֵימַת־סְתָרִים,

עַרְבֵי אֲדָר.

יֵשׁ עַרְבֵי סוֹף־חֹרֶף, סוֹד עָצְבָּם לֹא תֵדָע,
סוֹד צַעֲרָם לֹא מוּבָן בַּבְּרִיאָה וּמְלֹאָהּ,
כְּמוֹ יֵצַר לָהּ אָז עַל הֱיוֹתָהּ בּוֹדֵדָה,
כְּמוֹ תְפַלֵּל לִגְאֻלָּה וְיֵרָאֶה אֶת בֹּאָהּ...

דּוֹם תֵּצֵא הָעִיר וְקִדְמוּךְ מַקְהֵלוֹת
שֶׁל צְלָלִים מִתְרַקְּמִים בְּבֵהוּת הַשְׁמָמָה,
וְזוֹרְמוֹת הֵן שֶׁפִי וְזוֹרְמוֹת אֲבֵלוֹת,
כִּמְבַקְשׁוֹת בְּאֵין תִּקְוָה אֲבֵדָה נַעֲלָמָה.

וְהוֹלֵךְ וּמַשְׁחִיר הַשָּׂדֶה. בַּחֹרְשָׁה
רֹעֶדֶת בְּעַד רִשְׁתּוֹת הַבַּדִּים הָעֲרֻמִּים
הַתְּכֵלֶת הַכֵּהָה, וְדֹמְמָה פֹּרְשָׂה
בָּאֲוִיר כָּל שְׂדֵרָה שְׂרִיגֶיהָ הַשְּׁחוֹרִים.

וּלְבָבְךָ שֶׁחָרַד לָאָבִיב וְזָהֳרָיו
מִתְמַלֵּא עַצֶּבֶת חֲרִישִׁית־נַעֲלָמָה,
כְּמוֹ עָבְרָה מַשּׁוּאוֹת הָעוֹלָם שֶׁחָרַב
הָעֶדְנָה הָרַכָּה וַתִּרְעַד בִּדְמָמָה...

1906.

*
* *

הָעִיר הַהוֹמָה נָחָה מֵאַחֲרֵינוּ.
וְשַׁלְוַת שָׂדוֹת הָיְתָה. בָּעֲשָׂבִים
חַרְגֹּלִים שָׁרְקוּ וְהָמוּ. וְעַל רָאשֵׁינוּ
שְׁמֵי תְכֵלֶת כֵּהִים וְעֶצֶב הַכֹּכָבִים.

יָשַׁבְנוּ דוֹם. בְּחֵיקִי צָנַח רֹאשֵׁךְ,
וּבְגַלֵּי קְוֻצּוֹתַיִךְ יָדִי טָבְעָה,
וּנְגֹהוֹת־כֶּסֶף רָעֲדוּ — וְלָמָּה
כֹּה נִשְׁקְפָה שׁוֹמֵמָה הָעֲרָבָה?

נָשַׁקְתִּי לָךְ. מַה דָּבְקוּ שְׂפָתַיִךְ
הַבֹּעֲרוֹת בִּשְׂפָתַי. לַחַשׁ, רָעַד
הִתְחַנְּנוּ וְשָׁאֲלוּ: הֲיֵשׁ עוֹד
גַּם לָנוּ גְאֻלָּה וְאֹשֶׁר יֵשׁ וּבָא עוֹד?

עַל כְּמִישַׁת הָעֲרָבָה נְגֹהוֹת־כֶּסֶף
כֹּה רָעֲדוּ בְּחֶמְלָה. וּבְאֵין דְּבָרִים
לָחַצְתִּי אֶל הַלֵּב הַכּוֹאֵב רֹאשֵׁךְ
וָאֶשַּׁק תַּלְתַּלַּיִךְ הַמְפֻזָּרִים.

וְנֹגַהּ אַחֲרוֹן כִּי יִשָּׁפֵךְ עַל הֶהָרִים,
וְנִצְמְדָה אֵשׁ עֵינְךָ בּוֹ עַד כְּבוֹתוֹ
וְעֵת רַבָּה אַחֲרֵי גָוְעוֹ עוֹד תְּלַוֶּה אוֹתוֹ
בִּשְׁמֵי הַשְּׁקִיעָה הַמְאָדָּמִים,—
וְנִדְמֶה לְךָ כְּאִלּוּ בָּאַחֲרוֹנָה
תְּלַוֶּה עֶדְנַת נְעוּרִים וְהוֹד יְגוֹנָהּ,
וּבַפַּעַם הָאַחֲרוֹנָה בָּאתָ לִרְאוֹת
אֶת שְׁקִיעוֹת הַחֲלוֹמוֹת הַמַּזְהִירוֹת
בְּטֶרֶם יַעַזְבוּךָ לְעוֹלָמִים...

1906.

וּבְכָל אֲשֶׁר רַק יִגַּע, — יַד הַתּוּגָה
מִיַּד תָּנוּחַ עָלָיו הָעֲנֻגָּה.

וִיגוֹן הַבָּצִיר יִגְדַּל עִם עֲרָבִים.
עוֹד יְמֵי פָּז אֲדַמּוּמִים שׁוֹטְפִים הָעֲרָבָה
וְשָׁקַע כֹּל בִּדְמָמָה הַנִּשְׂגָּבָה,
וּבְלֵב הָאָדָם שֶׁעָפָיו הַנֶּעֱצָבִים
מִתְרוֹנְנִים, אֲחוּזֵי חֵשׁ הַשְּׁקִיעָה,
וְהוֹד הַצַּעַר חַי בְּשִׁיר וּצְבָעִים
הַמְמַלְּאִים רַחֲבֵי עוֹלָם צְלִילֵי פְּלָאִים, —
וְאַרְבֶּה כְּבָר בְּיַעַר הַהוֹמִיָּה
לְנִגְהוֹת מַחֲנֶה צְלָלִים שְׁחוֹרָה וְדוֹמִיָּה,
וּבְעוֹד הַזֹּהַר חוֹגֵג, עַל הָאֲדָמָה,
הַשְּׁקוּיָה כֻּלָּהּ זְהָרִים, מְרַקְּמִים
כְּבָר צִלְלֵי הָעֶרֶב הַנֶּעֱמִים;
וְעוֹד הַגַּיְא שִׁירָתוֹ הָעֲדִינָה
לֹא כִלָּה, — וְהַמַּאֲרָב מִכָּל פִּנָּה
שׁוֹלֵחַ עָלָיו צְלָלָיו, וְנִמְלָטִים
הֶהָרָה חִישׁ הַנְּגֹהוֹת הַמּוּעָטִים.

וּבְרֶגַע הוֹמֶה זֶה, אִם לִבְּךָ שָׁתָה
בְּזִמְזַמָּה רְסִיס הַיָּגוֹן, וְנִצַּבְתָּ
עִם כָּל הַיְקוּם שָׁקוּעַ בִּקְדֻשָּׁתָהּ
שֶׁל שְׁקִיעַת־בָּצִיר וְעַצְּבָתָהּ...

לִי, כִּי צְדוּנִי קְסָמַי בְּצִיר כֹּה הַנָּאוִים?
עַל כָּל שִׁפּוּעֵי גִבְעָה אֲנִי תוֹעֶה
וּמְבַקֵּשׁ בָּעֲמָקִים הַנֶּעֱזָבִים.
פֹּה נִגְלְתָה אַמַּת־מַיִם צָרָה לִי וּשְׁקֵטָה,
מֵחֹרֶב קַיִץ נִשְׁאֲרָה לִפְלֵיטָה,
וְהִיא בֵּין חַפֵּי־חוֹל לְבָנִים וַחֲרָלִּים
מְקַלְּחָה, גַּלִּים רוֹעֲדִים וּצְלוּלִים.
וְהֶמְיָה דַקָּה עוֹלָה מִקִּלּוּחָהּ:
הֲתִשְׂמַח עַל הַדְּמָמָה וְעַל הַמְּנוּחָה,
אוֹ קוֹבְלָה עַל גּוֹרָלָהּ, וּבַהֲמִיָּתָהּ
הֵד גַּעְגּוּעִים עַל הֶעָבַר נִשָּׂא,
עַל סַעֲרַת הַנְּעוּרִים וַהֲדָרָהּ,
אֲשֶׁר לְלֹא שׁוּב שֵׁנִית עוֹד עָבְרָה?

אַךְ לוֹקְחָה לִבִּי בְּיוֹתֵר שְׁמָמַת הַיְּעָרִים:
עוֹד רֹךְ הֶעָלִים לָמוֹ הַצְּהַבְהָבִים
וַהֲמוֹן גְּוָנִים מְנֻמָּרִים;
אַךְ הֵם מַחֲרִישִׁים כְּבָר נִצָּבִים,
וְעָלֶה, עָלֶה נוֹשֵׁר לוֹ לְבַדּוֹ
וּבְלִי הֶמְיָה מִקְצֵה בַדּוֹ.
וּבְתוֹךְ הַסְּבָכִים עֹמֶק בְּאֵין רוֹאֶה
כְּבָר דְּבַר־מָה עָצֵב מְעַלְעֵל דּוּם וְתוֹעֶה,
וְעוֹבֵר דְּבִיר הַיַּעַר וַחֲדָרָיו
וְאֶל כָּל שִׂיחַ בּוֹדֵד דּוּמָם קָרֵב,

הֲמִיָּה קַלָּה רָעֲדָה וְקָמָה.
הֶהָיָה זֶה הֵד יָמִים כְּבָר נִשְׁכָּחִים
וְאֹשֶׁר שֶׁל חֲלוֹמוֹת כְּבָר דְּעָכִים,
כִּי עַל כֵּן נִלְחַץ בִּי לְבָבִי כֹּה וְהָמָה, —
אוֹ נִגְּעָה בִּי כְּנַף־בָּצִיר וּבִלְחִישָׁה
לִי לָאֲטָה אֶת סוֹדָהּ שֶׁל הַכְּמִישָׁה,
וְעַל כֵּן רוּחַ עֶצֶב דּוֹמֵם כָּכָה
עַל לִבִּי בְּעֶדְנָה רַכָּה פִּתְאֹם נָחָה?

אֲנִי הָלַכְתִּי בָדָד. בֶּהָרוֹת נְהָרָה
עַל בֶּהָרוֹת נְהָרָה פִּזְּזוּ דּוֹמֵמוֹת
בְּרַחֲבֵי הָעֲרָבוֹת הַשּׁוֹמֵמוֹת,
וְהָרִים, יַעֲרוֹת־אֹרֶן הָיוּ דוֹמִים
לִכְתָמִים עַל יְרִיעַת־זֹהַר בָּרָה.
רַק גִּזְעֵי לִבְנֶה דַּקִּים, גְּבוֹהִים
כְּמוֹ בִצְבְצוּ מִיַּם הָאוֹר לִפְעָמִים,
הִלְבִּינוּ, — וְאָבְדוּ שֵׁנִית בַּקְּרָנַיִם...
וַאֲנִי הָלַכְתִּי דוֹמָם שְׁטוּף־נְגֹהוֹת,
קְסוּם הוֹד הַבָּצִיר וְהוֹד הַזָּוִיּוֹת.
וָאֶזְכֹּר אָז הַחֲלוֹמוֹת הַמּוּזָרִים,
הָרוֹבְצִים עַל הַלֵּב כִּנְגֹהוֹת מְאֻחָרִים
וּמְדַבְּרִים לוֹ בְּשָׂפָה כְּבָר נִשְׁכָּחָה
אֲשֶׁר לוֹ זָר וְרָחוֹק כָּכָה...

אֲנִי הָלַכְתִּי הָלְאָה. מַה זֶּה הָיָה

מַלְוִיּוֹת־בָּצִיר.

לְשׁ. בֶּן־צִיּוֹן.

יָצָאתִי בָדָד מִן הָעִיר. לִי קָרְאָה
בְּדִידוּתָהּ שֶׁל הָעֲרָבָה וְזָהֳרָהּ;
לִי קָרְאָה גַּם הַחֻרְשָׁה הַצְּהֻבָּה
בְּעָלֶיהָ הַמַּאְדִּימִים וּבִזְהָבָהּ.
יוֹם תִּשְׁרֵי הָיָה זַךְ וּבָרוּךְ נְגֹהוֹת רַכִּים
וְעוֹלָמֶיהָ הִתְגַּלָּה כֻּלּוֹ בְּמֶרְחַקִּים,
כְּמוֹ יִתְגַּלֶּה לֵב בִּשְׁעַת הַפְּרִידָה,
וַיִּיף בְּשִׁמְמָתוֹ הַבּוֹדֵדָה...
וּבְצֵאתִי — כְּאִלּוּ שָׁפְכוּ עָלַי קְסָמִים
שְׂדוֹת־הַזָּהָב הַמְכֻרְכָּמִים.
אֵין זֹאת כִּי אִם הַבְּרִיאָה בָּאַחֲרוֹנָה
בְּיוֹם זֶה עָדְתָה עֶדְיָהּ וּצְבִי־גְאוֹנָהּ,
וּבְאֵין מַפְרִיעַ אֶת הַדְּמָמָה הַהֲדוּרָה
הִיא מְהַרְהֲרָה לְבַדָּהּ אֶת הִרְהוּרָהּ...

אֲנִי יָצָאתִי בָדָד. צַעֲדֵי־דְמָמָה
לַבָּצִיר רַק לִוּוּנִי. הַבַּר־זֶה נָעִים
אַךְ עָצֵב מְאֹד לִי לָחֲשׁוּ הַדְּשָׁאִים,
וַאֲנִי שָׁמַעְתִּי דּוּמָם וּבִנְשָׁמָה

וּבָא הַלַּיְלָה —
וַחֲלַל הַלַּיְלָה שָׁחוֹר וּכְחוֹמָה יַכְתִּיר סָבִיב,
וּכְכָתְלֵי כֶּלֶא צַר נְטוּיִם צְלָלָיו מִכָּל עֵבֶר,
וּבָלַע לוֹעוֹ כֹּל וְחָזַר וְהֱקִיאוֹ —
וְאֵין מִמֶּנּוּ מָנוֹס...
וְהֵד הַכְּאֵב בּוֹ שָׁט וּבְרֶגַע לֹא יִפָּגֵשׁ
וּלְנַהַם גָּדוֹל אֶחָד לֹא יִצְטָרֵף,
וְתָעָה בִּתְהוֹם הַלֵּיל וְשָׁב לַלֵּבָב שֵׁנִית,
וְכַאֲכֹל הָאֵשׁ, שֶׁאֵין לִלְהָבָיו מוֹצָא,
כֵּן יֹאכַל אֶת אֲשֶׁר כְּבָר אָכָל שִׁבְעָתַיִם...
— — — — — — — — — — — —

וּבְלֵילֵי זְוָעָה שְׁחוֹרִים וּבוֹדְדִים,
בְּאֵשׁ הַקֹּר לְאִטָּם וּבַלְהוֹתָיו
יְזֻקְּקוּ כְּבַכּוּר הַנְּשָׁמוֹת הָאוֹבְדוֹת
וְיֵצְאוּ טְהוֹרוֹת שִׁבְעָתַיִם מִבָּרִאשׁוֹנָה;
וּמִתּוֹךְ תְּהוֹם הָרִיק, הָעֹמֶק וְהָאֹפֶל
תַּעֲלֶינָה חֲגוּרוֹת־אוֹר לֹא יִרְעַד וְלֹא יוּעַם...
וּבְצֵל הָעֶצֶב אֲשֶׁר יְלַוֶּה אֶת חַיֵּיהֶן הַחֲדָשִׁים
יְפַעְפַּע סוֹד הָאוֹר וְסוֹדוֹת פִּגְמֵיו יוֹ
וּבָעַר סוֹד זֶה גַּם בְּכוֹכְבֵי־הָרָקִיעַ
בְּשָׁלְחָם לָהֶן אֶת אוֹרָם, אוֹר תַּנְחוּמִים...
וְיָדְעוּ אָז הָאוֹר הַמּוּזָר
הַבָּא אֵלֵינוּ דֶּרֶךְ גְּבוּל הַצְּלָלִים — — —

1906.

וְנָעוּ אֶת כָּל חָרְבַּת־מִקְדָּשׁ נֶעֱזָבָה
וְשָׁאֲלוּ לַנְּתִיבוֹת הַנִּשְׁכָּחִים.
וְהִנֵּה הֵם שׁוֹמֵמִים וַעֲגוּמִים...
וּבְתוֹךְ הֶחֳרָבוֹת אֱלֹהִים עֲזוּבִים
מִתְהַלְּכִים בִּגְאוֹן אֵלִים, גְּאוֹן בּוֹדְדִים,
וְדוֹרְכִים בְּרֶגֶל־דְּמָמָה מִקְדַּשׁ עַצְמָם...
הֲשׁוֹמְרִים הֵם עָצְמָתָם הָאַחֲרוֹנָה
וְחוֹשְׁבִים לְהוֹצִיאָהּ עַל לֹא־דָבָר,
אוֹ כּוֹבְשִׁים הֵם הַנְּהִימָה הַמִּתְפָּרְצָה,
פֶּן יִפְּלוּ חָרְבוֹתֵיהֶם לְעֹז קוֹלָהּ?...
וְאוּלַי נִכְנַע פֹּה גַּם הַכִּלָּיוֹן
מִפְּנֵי הֲדַר הַקְּדוּמִים
וּגְאוֹנוֹ נִכְנַף בְּמַשּׂוּאוֹת הַדּוֹמֵמוֹת,
כִּי עַל כֵּן גְּדוֹלָה כֹּה הַשַּׁלְוָה וְהַדּוּמִיָּה?..
אַךְ אֵין מְבַכֶּה אֶת הַהֶרֶס
וְאֵין תּוֹבֵעַ עֶלְבּוֹן אֱלֹהִים עֲזוּבִים;
רַק לַיְלָה, לַיְלָה עוֹלָה מִן הֶחֳרָבוֹת
מַנְגִּינַת הַחֲדָלּוֹן הַבּוֹדֵדָה,
וְנָפְלָה אֶבֶן, אֶבֶן מִן הַנִּדְבָּךְ,
וּבָלְעָה קוֹל נְפִילָתָהּ תְּהוֹם הַדְּמָמָה, —
וְלַבֹּקֶר עוֹמְדוֹת שֵׁנִית הֶחֳרָבוֹת
בִּגְאוֹן חָרְבָּנָן וַהֲדָרוֹ
וּבְמִשְׁקַע גָּדֵר דְּחוּיָה רַק מִסְתַּתֵּר
וְצָחַק צְחוֹק נֶעֱלָם סוֹד הַלָּיִל...

מַחֲמַדֵּי אֶרֶץ וְאוֹצְרוֹתֶיהָ,
וְשָׁתוּ שָׁם אֶת צַעֲרָן כִּשְׁתוֹת יַיִן, —
אַךְ מְנוּחָה לֹא תִמְצֶאנָה, לֹא תִמְצֶאנָה;
וְאֶרֶץ רְחוֹקָה וְאַשְׁרֵי־אֶרֶץ רָחוֹק
וְצִלְלֵי הַחַיִּים הַבּוֹעֲרִים
עוֹד יְרַפְרְפוּ כְּכַנְפֵי צִפּוֹר שְׁחוֹרוֹת
עֲלֵיהֶן לַחְתֹּם זֹהַר הָרָקִיעַ —
וּמְנוּחָה לֹא תִמְצֶאנָה, לֹא תִמְצֶאנָה...

וְעָבְרוּ מִנִּי כֹּכָב אֱלֵי כֹּכָב
וְשָׁאֲלוּ לְאָמָּן, אוֹר מַחְצַבְתָּן, —
אַךְ זֹהַר קַר וְזָר יַעַטְפֵן עָטֹף
וַחֲפוּת עַל זָהֳרֵי בֹּקֶר הַחֲבִיבִים,
וּצְחוֹק שֶׁל אֵלִים זָרִים יִדְחֵן הָלְאָה
וְלִבָּהּ אֶת הָאֵשׁ הַשּׁוֹקְעָה קִרְבָּן,
כְּלַבֵּה שֶׁפֶךְ מַיִם לַהֲבֵי בְעֵרָה...
וּבְצִמְאָן לֵאלֹהִים חֲדָשִׁים יִתְרַפָּקוּ
עַל אֵלִים קוֹפְאִים, וּבְחֵיקֵיהֶן
יִשָּׂאוּם וּמֵחֻמָּן לָהֶם תֵּאָצַלְנָה,
כְּהָחֵם אֵם אֶת עוֹלָהּ הַגֹּוֵעַ...
אַךְ כִּלְיוֹן־נַפְשָׁם יִבְעַר כְּבַתְּחִלָּה,
וּתְלוּיִם בֵּין הַמְּאוֹרוֹת וְנֶאֱחָזִים בְּפַח כָּל זֹהַר,
לַשָּׁוְא יִשְׁאֲלוּ מַסְלֵל בֵּין כּוֹכָבִים
וּפָרְשׂוּ אֶת כַּפֵּיהֶן לַכּוֹכָבִים...

וּנְשָׂאוּ אִתּוֹ לַאֲשֶׁר יִשָּׂא—
וְעָבַר עַל פְּנֵיהֶן מִבְּלִי גַּעַת
בָּהֶן נְגִיעָה קַלָּה, —
כְּאִלּוּ שֶׁעָבְדוּ לָאֲדָמָה שִׁעְבּוּד עוֹלָם,
וַיִּדְעַךְ כִּלְיוֹן־נַפְשָׁם בָּהֶן לִנְצָחִים...

אַךְ יֵשׁ רְגָעִים —
וּבָאוּ מִמֶּרְחַקִּים אוֹרוֹת תּוֹעִים, —
לֹא נִרְאָה בְּרָקָם וְלֹא נִשְׁמַע הֵד פַּעֲמֵיהֶם,
רַק נִשְׁמָע שְׁאוֹן כַּנְפֵיהֶם הָעֲדִינוֹת...
וְנָגְעָה כְּנַף־הָאוֹרָה אַט עִם ֻ ב ִ ה
בְּנִשְׁמוֹת הַבּוֹדְדוֹת נְגִיעָה רַכָּה, —
כִּרְעִידַת כִּנּוֹר עָזוּב לְאַחַר יָמִים, —
וְרָעֲדוּ וְחָרְדוּ לְמַגָּעָהּ,
וְשָׁמְעוּ פִּתְאֹם צִלְצוּל נְחֻשְׁתֵּיהֶן,
וְהִבִּיטוּ סְבִיבָן פִּתְאֹם כְּמִשְׁתָּאוֹת,
וְרָאוּ וְהִנֵּה זָרוֹת הֵן לָאָרֶץ
וּרְחוּקוֹת וְנִדָּחוֹת מִשָּׁמָיִם...

וְנִרְדָּפוֹת מִנִּי עַצְמָן אֱלֵי עַצְמָן
תַּעֲזֹבְנָה ׃ ַז ְלֶיהָ הַשַּׁאֲנַנִּים
לָבֹא בְּשִׁמְמַת מִ ־ ְבָּר וּבְדִידוּתוֹ
הַרְחֵק מֵאוֹרוֹת אֶרֶץ וּצְלָלֶיהָ,
וְהֶעֱלוּ עַל הַמּוֹקֵד אַחַד אֶחָד

מְנֻגָּהוֹת לִנְגֹהוֹת.

(קטעים).

יֵשׁ נְשָׁמוֹת תּוֹעוֹת וַעֲרִירוֹת,
בּוֹדְדוֹת בָּאָרֶץ וְנַעֲלָמוֹת,
כְּקַרְנֵי שֶׁמֶשׁ־עֶרֶב הָאַחֲרוֹנוֹת,
וְדוֹמְמוֹת־עֲצֵבוֹת הֵן כְּמוֹהֶן.
דּוֹמוֹת לְאִשִּׁים בּוֹדְדוֹת בַּשָּׂדֶה,
רוֹעֲדוֹת, נִלְהָבוֹת וְנִדְעָכוֹת, —
וְלֹא נוֹדַע אִם הָאֵשׁ בָּהֶן עוֹד לוֹהֵט
וְאִם עוֹמְמוֹת גַּחֲלֵיהֶן הָאַחֲרוֹנוֹת...
וְנִדְמֶה: אוֹרוֹת בְּאוֹרוֹת כִּי נָגְעוּ —
וַיִּפְּלוּ עִם מְכִתּוֹת הַכּוֹכָבִים,
וְחַי בָּהֶן הַחֲלוֹם עוֹד לַכּוֹכָבִים,
אַךְ נִתְּקוּ מִשְּׁבִיל־שַׁחַק הֵן זֶה כַּמָּה,
וַיִּדְבְּקוּ בָּאָרֶץ וַיֶּאֱהָבוּהָ,
וְחָיוּ הֵן עָלֶיהָ וַעֲבָדוּהָ...
וְיֵשׁ שֶׁנִּדְמֶה: שָׁכְחוּ מוֹלַדְתָּן
וַתְּהִי אֵשׁ־הַכִּירַיִם שֶׁמֶשׁ־נָגְהָן,
וִירִיעוֹת אָהֳלָן — כַּנְפֵי שְׁכִינָתָן;
וּבְקוּם הַסַּעַר וְצָרַר בְּכַנְפֵי־דְרוֹרוֹ
אֶת כֹּל אֲשֶׁר לֹא הִכָּה שָׁרְשׁוֹ בָּאֲדָמָה.

לָנָה הַבְּטָחָה בַּכֹּל... פִּתְאֹם קוֹל יָצָא: „הִתְחִילוּ!"
„אָיֵם?" – „בְּכִכַּר הַשּׁוּק". וְאִישׁ לְעֶבְרוֹ חָרֵד וְנִפְעָם...
רֶגַע – וְרֵיקָה הָרְחוֹב, כְּמוֹ מֵתוּ יוֹשְׁבֶיהָ כֻּלָּהֶם...
דְּמָמַת זְוָעָה... אַךְ עוֹד רֶגַע וְעָלוּ בַּמֶּרְחָק
מִצְּהָלוֹת פְּרָאִים... עוֹד מְעַט וְהִבְחִינָה הָאֹזֶן בְּמַעֲנֶה
עֲלֵיהֶן קוֹל נֶפֶץ וּמְחִי וְצִלְצוּל מַכַּת זְכוּכִיּוֹת
בָּאִים חִישׁ זֶה אַחַר זֶה כְּמוֹ רוֹדְפִים הַקּוֹלוֹת אִישׁ אָחִיו...
אַחַר כַּךְ קוֹל עָמוּם כְּעֵין מַפֶּלֶת שֶׁל קִיר... וְאֵין לְהַבְדִּיל
בְּתוֹךְ יָם הַקּוֹלוֹת שֶׁהֵצִיף אֶת חֲלַל הָעֲיָרָה וְאֵי־זֶה
אֲנָקוֹת חֲלוּשָׁה וְעָנוֹת מִתְרוֹעַעַת נִצָּחוֹן שֶׁל פְּרָאִים...
פִּתְאֹם – וּלְשׁוֹנוֹת שֶׁל אֵשׁ עוֹלוֹת שָׁמַיְמָה...

הַזָּקֵן בְּמִתּוֹךְ חֲלוֹם רַע וְעֵינָיו נְבוֹכוֹת וְתוֹעוֹת,
וְהִנֵּה הוּא עוֹמֵד לִפְנֵי „נַחֲלָתוֹ" שֶׁכֻּלָּהּ רוֹחֶצֶת
בְּאוֹרוֹ שֶׁל אָבִיב הָרַךְ, מְסֻיֶּדֶת וּלְבָנָה וּבְשׁוּלֵי
כְּתָלֶיהָ רְצוּעוֹת שֶׁל שָׁחוֹר בְּמִסְגֶּרֶת מְפָאֲרוֹת אֶת כֻּלָּהּ,
וּמְשַׁוּוֹת עָלֶיהָ הוֹד־חֵן, כִּקְשׁוּרִים הַשְּׁחוֹרִים לַזְּקֵנָה.

1905.

נחמיה, עד היכן הדברים מגיעים אצלנו - ועכשיו
לך ועסוק עמהם, וחייך לך תלוים מנגד.
מי ידע מה ילד יום ואל מה עוד צפוים אנחנו
בבלצאה, ירחם השם"... ונאנח דוד בדברו.
— הן, דוד! בכה הגענו לימי טובה לעת זקנתנו.
הכי שמעת את דן, בנו של השוחט, מספר
מה עיניו בעיר הפלך בשעת האסון ראו.
כסמרות שערות הראש. ויצא גם קלא בעירנו
ובקצת כפרים, שבם עברתי, כי נכון גם לנו
אסון כזה, והחג הסמוך חג מוכן לפורענות,
ושרוים יהודינו בכל כפר בפחד. ושלשום עברתי
בסליבודיה והנה כל יהודיה יצאוה,
ועומדים הבתים נעזבים ושוממים, התריסים מוגפים,
ולנתי בלילה ההוא ראשונה בכפר זה בביתו
של נכרי... כן דוד! אין זאת כי אם ימות המשיח
ממשמשים ובאים!"...

בין כך והגיעו מתוך שיחה הזקנים
לקרן הרחוב אשר שם נפרדו איש מחברו.
וצלצלו עוד דברי נחמיה האחרונים באזניו של דוד,
והזוועה אשר טפחה דמיונו לשמע
החדשות של כתבי העת ב„בית המדרש" עוד תעה בביתו:
שקט ושלוה בעיר... השמש משפיעה את אורה...
ילדים מצחקים בחוץ וזקנים מספרים בחבורה...

„נֶחָמְקָא רַחִימָא. אֵלַי, אִישׁ טוֹב!" וּבְבַלּוֹתְךָ הַמְּלָאכָה,
וְהֶעֱנִיק אוֹתְךָ הַ„גּוֹי" מִטּוּבוֹ. מְלֹא עֹמֶר שִׁיפוֹן
בְּעֵינָיו לֹא נֶחֱשַׁב לִמְאוּם, וְיֵשׁ שֶׁגַּם עוֹף בִּשְׁעַת רָצוֹן
יִתֵּן. — מָה אֹמַר לְךָ: הַ„גּוֹיִם" הָהֵם הָיוּ אֲחֵרִים.
וְעַכְשָׁיו מִשָּׁנָה אֶל שָׁנָה הוֹלְכִים וְרָעִים הַזְּמַנִּים.
תָּבֹא בַּכְּפָר וְגַם אִישׁ לֹא יַרְגִּישׁ בְּךָ, כְּאִלּוּ אֵינְךָ;
נוֹעַ תָּנוּעַ מִבַּיִת לְבַיִת וְשַׂבְתָּ שְׂבַע־רֹגֶז,
וְיָצָא שְׂכָרְךָ הַדַּל בְּהֶפְסֵד הַמְּזוֹנוֹת שֶׁל סוּסְךָ.
וְנַעַשְׂתָה הַ„לְּבָנָה" שֶׁלִּי עוֹד אַסְתְּנִים לְמַרְבֵּה הַצָּרוֹת —
כָּךְ הֵם חַיֵּינוּ; רַק אַל נָא נֶחֱטָא בְּבִטּוּי שְׂפָתֵינוּ!"...

כֹּה שָׁפַךְ אֶת לִבּוֹ נְחֶמְיָה,
מַפְסִיק בֵּין דִּבּוּר לְדִבּוּר בְּאִיּוּמִים וּקְרִיאוֹת לְסוּסוֹ
וְדָוִד לוֹ נֶעֱנַע בְּרֹאשׁוֹ לְאוֹת שֶׁל הַסְכָּמָה וְהוֹדָאָה.
— „יָפֶה אָמַרְתָּ, נְחֶמְיָה: גַּם הָיוּ הַ„גּוֹיִם" אֲחֵרִים.
הֵן גַּם אָנֹכִי לֹא תְמוֹל חַיִּי עִמָּהֶם, יָדַעְתָּ,
וְרוֹאֶה אָנֹכִי בְחוּשׁ, כִּי הוֹלְכִים וּפוֹחֲתִים הֵם כֻּלָּם.
הֲרֵי לְךָ בַּסִּילִי הַזָּקֵן מִכְּפַר מָרֶנְדַּנָּא — בַּשָּׁנִים
הַקּוֹדְמוֹת מִי לְךָ טוֹב וְכָשֵׁר מִמֶּנּוּ, וְהוֹנוֹ
כְּמוּנָח בְּכִיסְךָ. הַאִם תַּאֲמִין, כִּי זֶה שְׁנָתַיִם
הוֹלֵךְ וְגוֹבֶה אֲנִי מִמֶּנּוּ חוֹב שְׁקָלִים אֲחָדִים,
שְׂכַר עֲבוֹדָתִי, וְהוּא בְּאַחַת: „שָׁנִים שֶׁל בַּצֹּרֶת".
וּבַחֹדֶשׁ הֶעָבַר אֵלַי כֹּה דְבָרָיו: „לְשֵׁם מַה לְּךָ בִּזְמַן?
הֲרֵי בֵּין כָּךְ וּבֵין כָּךְ סוֹפוֹ לַחֲזוֹר אֵלֵינוּ"... הֲתָבִין,

שׁוּמִי עַל גַּבּוֹ הַכָּחוֹשׁ שֶׁל סוּסוֹ הַצּוֹעֵד בְּבֵינוֹנִיּוּת
וּבְכֹבֶד רֹאשׁ כְּאִלּוּ עַל כָּל פְּסִיעָה וּפְסִיעָה לְמַפְרֵעַ
נִמְלָךְ בְּדַעְתּוֹ: לַעֲמֹד אוֹ לַעֲשׂוֹת דַּרְכּוֹ עוֹד הָלְאָה,
הִכִּיר מֵרָחוֹק מִיָּד בּוֹ דָּוִד: הֲלֹא זֶה נְחֶמְיָה
הַזָּגָג, הַחוֹזֵר בַּכְּפָרִים, וְזוֹהִי סוּסָתוֹ הַלְּבָנָה.
וְכָךְ הָיָה דַּרְכּוֹ שֶׁל נְחֶמְיָה: בְּיוֹם רִאשׁוֹן עִם הָנֵץ הַחַמָּה
יוֹצֵא בַּכְּפָרִים וְשָׁב רַק בְּעַרְבֵי שַׁבָּתוֹת עִם־חֲשֵׁכָה
וְתָמַהּ הַזָּקֵן מְאֹד: מַה רָאָה עַל כָּכָה הַזָּגָג
לָשׁוּב הָעִירָה בַּחוֹל, וְהַיּוֹם יוֹם שְׁלִישִׁי בַּשַּׁבָּת.
מַהֵר וַיֵּצֵא לִקְרָאתוֹ, מִשְׁתּוֹקֵק לָדַעַת מַה טַּעַם
חֲזִירָה זוּ וְקָרָא מֵרָחוֹק: „צַפְרָא טָבָא,
נְחֶמְיָה! מֵאַיִן וּלְאָן? מַה יּוֹם מִיָּמִים, כִּי שַׁבְתָּ
וְלֹא שַׁבָּת וְיוֹם־טוֹב הַיּוֹם?״—„שָׁלוֹם!—לוֹ יַעֲנֶה הַזַּגָּג:—
אָדָם כָּמוֹנִי מֵהֵיכָן? וַדַּי מִכְּפָר בְּלִגְשְׁתָּא.
מָחָר הֲרֵי יוֹם הַשּׁוּק וְאַקְדִּים לָבוֹא הָעִירָה,
אוּלַי יְזַדַּמֵּן לִי קוֹנֶה טוֹב לְ„לְבָנָתִי״ וְאֶמְכְּרֶנָּה.
וּכְסָבוּר אַתָּה מִשּׁוּם מַה? הוֹלְכוֹת וְנוֹשְׁרוֹת שִׁנֶּיהָ
שֶׁל הָעֲלוּבָה וְקַשׁ לֹא יִצְלַח לְאָכְלָהּ, וְאָנֹכִי
מִסְּפוֹא שֶׁל סְבִין מֵהֵיכָן לָהּ אַסְפִּיק לִמְזוֹנוֹתֶיהָ?
הֲמִן הַשָּׂכָר הָרַב, שֶׁעַכְשָׁיו מִשְׂתַּכְּרִים בַּכְּפָרִים?
זְכוּכִית מִתְיַקֶּרֶת וְהוֹלֶכֶת, וּבְקָבְעֵךְ שִׁמְשָׁה בַּחַלּוֹן,
שְׁמוֹנֶה בֵּיצִים זֶה שְׂכָרְךָ, וְיַחְשְׁבוּ לְךָ עוֹד לִצְדָקָה.
זוֹכֵר אָנֹכִי בַּשָּׁנִים הַקּוֹדְמוֹת: אַךְ נִרְאוּ פָּנֶיךָ
בַּכְּפָר, וּמִכָּל פִּנָּה פּוֹנִים אֵלֶיךָ בְּחֵן וּבְתַחֲנוּנִים:

אַחֲרוֹן הַבָּתִּים בָּרְחוֹב וּלְפָנָיו הַמִּגְרָשׁ הִשְׂתָּרֵעַ,
קוֹרְאִים לוֹ „מִגְרַשׁ הַיְרִיד" וּמְרֻפָּד הוּא כֻלּוֹ כְּבְמִדְבָּר
שְׂיָרִים שֶׁל מִסְפּוֹא וָקַשׁ וּשְׁאָר צָרְכֵי סוּסִים וּבְהֵמָה
— זֵכֶר לְ„יוֹם הַשּׁוּק", שֶׁנּוֹהֵג כָּאן לְשָׁבוּעַיִם —
וּבְמוֹרַד הַמִּגְרָשׁ, בִּמְקוֹם מַלְבִּינִים הַבָּתִּים הַקְּטַנִּים,
בַּיִת וַחֲצֵרוֹ לְבַד, וְרֶוַח בֵּינֵיהֶם, וַחֲבוּשִׁים
כֻּלָּם כּוֹבָעִים שֶׁל סוּף, — פְּרוּשָׂה כְּתָרְנֵי אֳנִיּוֹת
רֶשֶׁת כְּלוֹנְסָאוֹת בָּאֲוִיר, עוֹלִים וְיוֹרְדִים: הֵן הֵנָּה
בְּאֵרוֹת־הַמַּיִם חֲפָרוּן לְשֵׁם מִצְוָה אִכָּרֵי הַפַּרְבָּר.
נִגַּשׁ הַזָּקֵן לִבְאֵר מְשֻׁבַּחַת בְּמֵימֶיהָ, וְתָלָה
דָּלְיוֹ עַל קֶרֶס הַמּוֹט הַדַּק הַמִּתְנַדְנֵד בָּאֲוִיר
(וְהוּא זָהִיר בִּמְלָאכָה זוֹ מְאֹד וְלֹא יַצְנַח הַדְּלִי לְתוֹךְ הַמַּיִם;
אָז יוֹרִיד הַזָּקֵן לְאַט אֶת דָּלְיוֹ הַמַּיְמָה וַיְמַלְּאוֹ,
וְחָגַר כָּל כֹּחוֹ בְּעֹז וְעַל כָּל הֲרָמָה וַהֲרָמָה
נוֹשֵׁם נְשִׁימָה מְלֹא רֵאָתוֹ עַד הֶעֱלוֹ לְמָעְלָה.

הֵעִיר אֶת דָּוִד הֲמוֹן עֲגָלָה נוֹסַעַת מֵרָחוֹק,
הוֹלְכָה וְקֵרְבָה לְאַט בַּדֶּרֶךְ הַלְּבָנָה וַחֲלָקָה,
אֲשֶׁר קַרְקָעָהּ כִּבְרַק מַתֶּכֶת נוֹצֵץ וּמַבְהִיק
(זוֹהִי הַדֶּרֶךְ, שֶׁלָּהּ „דֶּרֶךְ כַּמַּפָּה" יִקָּרֵא).
נָעָה הָעֲגָלָה בְּקוֹל וְרוֹעֲשִׁים כָּל אוֹפַנֶּיהָ
וַחֲרִיקָה יְבֵשָׁה לָהֶם, כְּאִלּוּ לֹא טָעֲמוּ מֵעוֹלָם
טַעַם שֶׁל זֶפֶת עֶדֶן סַדְנֵיהֶם וְקוֹבְלִים הֵם מָרָה,
וְעַל יַד הָעֲגָלָה לְאַט זָקֵן מִתְנַהֵל וּמַצְלִיף

גּוֹעֵר בִּנְזִיפָה בְּעִזָּיו שֶׁל שְׁכֵנוֹ הַחֲצוּפוֹת, שֶׁעָמְדוּ
לוֹעֲסוֹת לְתֵיאָבוֹן הַקַּשׁ אֲשֶׁר עַל גַּגּוֹ הַנָּמוּךְ,
(קַשׁ זֶה לוֹ דוֹרוֹן מֵאֵת אַחַד אִכָּרָיו הַטּוֹבִים,
נִתַּן לְאוֹת לוֹ לְקוֹרַת־רוּחַ מִמְּלַאכְתּוֹ אֱמוּנָה),
נָעוֹת בִּפְזִיזוּת זְקָנֵיהֶן וּנְכוֹנוֹת בְּכָל רֶגַע לִבְרֹחַ.
וְחִבָּה יְתֵירָה נוֹדַעַת מִדָּוִד לְבֵיתוֹ, שֶׁבָּא לוֹ
בִּירֻשָּׁה מֵאָבִיו, וְהוּא גַּאֲוָתוֹ. וְאִם נוֹטֶה כְּבָר לִנְפֹּל,
וְעָמַד הַבַּיִת מְלֻבָּן וְיָשְׁרוּ שְׁקַעֲרוּרוֹת קִירוֹתָיו,
וְלֹא שָׂבְעוּ עֵינֵי הַסָּב מֵהַבִּיט בִּמְלֶאכֶת סַבָּתוֹ.

עָבַר לְעֵבֶר הָרְחוֹב הַזָּקֵן בַּמְּסִלָּה הַכְּבוּשָׁה,
טִיט שָׁחוֹר מֵעֵבֶר מִזֶּה וּמִזֶּה וּמַלְבֵּינוֹת בְּאֶמְצַע
מַטְבְּעוֹת כַּף־רֶגֶל בָּהּ, שֶׁדָּרְכוּ פֹּה אֶמֶשׁ אַחֲרוֹנָה,
בִּהְיוֹת עוֹד הַקַּרְקַע בָּהּ רַךְ וּבְטֶרֶם עוֹד יִיבַשׁ לְגַמְרֵי.
וְהָיְתָה לַזָּקֵן מִמְּסִלָּה זוֹ הַרְבֵּה קוֹרַת רוּחַ
וְלָחַשׁ אֶל עַצְמוֹ בַּלָּאט: „זֶה כֹּחָהּ שֶׁל רוּחַ־הָאָבִיב!
שָׂרָה־לֵאָה שֶׁלִּי תּוּכַל כְּבָר לֵילֵךְ בְּשַׁבָּת־הַגָּדוֹל
לְבֵית־הַכְּנֶסֶת בִּנְעָלֶיהָ הַחֲדָשׁוֹת, וְלֹא עוֹד תִּירָא
שֶׁמָּא לָהּ יֶאֱרַע, חָלִילָה, מִכְשׁוֹל כְּמַעֲשֶׂה שֶׁהָיָה..."
עָבַר עַל שְׂפָתָיו צְחוֹק־קַל לְזֵכֶר הַמְּאֹרָע, וְאִם הֵבִיא
לֹא לִידֵי גִיחוּךְ אָז כְּלָל, כִּי בָכְתָה הַזְּקֵנָה תַּמְרוּרִים
עַל נַעֲלֵי הַשַּׁבָּת שֶׁלָּהּ, שֶׁמָּלְאוּ טִיט חוּצוֹת, בְּהִכָּשְׁלָהּ
פַּעַם בַּמִּשְׁעוֹל הַצָּר וַתִּטְבַּע בַּבֹּץ עַד בִּרְכֶּיהָ...
וְתָאַר הַזָּקֵן בְּלֶכְתּוֹ

וְ„יְהוּדִי שֶׁלָּנוּ״ זֶה שְׁמוֹ בְּנָוֵהוּ בְּחִבָּה אִמְּרָיו).
תָּחַב דָּוִד אֶת מַחְטוֹ בִּמְקוֹם הַתֶּפֶר בִּזְהִירוּת,
תָּלָה עַל מַסְמֵר הַקִּיר בִּמְתִינוּת הַבֶּגֶד הַתָּפוּר,
וְיָדָיו מֵאֲלֵיהֶן אֶל כִּיס טַלִּיתוֹ וּתְפִלָּיו שָׁלָחוּ.
לָחֲשׁוּ שְׂפָתָיו בַּלָּאט תְּפִלָּתוֹ הַשְּׁגוּרָה בְּפִיהוּ,
מַקְשִׁיב לַשָּׁאוֹן הַקַּל בַּפְּרוֹזְדוֹר (שָׁם עָסְקָה
הַזְּקֵנָה הַזְּרִיזָה שֶׁלּוֹ בְּגִבּוּל הַטִּיחַ לַקַּרְקַע,
וְהָיָה מִבַּיִת וָחוּץ הַכֹּל כְּבָר כָּשֵׁר לְפֶסַח).
וְלֹא הָיָה מַאֲרִיךְ בִּתְפִלָּה דָּוִד בְּיוֹתֵר, וַיֵּצֵא
חִישׁ מִן הַבַּיִת, מִשְׁתּוֹקֵק לִרְאוֹת בְּבֹקֶר הָאָבִיב,
וְקִדְּמָה אֶת פָּנָיו זְקֵנָתוֹ, יָדֶיהָ בְּחֹמֶר וְכַנְפֵי
מִטְפַּחְתָּהּ מֻפְשָׁלוֹת לַאֲחוֹרֵי אָזְנֶיהָ, וְאֵסֶל הַדְּלָיִים
מוּנָח עַל גַּבָּהּ הַכָּפוּף. וְהִיא שָׂמָה פָנֶיהָ הַבְּאֵרָה.
נִתְמַלֵּא רַחֲמִים עָלֶיהָ הַזָּקֵן וּדְבָרָיו אֵלֶיהָ:
„רַב לָךְ הַיּוֹם, שָׂרָה לֵאָה, אָנֹכִי לָךְ אָבִיא הַמָּיִם״.
וְהוֹדְתָה הַזְּקֵנָה בְּמַבַּט עֵינֶיהָ וַתֹּאמֶר: „וְאָנֹכִי
אָכִין בֵּינְתַיִם לְךָ חַמִּים, וּבְשׁוּבְךָ וְאָכַלְתָּ פַּת־שַׁחֲרִית״,
וּבְדַבְּרָהּ וַתּוֹרֶד הָאֵסֶל וְנֶעֶלְמָה בְּצַלַּת הַמִּסְדְּרוֹן;
וְלָקַח הַזָּקֵן הַדְּלָיִים, נֶהֱנֶה מְאֹד מִן הַדָּבָר,
כִּי הָיְתָה הַיְשִׁיבָה הַתְּמִידִית לוֹ קָשָׁה וַתְּפָרֵךְ אֶת גּוּפוֹ.

לְאִטּוֹ, מִתְרַשֵּׁל קְצָת וּמְפַהֵק לַהֲנָאָתוֹ
פָּסַע הַזָּקֵן עַל יַד כְּתָלָיו בֵּיתוֹ הָרָחָב (מַעֲשֵׂה
יְדֵי שָׂרָה־לֵאָה מִשְּׁנוֹת עֲלוּמֶיהָ, עֵת כֹּחָהּ עוֹד אִתָּהּ),

וּבְּדֶשֶׁא הַמִּגְרָשׁ הַדַּק וְגַעַת נְגִיעָה בָּם קַלָּה.
נָמַם הָאֵד מְעַט מְעַט בְּרָמָה, וַתֵּצֵן הַשֶּׁמֶשׁ
בְּמַבָּט שֶׁל חֶסֶד עַל־פְּנֵי הָעֵירָה, וְהִבְהִיקוּ כִּינְגֹהַ
שַׁלְּלִיּוֹת־זָהָב, וּצְחוֹק עֲנָוָה עַל כָּתְלֵי הַבָּתִּים
וְעַל יְרַקְרֹקֶת כָּל גַּג, שֶׁהִרְקִיב מִזֹּקֶן, אוֹ עָבַר.
נֶהֱגוֹת מְעֻדָּנוֹת הַוְיוֹ עַל מִרְבַּץ הַזֶּבֶל הִשְׁתַּטְּחוּ
הַפָּרוֹת מוּל קַרְנֵי הָאוֹר. מִתְעַדְּנוֹת בְּחֹמָן שׁוֹקְטוֹת;
וְסוּסֵי הָאֻרְוָה בַּצֵּל, שֶׁנִּמְנְמוּ דוֹמָם, פַּרְסוֹתָם
טוֹבְעוֹת בַּזֶּבֶל הָרַךְ וְאָזְנֵיהֶם בְּהִתְרַשְּׁלוּת מֻרָדוֹת,
הַרְגֵּשׁ הִרְגִּישׁוּ מִיַּד בְּקַרְנֵי הַחֹם הַמַּצְלִיפוֹת
דֶּרֶךְ הַחֲרַכִּים עַל פְּנֵי גַּבֵּיהֶם, וְזָקְפוּ אָזְנֵיהֶם
תְּמֵהִים וּכְאִלּוּ מְחַכִּים, מַחֲרִישִׁים לָדַעַת מַה יִּהְיֶה.
וְקָמָה בֵּין דָּרֵי הַלּוּל, זְרִיזִים וּמַקְדִּימִים הַלָּלוּ,
מִשְׁכִּימֵי בְּשַׁחֲרִית קוּם, מְבוּכָה לְשָׁעָה קַלָּה.
נָשְׂאוּ עֵינֵיהֶם שָׁמַיְמָה—וּבַהֲרָמַת כְּנָפַיִם
שָׁרוּ לַשֶּׁמֶשׁ שִׁירָתָם וְחָזְרוּ וְשָׁבוּ לִמְלַאכְתָּם:
נַקֵּר בָּרֶפֶשׁ וּבְלַע אֶת כָּל אֲשֶׁר יָבֹא אֶל פִּיהֶם.

פָּשְׁטוּ הַקַּרְנַיִם בַּכֹּל וְחָדְרָה לְדָוִד הַזָּקֵן
בְּעַד חַלּוֹן בֵּיתוֹ הַקָּטָן רְצוּעָה רְחָבָה שֶׁל אוֹרָה,
נִתְלָה בָּאֲוִיר בַּאֲבַק זָהָב אַדְמוּמִי, וְנָחָה
עַל פָּנָיו הַחִוְּרִים מִלֵּיל נְדוּדִים וּמִשְּׁעַת חֲצוֹת־לַיְלָה
זֶה שַׁבְתּוֹ לִמְלַאכְתּוֹ, בִּהְיוֹת חַגֵּיהֶם מְמַשְׁמְשִׁים וּבָאִים.
וְדָוִד הַחַיָּט מִיָּמָיו לֹא רִמָּה אֵבָרָיו עֲדַיִן,
וְהָיָה מִנְּעוּרָיו לוֹ כְּפָר. בּוֹ הֶחָזָק לְמֻמְחֶה בִּמְלַאכְתּוֹ

בֹּקֶר אָבִיב.

(אידיליה).

בָּאָה עִם הָנֵץ־הַשַּׁחַר מִמֶּרְחָק עֲדַת עָבִים קַלִּים
וְעָמְדוּ בְּשׁוּלֵי רָקִיעַ מְהַרְהֲרִים דּוּמָם וְתוֹהִים,
אִם רָאוּי לְהַאֲפִיל אֶת בֹּקֶר הָאָבִיב הַבָּהִיר, שֶׁאֵלָיו
חִכּוּ בְּכִלְיוֹן עֵינַיִם זֶה כַּמָּה כָּל יוֹשְׁבֵי בֶּלְצָאָה
(עֲיָרָה טוֹבַעַת בַּטִּיט בְּנוֹף בֶּסַרַבְּיָה הַנָּאוֶה).
וְחָוְרוּ פְּנֵי מִזְרָח זֶה כְּבָר וַעֲדַיִן לֹא זָזוּ מִמְּקוֹמָם;
וּמִי יוֹדֵעַ עַד הֵיכָן הָיָה הַדָּבָר מַגִּיעַ
וְאִם יוֹשְׁבֵי בֶּלְצָאָה לַשָּׁוְא לֹא הָיוּ מְחַכִּים, אִלְמָלֵא
הִתְחִילָה נוֹשֶׁבֶת מִיָּם רוּחַ עַזָּה וִיבֵשָׁה,
רוּחַ אָבִיב בְּתָקְפּוֹ, וְנִדְּפוּ כֶּעָשָׁן הֶעָבִים,
וְנִגְלְתָה כִּפַּת הָרוֹם בִּתְכֶלְתָּהּ הַחִוְּרָה וְרַכָּה.
וְעָבְרָה הָרוּחַ אֲזַי עַל חוּצוֹת הָעֲיָרָה וְהִקְרִישָׁה
כָּל גַּבְשׁוּשִׁיּוֹת הַטִּיט עַד כִּי הִלְבִּינוּ כְּנֶחֱרָכוֹת;
וְעוֹד לֹא הִסְפִּיקָה לְכַלּוֹת כָּל עֲבוֹדָתָהּ, וְהִנֵּה
שֶׁמֶשׁ הַבֹּקֶר כְּבָר עוֹלָה מֵעֵבֶר לֶהָרִים,
אֲדֻמַּת הַפָּנִים וּבְעַד אֵד דַּק נִשְׁקֶפֶת בְּרָצוֹן.
וְשָׁקְטָה הָרוּחַ כִּמְעַט, וְנָשְׁבָה קַלִּילָה וַעֲדִינָה,
נַשֵּׁק וְסַלְסֵל בְּרֹךְ חֲרָיוֹת הָעֵצִים הָרְטֻבִּים

בֹּקֶר אָבִיב.

(אידיליה).

כְּפוֹר.

עֲדוֹיֵי כְּפוֹר נִצָּבִים טוּרִים שֶׁל אִילָנוֹת,
מִתְפַּלְּלִים עַל שֶׁמֶשׁ וְעַל חַמָּה,
וַעֲטְרוֹת־כַּסְפָּם רוֹעֲדוֹת הַלְּבָנוֹת
רְעָדָה חֲרִישִׁית וַעֲגֻמָּה.

וּבְתוֹךְ הָאֵד כִּי תֵצֵּא קֶרֶן אַחַת
וּמָלֵא כָּל הַיְקוּם הֵד שִׁירָה וְשָׂשׂוֹנָה;
רַק אַתָּה, כְּפוֹר הַלֵּיל, הַשָּׂשׂ וּמַזְהִיר כָּכָה,
תִּכָּחֵד עִם עֲלוֹת הַשֶּׁמֶשׁ בָּרִאשׁוֹנָה.

יְלָדְךָ טַל וַחֲלוֹמוֹת־אוֹר טִפְחוּךָ,
אַךְ עָבַר לַיְלָה קַר עֲלֵיהֶם וַיִּקְפָּאוּ,
וַתְּכַל בִּשְׁעוֹת הַלֵּיל עִם כֹּל לְשֶׁמֶשׁ בְּרוּכָה,
וְחַג הָאוֹר לְכֹל שְׁעַת כִּלְיוֹנְךָ לְךָ הוּא.

1905.

אַךְ יִמְשֹׁךְ אֶת לִבִּי הַהוֹד שֶׁבַּחֲלוֹמוֹת קָפְאוּ.
וִיפִי הָעוֹלָמוֹת יְצַרְתִּי לֹא אֶחְמֹד, וְאִם יֶשְׁנָם וּקְרוֹבִים;
וְעֵת רַבָּה עוֹד תְּרַפְרֵף דְּמוּת עֶדְנָה וְנֻגַהּ נִכְנָעָה,
תַּט רֹאשָׁהּ עַל כִּתְפֵי עָגְמָה וּתְחַכֶּה וְתִבְכֶּה לְהִנָּם...

1905.

בָּצִיר.

אֵין אִישׁ בַּבַּיִת – מַה טּוֹב! לְיוֹם בָּצִיר שָׁקֵט נְגֹהוֹת
נָחִים עַל רִצְפַּת הַחֶדֶר עֲיֵפִים, כְּאִלּוּ
בָּאוּ מִדֶּרֶךְ רְחוֹקָה וַחֲלוֹמִית הַמֶּרְחָק עוֹד אִתָּם.
דְּמָמָה. אֵין רַעַד בְּזָרְמֵי הַזָּהָב. וְהִרְהוּרַי
נִתְלִים בִּתְמוּנוֹת הַבָּצִיר הָרַכּוֹת, נֶאֱחָזִים
בְּרִשְׁתּוֹת הַבַּדִּים הַדַּקִּים, מְזַלְּפֵי כְּחוֹל שְׁחָקִים רְחוֹקִים,
רְמָזִים עַל דְּבָרִים שֶׁהָיוּ אוֹ נִבְרְאוּ בַּחֲלוֹמִית,
קַלִּים הַרְהוּרַי וְחוֹלְפִים כְּעָבֵי אֲדָרִים הַבְּהִירוֹת.
שָׁטוֹת בָּהּ בּוֹטוֹת בַּתְּכֵלֶת וּנְמוֹגוֹת בָּאֹרֶן,
אֲשֶׁר יְשַׂמַּח הַלֵּב לְתֹם יָפְיָן וְלֹא יְעַגֵּם וְלֹא יַגַּע בְּגָוְנָן...
אַבִּיט מִסָּבִיב. מַה טּוֹבָה וּמְנַחֲמָה הַבְּדִידוּת!
בָּא מִמֶּרְחַקִּים לְפֶתַע הַזֹּהַר הַגָּנוּז וְהִשְׁתַּפֵּךְ
בְּרַחֲבֵי הָאוּלָם הָרֵיק וְהַשּׁוֹמֵם.
נָח עַל רְהִיטַי וּכְתָלַי וְעַל תְּמוּנוֹת מְטֻשְׁטְשׁוֹת־צְבָעִים,
וְרָאָה, גַּם בְּעֶצֶב הַכְּמִישָׁה לַהֲבֵי הַתְּכֵלֶת הִזְהִירוּ.
אָז יִרְעֲדוּ זִרְמֵי הַזָּהָב וְנִרְאָה הָאֹשֶׁר לְפָנַי,
כְּאוֹמֵר: „הֲרֵינִי, הַחוֹלֵם! תְּפָשֵׂנִי וּמְשָׁל־בִּי"...

גַּם חִידָה זוּ.

גַּם חִידָה זוּ מִתְהַמּוֹת לִבִּי לְעִתִּים
כְּאֶבֶן כְּבֵדָה תַּעַל בַּחֲלוֹף סַעַר,
כִּי תָקוּץ נַפְשִׁי בַּהֲמוֹן הַחֲלוֹמוֹת,
הַמְּאִירִים וְאֵינָם מְאִירִים עֹצֶב חַיָּי;
וּמְעִיקָה חִידָה זוּ עַל חֵרוּת חֲלוֹמוֹתַי,
וּמָתְחָה צֵל עַל זָהֳרֵי מַאֲוַיָּי.

אָז יֵשׁ כִּי אֶשְׁאַל נַפְשִׁי: מָה הֵם הָעוֹלָמוֹת,
אֲשֶׁר לִי יָצַרְתִּי?
וְאִם מֵאֲשֶׁר אֵלַי הִנְחִילוּנִי
הֲמוֹן רִבְבוֹת עוֹלָמוֹת, אֲנִי בוֹנֶה
בִּשְׁרִירוּת לִבִּי אוֹתָם וּמַחֲרִיבָם —
וְאַף לֹא אֶחָד אֲנִי קוֹנֶה?

אוֹ עוֹלָמוֹת זָרִים הֵם וּלְנַפְשִׁי נִתַּן
רַק לִמְשֹׁל בָּם בְּרִגְעֵי הַחֲלוֹמוֹת;
וּכְכֹכָב נוֹפֵל אֲנִי עָף בֵּין עוֹלְמוֹת־אוֹרָה,
וְיָצָא שֶׁלִּי נִשְׁמָתִי שָׁוְא מְיַחֲלָה;
וְחָלְפוּ רִבְבוֹת עוֹלָמוֹת וְאָבְדוּ —
וְאַף לֹא אֶחָד יָקוּם לִי לְנַחֲלָה.

1904.

הָמוּ הַגַּלִּים וַיִּנָּחֵמוּ,
הַקֶּרֶן בִּדְמָמָה רָעֲדָה, —
וְהַשְּׁכִינָה הַלְּבָנָה מִמֶּרְחַק
הֶהָרִים הַבְּהִירִים לִי נָדָה...

1904.

*   *
*

יָרֵאתִי הָאֹשֶׁר הַבָּא לִי.
הַבָּצִיר כְּבָר נָח עַל הֶהָרִים;
שׁוֹתְקִים כְּבָר נִמְתָּחוּ שְׁחָקִים
רַכִּים־חִוָּרִים.

נָפְלָה בַּמַּיִם הַבְּהִירִים
חֲרֵדָה הַקֶּרֶן הַיְחִידָה.
נָהֲה עַל תְּהוֹמָם וַתְּחַכֶּה,
וּמְאוּם לֹא הִגִּידָה.

נִשְׁקַף חֲלוֹמִי הַנָּאוֶה
בְּבִצְעֵי הַבָּצִיר הַחֲרֵבִים,
רִפְרְפוּ רוּחוֹת הַמֶּרְחָק
טְהוֹרִים וּשְׁלֵוִים.

הָמוּ הַגַּלִּים: אֵין אֹשֶׁר
לַנְּשָׁמָה, צְפוּף־הַכֹּל הֲרִימָה;
וַיִּנַּחֲמוּ: וְלָמָּה לָךְ אֹשֶׁר
תָּלוּי עַל בְּלִימָה?

* * *

עִם עֶרֶב הַחֹרֶף אָז בָּאתִי אֵלַיִךְ.
דּוֹמֵמָה יָשַׁבְתְּ מוּל הַכִּירָה.
עַל כָּתְלֵי הַחֶדֶר אָז רָעֲדוּ צְלָלִים.
בַּשְּׁמָשׁוֹת לֶהָבָה הִזְהִירָה.

וּצְלָלִים וּנְגֹהוֹת אָז מִלְאוּ הַחֶדֶר
וְהַלְּבָבוֹת. כְּהֶמְיַת נְגִינָה
אַחֲרוֹנָה עוֹד רָעֲדָה דוֹמָם וַתְּפַלֵּל,
וַתְּפַלֵּל וַתְּאַמֵּן בִּצְנִעָה.

אַךְ גָּוְעָה הָרִנָּה לְאִטָּהּ, לְאִטָּהּ,
וַנֵּדַע – הֲמִיתָה אַחֲרוֹנָה.
וּלְפֶלֶא חִכִּינוּ מַחֲרִישִׁים וְתוֹהִים
בְּחֶשְׁכַּת הָעֶרֶב וִיגוֹנָהּ.

הַפֶּלֶא לֹא נִהְיָה. דוֹמְמִים יָשַׁבְנוּ.
זֶה כְּבָר הַלֶּהָבָה הוּעָמָה.
וּצְלָלִים אָז מִלְאוּ הַחֶדֶר. בַּשְּׁמָשׁוֹת
לֵיל חֹרֶף קַר הִבִּיט בִּדְמָמָה.

1904.

וּמִימִינְךָ וּשְׂמֹאלְךָ אֵין זִכְרוֹן לֶהָיָה,
וְאֶל כָּל אֲשֶׁר תֵּפֶן—רַק מָוֶת וּדְמָמָה;—
וַאֲחָזְךָ בְּחָזְקָה כָּל מוֹרָא הַכְּלָיָה,
וְהִכַּרְתָּ רִאשׁוֹנָה בִּעוּתֵי הַשְּׁמָמָה.

וְיָדַעְתָּ לְפֶתַע אֲזַי כִּי עֲזָבְךָ
מִבְחַר חֶמְדַּת נְעוּרֶיךָ, לְךָ נוֹתַר לִפְלֵטָה,
וַיִּשָּׁאֵר בְּךָ רֵיק וַעֲרִירִי לְבָבְךָ,
כַּשִּׁמָּמוֹן בְּאֶרֶץ הַקָּרָה וּשְׁקֵטָה.

1904.

III. שֶׁלֶג.

יֵשׁ בִּנְפִילַת הַשֶּׁלֶג הָרַךְ וְהַצָּחוֹר
אֵיזֶה גִּיל לְלֹא־פִתְרוֹן, לֹא תֵּדַע כַּוָּנָתוֹ,
כְּמוֹ תִשְׂמַח לִרְאוֹת אֶת הָעוֹלָם הֶעָכוֹר
הוֹלֵךְ הָלֹךְ וְהִתְכַּסֶּה, וְלֹא תֵרֶא עוֹד אוֹתוֹ.

פּוֹרְחִים פְּתוֹתֵי הַשֶּׁלֶג עַלִּיזִים וּצְעִירִים,
יוֹרְדִים, נוֹפְלִים בְּשָׁאוֹן, וּשְׁאוֹנָם – הוֹמִיָּה,
וּבִמְקוֹם שָׁם חֲרוּלִים נִכְמָשִׁים מַשְׁחִירִים,
מִישׁוֹר לָבָן וְרָחָב וְחָפְשִׁי חִישׁ נִהְיָה.

פּוֹרְחִים פְּתוֹתֵי־הַשֶּׁלֶג וְכִסּוּ וְקָבְרוּ
כָּל צִבּוּרֵי שַׁלֶּכֶת, כָּל כִּמּוֹשׁ וְקָרְחָה; –
וְהֶאֱמַנְתָּ: גַּם עֶצֶב הַיָּמִים שֶׁעָבְרוּ
קָבַר אִתָּם וַיְכַסֶּה עַל שְׂרִידֵי עֲבָרְךָ.

אַךְ הַשֶּׁלֶג רַק עָבַר וַעֲטוּפַת לְבָנִים
שֹׁכְבָה כָּל הָעֲרָבָה מִסּוֹפָהּ עַד סוֹפָהּ;
עָצֵב נִבָּט הַשַּׁחַק אֲמוּץ־הָעֲנָנִים
וְהָאָרֶץ מוּנַחַת מַרְגִּיעָה וְקוֹפְאָה.

אַךְ מַבִּיט אֲנִי אֶל כָּל עֵבֶר. הַשְּׁוָקִים שׁוֹמֵמִים,
צְלָלִים וּנְגֹהוֹת וּדְמָמָה. רַק צְעָדַי נִשְׁמָעִים.
בָּדָד הָלַכְתִּי וְדוּמָם וּשְׁאוֹן קוֹל צְעָדַי
נִשְׁמַע כְּבָא מִמֶּרְחַקִּים נַעֲלָמִים־נִפְלָאִים.

הָרוּ מֶבָּטַי אֶת חֶבְיוֹן הַצְּלָלִים, הַפְּרוּשִׂים
כִּירִיעוֹת הָרַכּוֹת עַל שִׁכְבַת הָאוֹר הַמַּזְהִירָה;
בּוֹדֵד הָיִיתִי גַּם פֹּה! וּבְתוֹךְ זִרְמַת שְׂשׂוֹנִי
חָלַף לְפֶתַע גַּל עָצְבִּי הַקַּר וַיַּעֲבִירָהּ.

תָּקְפוּ עָלַי גַּעְגּוּעַי. כְּשִׁכּוֹר הוֹד־הַלַּיְלָה הָלַכְתִּי,
צָעֲדוּ רַגְלַי בְּחָזְקָה בִּרְחוֹבוֹת הַדְּמָמָה.
חָרַק רַק שֶׁלֶג מִתַּחַת וַיִּזַּל אוֹר־סַהַר כִּלְבָנָה־מַעְלָה,
הָיְתָה כֹּה קָשָׁה הַבְּדִידוּת בְּלֵיל זֶה לַנְּשָׁמָה.

ט. בַּלַּיְלָה.

קַצְתִּי בַּחֲדָרִי הַבּוֹדֵד וּבְעֶצֶב קִירוֹתָיו,
גַּלֵּי הַסְּפָרִים הַכֵּהִים לִי הָיוּ לְזָרָא.
מָשַׁךְ לְבָבִי הַלַּיְלָה הַנִּשְׁקָף בַּחַלּוֹן,
שֶׁקֶט אוֹרוֹתָיו וְקוֹרוֹ בִּכְשָׁפָיו לִי קָרָא.

מָשַׁךְ לְבָבִי הַלָּיִל, עַז קָרָה, צְחוֹר שְׁלָגִים וְסַהַר,
מָשַׁךְ לְבָבִי הַמֶּרְחָק בַּעֲשַׁן אֵדִים בְּהִירִים וְזָעִים.
וְחֵרֵשׁ יָצָאתִי מֵחֲדָרִי, מִתְגַּנֵּב בֵּין צְלָלִים וּנְגֹהוֹת,
מַחֲרִישׁ וּמְחַכֶּה לְנֹכַח לֵיל־נֵכָר, לֵיל־פְּלָאִים.

לֹא זוּ הָעִירָה, יָדַעְתִּי. לֹא אֵלֶּה בָּתֶּיהָ.
הַבְּתָלִים הַנְּמוּכִים מַלְבִּינִים. הַתְּרִיסִים מוּגָפִים.
וְשַׁלְוָה וְגִיל וּבִטָּחוֹן פְּנִימִים מִבַּעַד
לְשְׁחוֹר הַחַלּוֹנוֹת הַסְּגוּרִים הַחוּצָה נִשְׁקָפִים.

וְכִנְשָׂא עַל כַּנְפֵי נְגֹהוֹת הַלַּיְלָה אָנֹכִי
מִתְהַלֵּךְ, בּוֹלֵעַ הַקּוֹר וְהָאוֹרָה בְּצָמָא.
פִּנָּה לְבָבִי וַיְחַדֵּשׁ, וְהֶמְיַת נִשְׁכָּחוֹת חֲרֵדָה,
הֶמְיַת מַעְיָנוֹת כְּבָר קָפְאוּ שׁוּב צָהֳלָה רָמָה.

עוֹד תּוֹעִים נְגֹהוֹת בּוֹדְדִים
וְנִדְחוּ מִפִּנָּה לְפִנָּה.
סְבָךְ שָׁחוֹר שָׁם נִצַּת בְּלִי מֵשִׂים
וּבוֹעֵר וְלוֹחֵשׁ בִּצְנִעָה —

וְכָבָה בְּלִי מֵשִׂים... אֵין שֶׁמֶשׁ.
גּוֹסֶסֶת אֵשׁ רַכָּה עַל קִבְרָהּ.
הָעוֹלָם נִתְרוֹקֵן וַיִּפְתַּח
אֶת שְׁעָרָיו לַקַּדְרוּת הַחִוְּרָה.

חֹרֶף.

I. בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת.

מִבֵּין תִּלֵּי עָבִים לַבְנוּנִים
הַשּׁוֹהִים בַּמַּעֲרָב קְפוּאִים,
אַט שֶׁמֶשׁ נִדְחָקָה, וְשׁוֹלְחָה
לָאָרֶץ עוֹד מַבַּט־גַּעֲגוּעִים.

וְנִצָּת לְרֶגַע גִּיל שָׁקֵט
בְּגִזְעֵי הַגַּן הַנְּזֻעָמִים.
שְׁלוֹם עֶרֶב וּפְרֵדָה, וְאוּלַי
עוֹד שְׂרִידֵי חֲלוֹמוֹת קַיָּמִים.

מַאֲדִימִים הַסְּבָכִים. בְּעֶדְנָה
מוֹשִׁיטִים בַּדֵּיהֶם הַדַּקִּים,
וְעוֹמְדִים הָעֵצִים הַיְבֵשִׁים
מַחֲרִישִׁים, מִשְׁתָּאִים וּמְחַכִּים.

אַךְ צְלָלִים כְּחַלְחַלִּים מִתְגַּנְּבִים
עַל קַרְקַע הַשֶּׁלֶג מִשְׂתָּרְעִים,
וְהוֹלְכִים וְכוֹבְשִׁים בִּדְמָמָה
אֶת כִּתְמֵי הָאוֹר הַחִוְּרִים.

וְלֹא נוֹדַע גַּם אִם זָרְחָה פֹּה הַשֶּׁמֶשׁ
בִּזְמַן־דֹּמָה, וְנֶחְבָּאָה.

יֵשׁ אֶעֱמֹד דֹּם לְפָנַיִךְ וְאֶחְקֹר דַּעַת
אֶת תְּהוֹם עֵינַיִךְ הַשּׁוֹקְטוֹת וְהַשְּׁחוֹרוֹת;
אָז אֶשְׁאַל: אֵי הַגְּבוּל לַלַּיִל בָּהֶן וְלָאוֹרוֹת?
וּמִי מֵאַלְפֵי שְׁמָשׁוֹת כְּבָר בָּהֶן דָּעָכוּ:
עוֹד זֶה הָאוֹר שׁוֹפַעַת?

וְיֵשׁ בִּהְיוֹת הַדְּמָמָה גְּדוֹלָה כֹּה וּכְבֵדָה,
וְאַתְּ בְּתוֹךְ הַדְּמָמָה שְׁלֵוָה־נֶעֱצָבָה, —
אָז אֶחְשֹׁב: יַלְדַּת־גַּיְא אַתְּ וַאֲנִי בֶּן־הָעֲרָבָה.
וְחָשָׁה נַפְשִׁי פִּתְאֹם כַּנְפֵי־דְרוֹרָהּ
וּרְעָדָה עַל שְׂפָתַי מִלַּת־פְּרֵדָה...

אַךְ הִנֵּה נָפַל אוֹר עֵינַיִךְ — תְּפִלַּת־סְתָרִים —
וּבְרָקָן רַךְ וָטוֹב לִלְבָבִי גִּלָּה,
תְּהוֹם זָהֳרֵךְ — וָאָבִין רָזֵי צִלָּהּ;
וָאֹהַב גַּם הוֹד לֵילֵךְ וּבִצְלָלָיו
חֲמַדְתִּי בֵּין נְגֹהוֹת־נֵכָר קָרִים.

1904.

וְהָרֵי סְתָיו.

לֹא לַהֲבֵי אֵשׁ וָעֹז אַהֲבָתֵךְ כִּי הָיְתָה.
כִּנְשִׁיבַת רוּחַ רַךְ עִם סוֹף הַקַּיִץ נָחָה
רַק קֶרֶן צְנוּעָה אַחַת, קֶרֶן־בְּרָכָה,
עַל נַפְשִׁי הָעֲיֵפָה, וּבְמַגָּעָהּ
הֵעִירָה גַּעְגּוּעֶיהָ וַהֲמִיתָהּ.

עוֹד לְחָשׁוּ רִשְׁפֵּי אֵשׁ נִסְתָּרִים, צְנִיעִים,
וְכֹה הַנְּשָׁמָה עוֹד לְאֹשֶׁר־נְעוּרִים כָּמְהָה;
אַךְ נָשְׁבוּ רוּחוֹת־שֶׁקֶט, חֲלוֹמוֹת־דְּמָמָה, —
וְלֹא נָגַע סַעַר עַד לְבָבֵךְ,
לֹא פָּרְצוּ לַהֲבוֹת גַּעְגּוּעִים.

וּבְמַבַּט־עֵינֵךְ כָּל כַּךְ רֹךְ וָחֹם עֲדַיִן
עוֹד כָּל כַּךְ אֹשֶׁר צָפוּן בּוֹ – וּלְמִי־הוּא?
יֵשׁ רֶגַע עוֹד, וְאֹמַר: לִי הוּא.
יֵשׁ רֶגַע עוֹד וְלִבִּי רוֹעֵד כֹּה וּמְפַלֵּל דּוּמָם –
וּפֶתַע הַכֹּל גָּז וָאַיִן.

זֶה אֹשֶׁר־סְתָו. בָּעֶרֶב שֶׁמֶשׁ בָּאָה,
וְרֹךְ וְחֹם לָהּ עוֹד וְיִפְעַת־גַּעְגּוּעִים;
וְלַבֹּקֶר עָבֵי־עֶצֶב כְּבָר עַל הַכֹּל שְׁרוּיִם,

עוד חָסוֹן הַיַּעַר בִּגְזָעָיו הַשְּׁחוֹרִים,
אַךְ נִפְתְּחוּ אוּלַמֵּי מִסְתָּרָיו, וְתוֹעִים
בִּשְׁבִילָיו כְּבָר אוֹרוֹת הַבֹּקֶר וְגִלּוּ
מִצְּפֻנֵי מַעֲמַקָּיו הַגְּדוֹלִים לְעֵין־רוֹאִים.

הַס! נָשְׁבָה הָרוּחַ. אֶל שְׂפַת הַיְאֹר נִגְּשָׁה
עֲדַת גַּלִּים מְהִירִים: מַה פִּתְרוֹן הַחֲרָדָה?
דּוּמִיָּה. קְנֵה־גִבְעוֹל גָּבֹהַּ רַק רָעַד
וְשַׁלְוַת הַכְּמִישָׁה שׁוּב קָמָה בַשָּׂדֶה.

III.

עִם בֵּין הָעַרְבַּיִם הָעֲצָבוֹת מִתְגַּבְּרָה
וְשָׁפְכוּ עַל כֹּל גַּעֲגוּעֵי הַפְּרֵדָה,
וּשְׁטוּפַת נְגֹהוֹת הַשְּׁקִיעָה הַגְּדוֹלָה
עוֹמֶדֶת הַתֵּבֵל גְּאֵיוֹנָה־בוֹדֵדָה.

וְקָסַם הָעַיִן הוֹד קַלְחֵי־הַזָּהָב,
אַדְמִימוּת הֶעָלִים לַחֹרֶשׁ, וְהִזְהִירָה
הַשֶּׁמֶשׁ כָּל עִשְּׂבוֹת הַמִּישׁוֹר הַכְּמוּשִׁים,
כְּמוֹ שׁוּב בָּאָה פְּרִיחָה חֲדָשָׁה וּצְעִירָה.

וְקָם יֹפִי חָדָשׁ בָּעוֹלָם לָרֶגַע —
הֲלֹא הוּא הוֹד כְּלָיָה וּבִרְכַּת־גְּאוֹנָהּ,
הֲלֹא הֵם תַּנְחוּמֵי הַמָּוֶת הַבְּהִירִים, —
בַּת־צְחוֹקוֹ שֶׁל עוֹלָם גֹּוֵעַ אַחֲרוֹנָה.

1904.

תִּשְׁרֵי.

I.

הָעוֹלָם לֹא נִרְדָּם. מִשְּׁעַת חֲצוֹת־לַיְלָה
הִתְעוֹרֵר הַכֹּל מִתּוֹךְ רַעַד וְיִרְאָה.
הַשְּׁחָקִים כֹּה רַכּוּ־חָוְרוּ. הַבְּרִיאָה
מְבִינָה אֶת עַצְמָהּ חֲרֵדָה וּמְהִירָה.

וַיֵּדַע זֹאת הַכֹּל: שְׁעַת פְּרֵדָה הִגִּיעָה.
וְקִבְּלָה הַבְּרִיאָה וְהִצְדִּיקָה גְּזַר־דִּינָהּ.
וְשָׁרוּי עַל כֻּלָּהּ רֹךְ תִּקְוָה וּתְפִלָּה
וּצְפִיָּה לְרַחֲמִים וּצְפִיָּה לַחֲנִינָה.

וְעֶצֶב חֲרִישִׁי. אַט תּוֹעוֹת הָרוּחוֹת
עַל מַצָּע הֶעָלִים וְקוֹל לֹא יִשָּׁמַע.
דּוֹם פּוֹרְשִׂים נְעוּרֵי הָעוֹלָם וְהוֹלְכִים
וְהִשְׁרוּ עַל הַכֹּל בִּרְכָתָם בִּדְמָמָה.

II.

הִלְבִּינָה הַדֶּרֶךְ. נְטוּיֵי רֹאשׁ שְׁלֵוִים
הַדְּשָׁאִים הַחֲרוּכִים בִּצְדָדֶהָ מוּנָחִים.
בְּאֵדֵי הַמֶּרְחָק הַכְּחוּלִים מִצְטַיְּרִים
כִּילָדִים עֲזוּבִים בַּשָּׂדֶה הַסְּבָכִים.

*

* *

יָשַׁבְתְּ בְּסִירָתִי הַקַּלָּה
כִּי רָעַד לְבָבֵךְ הַתָּם,
וַתֹּאמְרִי: אֲנַסֶּה אֶת כֹּחִי
בַּקְּרָב עִם אֵיתָנֵי־הַיָּם.

חָפַצְתְּ בְּאֲשֶׁר־קְרֵבוֹת רַק רֶגַע,
אַךְ קָם אָז הַסַּעַר הֶעָז, —
וּצְפוּיָה לַקְּרָב עִם הַיָּם אַתְּ
לְכָל יְמֵי חַיַּיִךְ מֵאָז.

1904.

וּמְרַחֵף בַּחֲלָלוֹ שֶׁל הָעוֹלָם מִן שְׁעָמוּם,
שֶׁיֵּשׁ בּוֹ מִמְּרִירוּת הַנֵּצַח וִיגוֹנוֹ,
כְּמִי קָצָה הַבְּרִיאָה בַּהֲוָיַת־שִׁמָּמוֹן
וְקוֹבֵל בִּדְמָמָה הַיְקוּם עַל אִי־אוֹנוֹ...

1904.

יֵשׁ יָמִים בַּקַּיִץ...

יֵשׁ יָמִים בַּקַּיִץ מְעֻנָּנִים לַחֲצָאִין.
מִבֹּקֶר עָב קְלוּשָׁה עַל עוֹלָם מִשְׂתָּרְעָה,
וּכְמוֹ בְּעַד רֶשֶׁת מִסְתַּנֶּנֶה דוֹמָם
עַל כֹּל אוֹרָה חִוֶּרֶת, צְהַבְהֲבָה, מְזֹרָה.

וְעוֹמְדָה הָעֲרָבָה מַחֲרִישָׁה־עֲגוּמָה.
הַקָּמָה הַכֵּהָה בַּגַּיְא לֹא תָנוּעַ,
וּכְאִילוּ קָם פֵּרוּד חֲשָׁאִי בַּבְּרִיאָה,
כֹּל נִשְׁקָף כֹּה בוֹדֵד, כֹּה נֶעֱצָב־פָּרוּעַ.

כִּפְסֹלֵי הַשַּׁיִשׁ נִצָּבִים אִילָנוֹת.
הַנַּחַל כֹּה קוֹדֵר. הַסּוּף כְּמוֹ קָפָא.
וּשְׁפוּכָה עֲיֵפוּת עַל עַרְבוֹת הָעֶצֶב,
הָאוֹבְדוֹת מִיָּמִין וּשְׂמֹאל לְלֹא־שָׂפָה.

לֹא אוֹר וְלֹא צֵל לְיוֹם זֶה. גַּוָּן אֶחָד
לִמְלֹא הָרָקִיעַ וּמְלֹא הָאֲדָמָה,
וְדוֹמֶה כְּאִילוּ מַחֲשָׁבָה גַם אַחַת
מְמַלְּאָה בְּיוֹם זֶה אֶת כָּל בּוֹ נְשָׁמָה.

רֶגַע שֶׁקֶט. פִּתְאֹם שֵׁנִית
קָם מִתְעוֹרֵר רוּחַ שׁוֹבָב.
טִפּוֹת הוֹפְקוֹת: עַל הַבַּיִת
יָצֹר אוֹיֵב וַהֲמוֹן רֻבָּיו.

וְשׁוּב דּוּמִיָּה קָמָה רֶגַע,
כְּמוֹ אֵיתָנֵי רוּם נִמְלָכִים—
וּבְעוֹז־מִשְׁנֶה וַהֲמֻלָּה
מִטְרוֹת גִּיל מֵרוֹם נִשְׁפָּכִים.

1904.

גֶּשֶׁם־קַיִץ.

דְּמִי וָחֹם. לְנַפְשׁוֹ עָזוּב
עוֹמֵד עוֹלָם שְׁטוּף קַרְנַיִם.
זוֹרְמִים אַט קִלּוּחֵי אֲוִיר,
וְאֵינוֹ רוֹעֵד זְהַב הַמַּיִם.

אַךְ כִּמְרַגְּלֵי חֶרֶשׁ אוֹרְבִים
עָבִים כְּבָר מֵעֵבֶר לֶהָרִים,
וּבִשְׁכֹן הָעוֹלָם בֶּטַח
חוֹרְשִׁים עָלָיו מְזִמּוֹת־סְתָרִים.

פִּתְאֹם חָלְפוּ צְלָלִים מְהִירִים –
רַגְלֵי מְבַשֵּׂר – עַל הַגִּבְעָה,
וּבֵין־רֶגַע וְלָעוֹלָם
סוֹד הֶעָבִים וְאָרְבָּם נִבְעָה.

וּבֵין־רֶגַע מִכָּל עֵבֶר
קָמוּ רוּחוֹת צְמֵאֵי־קְרָבוֹת.
חָרַד סוּף לִקְרָאתָם. שַׁחוּ
פְּזוּרוֹת־בַּדִּים הָעֲרָבוֹת,

* *
*

הֲנִרְאָה הַחֲלוֹם לִי בְּאָבִיב
אוֹ הָיָה הָאָבִיב – חֲלוֹם?
דִּמְדְּמֵי הַשּׁוֹשָׁן הִשְׁתַּפְּכוּ
עַל דְּשָׁאִים רִאשׁוֹנִים מֵרוֹם.

וַיְהִי מַרְאֵה חוֹלֵם לַשַּׁחַק,
בְּהִיר־בַּדִּים עָלֵינוּ אָז נָע
עֵץ צָעִיר, כְּמוֹ שָׁפַךְ דּוֹם שִׂיחַ
לְשֶׁמֶשׁ הָעֶרֶב הַבָּא.

אַךְ גַּם כְּבָר בַּמֶּרְחָק הַיַּעַר.
עַל נַחֲלֵי־הַדְּמָמָה סוּף שַׁח;
וּבְשֶׁקֶט הָעֶרֶב אַט עָלָה
וַיְרַפְרֵף אֵד לָבָן וָרַךְ.

וּבְעֶדְנַת הָעֶרֶב הַשָּׁלֵו
מִשְׁתָּאִים עָמַדְנוּ וָדוֹם,
וּבְכָל קֶסֶם יָפְיֵךְ וְתֻמֵּךְ
רְאִיתִיךְ כַּחֲלוֹם בְּתוֹךְ חֲלוֹם...

1904.

עוֹד הַיְקוּם מִשְׁתּוֹמֵם, עוֹד חֲצִי־אוֹרָה
יְצַּע אַט בַּגַּיְא וּבְכָל חֲרִיצָיו,
וְשֶׁקֶט מָלֵא תִקְוָה עוֹד עַל הַכֹּל שׁוֹרֶה, —
וַעַל הָהָר כְּבָר שֶׁמֶשׁ אָדֹם נִצָּב.

וּבְבַת־אַחַת נָפְלָה אוֹרָה גְדוֹלָה,
הָפְכָה כָל הָעֲרָבָה לְיַם־זָהָב,
וּכְמוֹ הוּרַם פִּתְאֹם וִילוֹן־לַיְלָה,
עָמַד עוֹלָם גָּלוּי בְּאַלְפֵי פְּלָאָיו.

1903.

דִּמְדּוּמֵי בֹּקֶר.

שַׂחַק מַכְסִיף. מֶרְחֲבֵי עֲרָבָה
עוֹטִים תְּכֵלֶת חִוְּרָה – וּמִתְגַּלִּים.
כֹּכָב אֶחָד רָעַד עוֹד – וְכָבָה.
מִן הָאָרֶץ נִשְּׂאוּ אֵדִים קַלִּים.

רֶגַע אֶחָד הַכֹּל דּוּמָם חִכָּה;
כַּמּוּצָקִים נָחוּ רַחֲבֵי מָיִם.
עֵצִים עָמְדוּ שׁוֹתְקִים. עַל הַבִּקְעָה
נִתְלוּ אֵדִים רַחֲבֵי כְנָפַיִם.

נָשְׁבָה רוּחַ קַלָּה. רֶטֶט־דְּמָמָה
חָלַף כָּל הַמִּגְרָשׁ וְרֹךְ דְּשָׁאָיו.
רֵיחַ פְּרָחִים עָלָה. בַּחֲלַל־רָמָה
שְׁפַךְ אֹפֶל־וְרֹד בַּחֲצָאֵי צְבָעָיו.

קִרְעֵי אֵדִים עוֹד בָּאֲוִיר תָּעוּ,
כֻּנְּסוּ, פֹּזְּרוּ, רָמוּ וַיִּשְׁפָּלוּ,
וַיִּמֹּגוּ דּוּמָם – וּכְלֹא הָיוּ.
רִכְסֵי הָרִים בָּלְטוּ וַיִּגָּלוּ.

וּבְרֶדֶת דִּמְדְּמֵי עֲרָבִים
בְּקוֹרָם הַקַּל,
וְעָמַד מִשְׁטְפוֹ הֶעָלָיו
בַּשִׁלּוּלִית כָּל גַּל,
וְחָוַר הַשַּׁחַק וְהָלַךְ
עָמוּם וּכְהוּת,
וְנִשְׁקָף אָז הַכֹּל כֹּה בּוֹדֵד
בַּתֵּבֵל הַזֹּאת.

1903.

אֲדָר.

עַל קַרְקַע הַגַּן עוֹד שָׁטוּחַ
הַשֶּׁלֶג הָרַךְ,
אַךְ פֹּה וָשָׁם הוֹלֵךְ וְכֵהֶה
כְּבָר לָבְנוֹ הַזַּךְ.
וְעַל בַּדֵּי הָעֵצִים הָרְטֻבִּים
הַשְּׁלוּחִים בַּחֲלַל
הָעוֹלָם, כְּמוֹ דוּמָם מְרַפְרֵף
חֲלוֹם אָבִיב קַל.

בָּאֲוִיר הָרַךְ וְהַשָּׁקֵט
כְּבָר מְרַפְרֵף דְּבַר־מָה,
שְׁיָרֵיהוּ כְּרֵיחַ הָאָבִיב
הַהוֹלֵךְ וָבָא,
וְהָלַךְ הַשַּׁחַק וְכָחַל
וְהָלַךְ וָצַח,
וּמָלְאוּ כָּל רַחֲבֵי הָעוֹלָם
מִין עֶצֶב נֶעְלָם וָרַךְ.

חֲלוֹמוֹת לֹא מֵתִים...

חֲלוֹמוֹת לֹא מֵתִים. אִם פָּרְחוּ
רַק פַּעַם בַּנְּשָׁמָה, לְעוֹלָם
הֵם, מְלַוִּים הָאָדָם, וּבְמוֹתָם
עוֹד חַי יָמִים רַבִּים הֵד קוֹלָם.

וּבְלֵילוֹת לֹא־שֵׁנָה, כִּי יַחֲרִישׁ
מִסָּבִיב שְׁאוֹן הָאֲדָמָה,
הֵם קָמִים וְעוֹלִים מִקִּבְרָם
וְתוֹבְעִים עֶלְבּוֹנָם בִּדְמָמָה.

וּמְרַחֲפִים הֵם כַּצִּפֳּרִים
סְבִיב קִנָּם הַנֶּהֱרָס וְהוֹמִים;
וְעַד הָנֵץ הַשַּׁחַר יִתְדַּפְּקוּ
עַל שַׁעֲרֵי לְבָבוֹ הַשּׁוֹמֵם.

וְקָם אָז הָאָדָם בַּבֹּקֶר
וּפָנָיו כֹּה חִוְּרִים וְרַכִּים,
כְּאִילוּ עוֹד שָׁרוּי עֲלֵיהֶם
הוֹד חֲלוֹמוֹת הַלַּיִל הַזַּכִּים.

1903.

* *
*

כִּי יַחֲלֹף הַסַּעַר עֲלֵי הָאֲדָמָה,
וְהִשְׁאִיר הֵד שִׁירוֹ הֶעָז לִי בַּנְּשָׁמָה.

כְּזֶרַע גִּצִּים יִפֹּל בְּסֵתֶר קַרְקָעָהּ,
וְנֶעֱלַם רַב יָמִים, אַךְ יֶעֱצַם וְגָאָה.

וְהַסַּעַר כְּבָר עָבָר. דְּמִי. זַךְ הָרָקִיעַ.
מִי פִּתְאֹם בִּלְבָבִי הֵד רְעָמִים הֵנִיעַ?

בְּנֵי־אָדָם כְּבָר נָמִים. הָאָרֶץ הִשְׁלִימָה.
אָנֹכִי רַק אֵתַע עִם שִׁירִי בִּדְמָמָה.

1903.

אָב.

אֵין רַחֲמִים וַחֲנִינָה לִפְנֵי שֶׁמֶשׁ־חֹם.
עַל כֹּל פָּשְׁטוּ קַוָּיו מִגָּבְהֵי הָרוּם,
וַיִּחֲנוּ ,כַּצָּר בְּכָל חֲרִיץ וַחֲגִי,
וַיִּבְקְעוּ גַּם מַחֲבֹא הַיַּעַר הֶעָב.

וּשְׁרוּיָה הַכְּנָעָה שַׁתְקָנִית עַל כֹּל,
כְּמוֹ נָטָה כָל צֶמַח אֶת שִׁכְמוֹ לִסְבֹּל,
וּכְאִלּוּ כְּבָר עָיֵף הָעוֹלָם מִלְּחֹם
הִשְׁתַּטַּח בְּלִי־אוֹן תַּחַת קַרְנֵי הַחֹם.

וּכְנוֹאָשׁ מִכֹּל עוֹמֵד דּוּם שְׂדֵה הַבָּר,
מִתְמַתֵּחַ בַּעֲצְלוּת עַל גַּבֵּי הָהָר;
הִלְבִּינוּ שִׁבֳּלָיו הַיְבֵשׁוֹת, וּכְמוֹ
תְּחַכֶּינָה לַמַּגָּל, הַמְּאַחֵר לָבֹא...

1903.

לֹא אָבַדְתָּ הַדֶּרֶךְ בַּסְּעָרָה...

לֹא אָבַדְתָּ הַדֶּרֶךְ בַּסְּעָרָה,
בַּעֲטֹף אֵימֵי־לַיְלָה מֶרְחַקִּים,
כָּל הַתְּחוּמִים כִּי בָטְלוּ לְפֶתַע
בֵּין אוֹר־שַׁחַק וְאֶרֶץ־מַחֲשַׁכִּים;

וַיֵּאָחֲזוּךָ בַּלָּהוֹת, מִמְּרוֹמִים
הַמִּתְגַּלִּים כִּי רָמַז אוֹר־קָדִים,
וְעוֹד טֶרֶם לָךְ לָקוּ הַמְּאוֹרוֹת,
כְּבָר לְבָבְךָ לָךְ חָזָה חֲלוֹם־פְּחָדִים.

וַתֶּאֱהַב חֲלוֹם זֶה וַיִּדְבַּק
שִׁמְמוֹנוֹ הַזָּר בָּךְ, בִּשְׁבִילוֹ
שְׂשׂוֹן מֶרְחַקִּים לֹא שְׁטָפְךָ עִם עָבְרוֹ,
אֹדֶם רִאשׁוֹן לֹא נָגַע בָּךְ בְּהִלּוֹ.

וַיִּפִּילוּ עָלֶיךָ אֵימָתָם
דְּרָכִים, טֶרֶם עָבַרְתָּ עוֹד בָּמוֹ,
וַתִּשְׁתַּטַּח עַל קִבְרוֹת אֱלִילִים,
אֲשֶׁר טֶרֶם עָבַדְתָּ לָמוֹ.

1908.

לִפְנֵי סַעַר.

דְּבַר־מָה עָבַר עַל הַמִּגְרָשׁ.
וַיִּזְדַּעְזְעוּ הַנְּשָׁבִים,
וּכְמוֹ רָצִים מְבֹהָלִים
חָלְפוּ סָבִיב צִלְלֵי־עָבִים.

אַךְ חִישׁ רָבַץ כָּל הָעוֹלָם
תַּחַת צֵל — וַיִּכָּנַע.
רַק הַקָּמָה נִרְגְּנָה חֶרֶשׁ.
הִבִּיט תֵּל לְתֵל תָּמֵהַּ.

כְּלוֹ כֵהֶה נִשְׁקַף יַעַר
צְפוּף אִילָנָיו. וְאוּלַי עָבַר
רַעַשׁ חֲרִישִׁי בְּמַעֲמַקָּיו —
עַד־הֲלוֹם לֹא נִשְׁמַע דָּבָר.

אֵיזֶה שֶׁקֶט טָמִיר יָרַד,
מָלֵא הַכֹּל שְׁלוֹם־עֲנָוָה,
כְּאִילוּ רֶגַע עַל הָאָרֶץ
עֵת הַקְּדוּמִים פִּתְאֹם שָׁבָה.

1903.

דִּמְדְּמֵי־אָבִיב.

עוֹד בֵּין בַּדֵּי גַן עֵירוּמִים וּמוּשָׁטִים
קִרְעֵי רוּם כִּמְרָזִים רְחוֹקִים דּוּם נִבָּטִים
חִוְּרִים וַעֲגוּמִים. כָּל הַכִּר הָרָחָב
הוּעַם. בַּעֲמָקִים אֵד חֲוַרְוַר שָׁכָב.
רֶשֶׁת צְלָלִים אֹחֲזָה כָּל הַבִּקְעָה כֻּלָּהּ.
רוּחַ קַלָּה עָלָה, נִשְׁבָּה מִן הַמְּצוּלָה,
וּבִדְכִי קַל עָבְרָה כָּל הַיְאֹר עַד שְׂפָתוֹ,
פֹּגְשָׁה סְבַךְ עֲרִירִי, תַּרְעִיד אֶת נִצָּתוֹ,
וּבַמֶּרְחָק אָבְדָה, שֶׁקֶט. דֹּם כִּפְגָרִים
גְּדוֹלִים וְנוֹרָאִים שֹׁכְבִים סָבִיב הָרִים.
וּכְמוֹ שִׁירַת אֹבֵד מְרַחֲפָה בַּדּוּמִיָּה, —
אֵיזוֹ תּוּגַת־סְתָרִים שְׁפוּכָה עַל הַבְּרִיאָה.

1903.

* *
*

נָדַמּוּ הַזְּמִירוֹת בִּלְבָבִי.
כְּנַחֲלֵי הַבָּצִיר הַחֲרֵבִים,
הַזּוֹחֲלִים אַט בָּעֲמָקִים,
יְקַלְּחוּ עוֹד שְׁיָרֵי עֲצָבִים.

וַיִּבְכּוּ תְּשׁוּקוֹתַי הַגְּדוֹלוֹת.
לִתְשׁוּקָה רַק אַחַת — מַרְגֵּעָה
מִנְּדוֹד וּמִסּוּפוֹת הַחַיִּים
עוֹד תֵּכֶל נִשְׁמָתִי הַיְגֵעָה.

וַתָּקָם לִדְמָמָה הַסְּעָרָה.
וְרַק עֲנוֹת־חֲלוּשָׁה לִפְעָמִים
תִּתְפָּרֵץ מִלְּבָבִי, כִּי יַחֲלֹף
עוֹד חֹם הָעֲלוּמִים בַּדָּמִים.

וַיַּחֲלֹף בְּצֵל תּוֹר אֲבִיבִי.
בְּלִי פְּרָחִים וְנַגְהוֹת־הוֹד חָלָף.
וּבְלֵילוֹת־הַסְּתָיו הַשּׁוֹמֵמִים
לֹא אוֹרִיד גַּם דִּמְעַת־חֹם עָלָיו...

1902.

* *
*

לוּ יְדַעְתֶּם מָה רַבִּים מַכְאוֹבַי,
מַה תִּשָּׁפֵךְ מְרֵרָתִי מִכַּעַשׂ, —
אָז שְׁאַלְתֶּם: אֵיכָכָה עֵין־שִׁירָה
מִלֵּב כּוֹאֵב כָּזֶה עוֹד נִבַּעַת?

לוּ יְדַעְתֶּם מָה רַבּוֹת הַסְּעָרוֹת
שֶׁעָלַי כְּבָר בְּחֶלְדִּי עָבָרוּ, —
וַתִּתְפַּלְאוּ: אֵיכָכָה עוֹד קִרְבִּי
לַהֲבֵי־חֵשֶׁק לַחַיִּים נִשְׁאָרוּ?

לוּ יְדַעְתֶּם אֶת כָּל הַשִּׁמָּמוֹן
שֶׁמִּתַּחַת לַפְּרָחִים שֶׁל שִׁירָה, —
וַתִּשְׁתּוֹמְמוּ עַל רֹב הַתַּמְרוּרִים,
שֶׁכְּבָר סָבְלָה נִשְׁמָתִי הַצְּעִירָה.

1902.

וּבְמַבַּט עֵינִי מִלְמַטָּה יְצַת הַכֹּכָב הַבּוֹדֵד
וּבָעַר וְרָעָד. —
הוֹ, כֹּכָב יְחִידִי! הֲיִנַבֵּא עֲתִידוֹת לִי אוֹרְךָ,
אוֹ נַחֵם יְנַחֵם
עַל זֶה, שֶׁעָבַר לָעַד?

1902.

בְּלֵילוֹת הַסְּתָיו הַמְאֻחָרִים...

בְּלֵילוֹת הַסְּתָיו הַמְאֻחָרִים.
כִּי יֶהֱמֶה הָרוּחַ מֵעֵבֶר לַכְּתָלִים
וְעָבַר מַעֲרָמֵּי הַגָּן,
הָלוֹךְ וּבָכֹה וּבַקֵּשׁ
אֲבֵדוֹת לֹא אָבַד;—
אָז יִרְעַד לְבָבִי רַעַד חֲרִישִׁי
וּבָכָה גַּם הוּא.—
מַה יִּבְכֶּה לְבָבִי? הֲצַר לוֹ עַל זֶה שֶׁהָלַךְ,
אוֹ יִבְכֶּה עַל זֶה שֶׁלֹּא בָא?

בְּלֵילוֹת הַסְּתָיו הַמְאֻחָרִים,
כִּי יִנָּהֲרוּ מַחֲנוֹת הֶעָבִים
זֶה אַחַר זֶה,
הָלוֹךְ וְתָעֹה בַּעֲרָבוֹת הַשַּׁחַק הָרְחָבוֹת,
וְכוֹכָב יְחִידִי
יְרַקֵּד בֵּין תִּלֵּי־הַשְּׁחוֹר,
כְּסִירָה הַקַּלָּה כִּי תַפְלִיג בֵּין גַּלֵּי הַסַּעַר;—
אָז נוֹחַ לֹא אוּכַל
כְּבָר עוֹד עַל מִשְׁכָּבִי

* * *

בִּקְצֵה חֹרֶשׁ אֵלָּה נִצָּבָה בוֹדֵדָה.
הֲלוֹם־רַעַם גִּזְעָהּ וְחָשׂוּף זֶה כְּבָר.
וְלָמָּה הִיא כָּכָה נֶעֱצָבָה רוֹעֵדָה,
בַּחֲלוֹף בֵּין אִילָנֵי הַסְּתָיו רוּחַ קָר?

בְּזֹרַח הַשֶּׁמֶשׁ מַצַּבְתָּהּ נֶחֱשֶׂפֶת,
טַל־אָבִיב לֹא יַפְרַח עָלֶיהָ כָּל נֵץ, —
וּלְהֶמְיַת הַסַּעַר תִּתְנוֹדֵד זוֹעֶפֶת,
כְּמוֹ תַם עַתָּה פִּרְחָהּ וּלְקֵיצָהּ בָּא קֵץ.

1902.

* *
*

גֶּשֶׁם לֵיל הוֹמֶה נוֹגֶה,
דּוֹפְקוֹת טִפּוֹת עַל הַשִּׁמְשׁוֹת.
רֶגַע נָחוֹת הֵן, וְשֵׁנִית
כְּאִילוּ גֹּמֶר שִׁיר־לֵילָן חָשׁוֹת.

וּכְרֹדֶפֶת וְנִרְדֶּפֶת
עָבְרָה רוּחַ עַל חַלּוֹנִי;
נֵרִי נִלְחָם עִם הַצְּלָלִים,
לִבִּי נִלְחָם עִם עִצְּבוֹנִי.

חֲשֵׁכָה גָּבְרָה. שְׁעִפֵּי־אוֹרָה
נֶאֱבָקוֹת כְּנוֹאָשׁוֹת.
וּבִכְבֵדוּת זֹחֵל לַיִל.
וּלְגוֹת דְּמָעוֹת עַל הַשִּׁמְשׁוֹת.

1902.

* *
*

בִּנְהוֹם סַעַר זוֹעֵם בַּגַּנִּים
בִּי שִׁירַת הַשֶּׁמֶשׁ בַּתְּחִלָּה
כַּפֶּרַח עָלְתָה. לֹא נִשְׁמַע
עוֹד קוֹלָהּ, אַךְ דּוֹם רָעַד גִּילָהּ.

מֵעֵבֶר לַקִּיר אָז הִתְמַרְמֵר
וַיֹּאבַד בְּעַצְמוֹ לֵיל־שׁוֹאָה,
וָאֶשָּׂא אֶת שִׁירַת הַגְּאֻלָּה
בַּטָּמוֹן וָאֶשְׁמֹר אֶת בֹּאָהּ.

אַךְ כָּלָה אֵשׁ נְעוּרֵי הַחֹרֶף.
הַיָּמִים לְאֵין אוֹרָה עָבָרוּ,
וְלֵילוֹת, לַחֲלוֹמוֹת נִבְרָאוּ,
בְּאֵין־חָזוֹן וּשְׁמָמָה נֵאָרוּ.

וּבְהֵנֵץ קוֹר־אָבִיב רִאשׁוֹנָה
כְּבָר הָיָה לְבָבִי בִּי חָלָל,
וּלְפִרְחֵי הַגַּיְא הַחֲדָשִׁים
אַף שִׁיר נֹגַהּ אֶחָד לֹא צָלָל.

1902.

* *
*

לֹא חָלַמְתִּי הַחֲלוֹם. לֹא הֱנַפְתִּי הַדֶּגֶל.
אַךְ גַּם בִּי פָּגַע חֵץ. אַף כְּמוֹכֶם נִפְצַעְתִּי.
לֹא אָנֹכִי אָסַרְתִּי הַקְּרָב, לֹא אָנֹכִי
חָלַמְתִּי הַחֲלוֹם, אַךְ פִּתְרוֹנוֹ יָדַעְתִּי.

הוֹי, אָח כּשֵׁל! כָּל מְרִירוּת פִּתְרוֹנוֹ אֵרָאֶה:
עוֹד לֹא אֹרַג הַשִּׁיר – וּכְבָר קִינָה צְלָלָה,
עוֹד לֹא רֻקַּם הַחֲלוֹם – וּכְבָר קוּרָיו נִתָּקוּ,
עוֹד לֹא חָלַף צְחוֹק־גִּיל – וּכְבָר דִּמְעָה נָזָלָה.

1902.

בְּרֵאשִׁית הַסְּתָיו.

עוֹד רַךְ הָאֲוִיר. רָוֵי שֶׁקֶט הַנְּגֹהוֹת.
וּמְלֵאוֹת חֲנִינָה הָרוּחוֹת הַתּוֹעוֹת.
וְירַק גַּיְא עוֹד קוֹרֵא בֵּין גִּבְעוֹת־הַסְּתָיו;
וְנָגְעָה עַד לֵב. עוֹד הַשֶּׁמֶשׁ בְּבוֹאָהּ
וְגִלְּתָה לְפֶתַע לָעַיִן הַנּוֹהָה
שְׁטוּף קְסָמִים אַחֲרוֹנִים הַמֶּרְחָק הָרָב.

אַךְ עָגֹם מִסָּבִיב. מִכָּל הָעֲבָרִים
רַק שָׂדוֹת עֵירֻמִּים וּצְהֻבִּים מִשְׂתָּרְעִים,
וּגְלוּיִם לָעַיִן כָּל עֵמֶק וָגָב;
וְאֵין עוֹד לַיַּעַר סוֹדוֹתָיו הַיָּפִים,
שֶׁקָּסְמוּ אֶת נֶפֶשׁ הַתּוֹעֶה בַּנְּשָׁפִים
אֲפוּף דְּמִי־הֲדָרוֹ וִירָקוֹ הֶעָב.

וּבְצֵאת טַיָּל בּוֹדֵד בִּדְמִי הָעֲרָבִים,
וְרָאָה מִסָּבִיב רַק חֲרָיוֹת וּרְגָבִים,
וְתָלוּי עֲלֵיהֶם עֲרָפֶל־הַסְּתָיו;
וּבְשׁוּבוֹ אֶל חֶדְרוֹ הַבּוֹדֵד וְשׁוֹמֵם,
עֵת רַבָּה יִתְהַלֵּךְ עוֹד נֶעְצָב וְדוֹמֵם
וּלְכוּד אוֹרוֹת־שְׁעָפִים עַל אֲשֶׁר שֶׁעָף.

1902.

* *
*

כַּחֲלוֹף סוּפָה תָּקוּם דְּמָמָה,
כְּתֹם לַיִל יֵאת הַיּוֹם;
אָז תָּנוּחַ הָאֲדָמָה,
חֶרֶס יָהֵל בִּשְׁמֵי־רוֹם.

אַךְ הֲבָאתָ אָז בַּיְּעָרִים,
הֲרָאִיתָ אֶת הַבְּרוֹשׁ?
אֶת עֲנָפָיו הַנִּשְׁבָּרִים,
אֶת מַצַּבְתּוֹ כְּפוּפַת־רֹאשׁ?

חֲלַל הַסַּעַר, יַעֲמֹד דּוּמָם,
שְׁדוּד הַלַּיִל, קְפוּא יַקֹּר,
וְלֹא יִשְׁעֶה גַם אִם חֲמָם
שׁוֹפְעִים עָלָיו קַוֵּי־אוֹר.

גַּם בַּשֶּׁקֶט וּבַנְּהָרָה
יַחֲלוֹם סַעַר, לֵיל וּשְׁחוֹר, —
וְלַשָּׁוְא רַק שֶׁמֶשׁ בָּרָה
לוֹ שׁוֹלַחַת בִּרְכַּת־אוֹר.

1901.

*

כָּל מַשְׂאוֹת הַנֶּפֶשׁ חִלַּלְתִּי
וָאֶתֹּץ אֱלִילִים נַעֲרָצִים;
אַךְ עוֹד לֹא עָזַבְתִּי הֶחֳרָבוֹת,
עוֹד יָקְרוּ לִי שְׂרִידֵי הַפְּרָצִים.

עַל חָרְבוֹת נְעוּרַי אֶתְהַלֵּךְ,
וְאִם אֵלִי הַצָּעִיר, הַלָּבָן
עִם תּוּגַת הָאוֹר בָּעֵינַיִם
הַטְּהוֹרוֹת זֶה כַּמָּה עֲזָבָן.

עַל חָרְבוֹת הֵיכָלַי אֶתְהַלֵּךְ
וְלֹא אָבֹא בְּהֵיכְלֵי גְּאֵיוֹנִים, —
וְלֹא אָתוּר לִי אֵלִים חֲדָשִׁים.
כִּי חֻלְּלוּ אֵלִים רִאשׁוֹנִים,

1901.

* *
*

לֹא חָרֵב עוֹד מַעְיַן הַקְּדוּמִים
וַחֲלוֹמוֹת הַבֹּקֶר לֹא תַמּוּ,
וְהוֹמָה עוֹד צִפּוֹר בּוֹדֵדָה
בְּגַנֵּי הַבָּצִיר נָשַׁמּוּ.

אָז יֵשׁ אֲשֶׁר יָקוּם, יִתְנָעֵר
הַלֵּב מִשִּׁמָּמוֹן קְדָמָהוּ,
וְעַל גַּלֵּי הַשְּׁחוֹר לִבְנוֹת־מִפְרָשׂ
אֳנִיּוֹת מְרַחֲפוֹת וּבָאוּ.

אַךְ קָצָר חַג שֶׁמֶשׁ בַּבָּצִיר.
חִישׁ עָבְרָה הָרִנָּה. גָּוְעָה.
לַמֶּרְחָק הִפְלִיגוּ אֳנִיּוֹת.
עַל שְׂפַת מַיִם שְׁחוֹרִים אֶתְעֶה.

1901.

* *
*

אָמַרְתִּי: אֶתְיַצֵּב מֵרָחוֹק
וְאֶרְאֶה מַה יִּהְיוּ חֲלוֹמוֹתָם.
מַה לִּי וּלְנִצְחוֹנָם? מֶה חָסֵר
אֲנִי בְּהִכָּזֵב תִּקְוֹתָם?

אַךְ נִטְּשָׁה מִלְחָמָה, וּלְבָבִי
הוּא הָלַךְ עִמָּהֶם – וָאֵהֹג
לֹא־חַגִּי בְּנִצְחָם, וּבְנָפְלָם –
לֹא־כְאֵבִי כָּאַבְתִּי מֵרָחוֹק.

1901.

גִּבְעוֹלִים.

ספר ראשון.

(1901—1906)

תכן.

1907

1908

1909

1910

תֹּכֶן.

ГИВОЛИМЪ т. е. СТЕБЛИ.
Стихотворенія Я. Фихмана.
Изданіе „Тушія“, Варшава.

גִּבְעוֹלִים.

ש י ר י ם

מאת

יעקב פיכמאַן.

הוצאת „תושיה״, ורשה.

ווארשא, תרע״א.

בדפוס י. א ד ל ש ט י ן, נלבקי 38.

ב. (מז). שנה שניה. №. 9. (47)

ביבליותקה עולה

יעקב פיכמאן.

גבעולים.

שירים.

מחברת ראשונה.

מחיר הספר 50 קאפ׳.

הוצאת תושיה, ורשה.